

XXX
 X
 X   O R D E   D E R   V E R D R A A G Z A M E N   X
 X
 X   B H A G A V A D   G I T A   X
 X   D E E L   I   -   I N L E I D I N G   X
 X
 XX

Dinsdag, 22 augustus 1978

- Aan het begin van de cursus wil ik nog één keer zeggen, dat wij niet onfeilbaar zijn. Houdt u daar rekening mee.
 Dan zou ik graag willen horen wat voor een onderwerp u uit gekozen heeft.
- + Voor het werkjaar 1978-1979 hopen we van uw zijde vele sleutels voor onze persoonlijke ontwikkeling te mogen ontvangen en aldus te leren verstaan, waar het in ons leven als mens op aarde in wezen om gaat. Het thema van de cursusavonden is de Bhagavad Gita. We hebben de volgende indeling gedacht. Voor vanavond een algemene inleiding over wat de Veda's zijn, wanneer ze ontstaan zijn, hoe de geloofsachtergrond is, welke plaats de Mahabharata en de Bhagavad Gita hebben in deze Veda's. Het gaat dus om de samenhang tussen deze boeken en de noodzakelijke achtergrondgegevens, welke nodig zijn om de Bhagavad Gita te kunnen begrijpen.
 De volgende avonden.....
- Dat is weer voor iemand anders.
 Goed, dan beginnen we met een algemene inleiding. We moeten dan wel een hele tijd terug, vrees ik.
 Er is een tijd geweest, waarin de mens, gekonfronteerd met het onbekende, gelijktijdig door zijn instelling, toegang had tot gebieden van de geest, die nu voor vele mensen gesloten blijven.
 Het is in deze tijd, dat allerlei beschouwingen omtrent het leven, maar ook beschouwingen omtrent de levenshouding van de mens, de juiste handelwijze van de mens, eigenlijk naar voren kwamen. De Veden zijn ontstaan over een betrekkelijk lange periode en de eersten daarvan kunnen we waarschijnlijk dateren ongeveer 8.000 jaar voor Christus. Daar zijn geen directe afschriften van, dat zult u begrijpen. Vele van deze geschriften zijn ook later aangepast, in vele gevallen uitgebreid, bewerkt.
 Wat is de achtergrond van dit alles?
 In de eerste plaats natuurlijk een wereldbeschouwing. Er is een Godheid, die uiteenvalt in een groot aantal personificaties. Elk van die personificaties heeft weer een dubbele functie. Hij is als het ware gelijktijdig licht en duister. Om de Godheid op de juiste wijze te benaderen heeft de mens een juiste harmonie nodig. Die harmonie kan alleen voortvloeien uit een wijze van leren, die niet aan zuiver menselijke normen gebonden is. De wijze, waarop je denkt en waarop je leeft is dus een wisselwerking tussen je eigen persoonlijkheid en de krachten van de Goden, waarmee je gekonfronteerd wordt. In vele gevallen wordt dit uitgebeeld en duidelijk gemaakt. In vele spreuken wordt dit ook als het ware kort samengevat. Wanneer we nu kijken naar bijvoorbeeld de Bhagavad Gita, dan zien we daarin de leefwijze van de mens omschreven en gelijktijdig zijn relatie met de wereld en de kosmos. Want die kosmos is niet zoals hij haar ziet. Zij is niet alleen maar wat wij denken. De kosmos is een vreemd geheel waarin je eigenlijk half verdoold je eigen weg zoekt te gaan. Wanneer je invloeden vanuit jezelf naar buiten brengt, ach, dan kaatsen die wel weer tot jezelf terug. Oorzaak en gevolg is een wet, die in de Veden al veel eerder naar voren komt, dan in de Westerse filosofie en denkwijzen.

De kracht, waarmee wij te maken hebben als mens, hangt verder voor een groot gedeelte nog af van de wijze, waarop wij onszelf volledig weten te maken.

De mens in zichzelf is niet volledig. Er is zelfs een legende, die in een van de Veden dan ook verteld wordt, waarbij in het eerste oergeweld de mens gespleten raakt. Het is een tegenhanger van het Adam-Eva verhaal. Om echter de totaliteit en de wereld van de goden te kunnen bereiken, in zich te kunnen ervaren, zal die mens de eenheid weer moeten bereiken. Wat ondermeer in de Laksmi - verering gevoerd heeft tot een aantal gebruiken, die in het Westen erg losbandig gevonden worden.

Wanneer ik probeer om u een algemene achtergrond te geven, meer heeft u voor vanavond niet van mij gevraagd, dan moet ik zeggen, dat de achtergrond de tocht is voor de mens naar de godenwereld of om het nog simpeler te zeggen: de weg naar de blijvend onsterfelijkheid. Er ligt achter het menselijk leven een ander leven. Dat leven zul je betreden, maar je wordt steeds weer uitgedreven, wanneer je daarin niet past. De eindloze keten van inkarnatie en reïnkarnatie speelt zich af omdat je niet in staat bent jezelf als mens tot een eenheid te maken, die past bij die andere, die geestelijke wereld.

Alles, wat wij verder in die Veden aantreffen is eigenlijk niet veel meer dan een onderstreping van dit feit. Wanneer ik dit probeer te betrekken op uw eigen leven en denken, dan moet ik daarbij ook zeggen, dat, wat gesteld werd in een ver verleden, eens neer werd geschreven in Sanskriet op tafeltjes, vandaag de dag nog geldt.

In uw leven is het belangrijk, dat u zich volledig gevoelt. Nu is die volledigheid niet, zoals sommige sekten schijnen te denken, een sexuele kwestie bijvoorbeeld, ofschoon er in het Verre Oosten vaak gezegd wordt: zij die het rechterpad kiezen, kiezen het pad van de geest; zij die het linkerpada kiezen, kiezen het pad der materie. Waarbij tenminste de vergelijkbaarheid van die twee paden steeds weer in het geding komt. Links en rechts betekenen niet, zoals u misschien denkt, kwaad en goed. Links is eenvoudig een andere weg. De eenheid, die je krijgt, blijkt te bestaan uit een innerlijke verbondenheid. In enkele Veden hebben we te maken met stemmen, die spreken in de mens, maar die zich op een gegeven ogenblik ook plotseling manifesteren en dan goden zijn, leermeesters, raadgevers. Het is het oerprincipe doorgetrokken tot de uiterste norm: God, die op aarde de mens leiding geeft.

Maar dan niet in een dwingende zin. Zodra er dwang komt, hebben we te maken met de magie, betovering. De betovering is iets waar we alleen het slachtoffer van kunnen worden door ons eigen lot. Door al datgene, wat we in feite zelf veroorzaakt hebben. Magie is een kwetsbaarheid. Indien je met de magie gekonfronteerd wordt in deze boeken, moet je ze overwinnen. Wie gekonfronteerd wordt, echter, met de innerlijke stem, die zal een verbondenheid ervaren, die zijn persoonlijkheid volledig maakt. Er is in het ik iets, waardoor je weet wat juist en wat niet juist is. Op alle doolwegen - want je trekt vaak langs de meest wonderlijke wegen, dat kun je uit allerlei verhalen zien, je wordt gekonfronteerd met de meest uiteenlopende krachten zowel van goddelijke als demonische aard - dan zal het toch altijd gaan over datgene wat je als eenheid bent. Een mens, die in zichzelf één is, is als het ware bestand tegen goden en demonen tegelijk. Deze innerlijke eenheid zouden we in de moderne tijd waarschijnlijk vertalen met innerlijk telepathisch contact, waarbij je zowel met medemensen als ook met geesten, of geestelijke leiders in verbinding kunt zijn. Het is het vermogen om, door rust in jezelf, niet alleen een heerschappij te verwerven over jezelf of macht over de wereld, maar eerder een verbondenheid met jezelf, van je eigen lichaam of via de mensheid en de geest rond je tot de hoogste krachten, zodat je vanuit die verbondenheid het perfecte evenwicht voortdurend kunt realiseren.

Is het tot zo ver duidelijk?

- + Is dit identiek aan wijsheid? Zijn de wijzen evenwichtig?
- Dat is een moeilijke vraag, zeker vanuit een menselijk standpunt. Wanneer iemand evenwichtig is en zich daardoor niet houdt aan de gewoontes van zijn medemensen, dan noemt u zo iemand half-wijs. Ik zou zo iemand "verlichte" noemen, ook al ligt die term dichter bij het Boeddhisme, overigens komend uit en sterk vervlochten met het Hindoeïsme.

Hij heeft in zich het vermogen om samenhangen te weten, als het ware stem te geven, zodat het geheel van zijn eigen belevingen en eigen gedragingen niet alleen gebaseerd is op het heden, zijn ogenblikkelijk ik, maar op de totaliteit van "ik", die hij in wezen is, inclusief alle incarnaties, die daarbij een rol kunnen spelen, plus het geheel van zijn verbondenheden met alle geestelijke werelden, of dit nu de duistere of de lichte zijn.

Daarom zeg ik "verlichte", want dat is iemand, die de ballast van de zintuiglijke redelijkheid voor een deel achter zich laat en daardoor het overzicht verwerft, dat een beetje verder gaat dan wijsheid. Het is niet alleen maar inzicht in de essentie van de zaak; het is wel degelijk ook het komen tot een overzicht van de zaak en wel verdergaande dan dit op grond van zijn eigen ogenblikkelijke ervaringen en mogelijkheden theoretisch zou kunnen gaan. Vandaar dat ik dus die keuze heb gedaan voor het woord "verlichte" en niet voor "wijze". Dat moogt u natuurlijk zelf op een andere manier doen. Want het woord ontleent zijn betekenis aan de associatie, die we er mee verbinden.

- + Is dat de drie-eenheid, de derde, die alles overziet. Links, rechts, man-vrouw. Het alzicht?
- Elke mens heeft zijn eigen interpretatie. Op het gevaar af, dat we even van het onderwerp afwijken (het is niet zo erg, omdat het een inleiding is) zou ik willen zeggen, dat een drie-eenheid door de mensen verkeerd bekeken wordt. Wanneer je Hindoe-beelden ziet, dan zijn er beelden bij, die vier aangezichten tonen. Die vier aangezichten tezamen geven de drie hoofdgoden aan, dus drie en niet vier, die het geheel van de schepping beheersen. Het vierde gezicht is een vage afspiegeling van de drie andere.

Je kunt zeggen, dat de drie-eenheid in feite de reeks functies is, waarmee we te maken hebben. We kunnen spreken over God de Vader, God de Zoon, de Heilige Geest. We kunnen spreken over het principe licht en het mannelijke en het vrouwelijke, die samengevoegd met het licht, de perfecte mens voortbrengen. De verlichte hermaphrodit, die de oervorm mensheid terugvindt in de zin van de oude eerste schepping. Op die manier kun je dus alles vergelijken. Ik geloof, dat je bij deze vergelijkingen wel één ding goed in het oog moet houden. Drie-eenheid heeft voor ieder een eigen betekenis. Zolang je die drie-eenheid voor jezelf beleeft in die betekenis, is er geen enkel bezwaar tegen.

Wanneer je dit woord gebruikt tegenover een ander, dan zal hij daaraan zijn eigen begrip en niet de jouwe verbinden. Daarom is het gevaarlijk, dacht ik, om onduidelijk te zijn in het gebruik van dergelijke termen. Je zoudt ze eigenlijk moeten omschrijven, elke keer wanneer je ze gebruikt om zeker te zijn, dat er geen misverstanden ontstaan. U vergeeft me?

Dat is ook de grote moeilijkheid, dacht ik, van het geheel van de Oosterse filosofie en zeker ook van de Vedische wijsheid, wanneer de Westering er mee gekonfronteerd wordt. Hij kent deze gebondenheid aan een keten van levens niet, zoals die bij de Oosterling als vanzelfsprekend is. Hij ziet de samenhang niet, zoals die bij de Oosterling als vanzelfsprekend is. Hij ziet de samenhang niet tussen manifestaties, waarbij het menselijke tijdelijk godheid kan zijn en dan weer terug kan treden in zijn eigen mensheid, waarbij zijn functie weer gesplitst wordt,

ofschoon dit in vele tempeldiensten en in de magie en andere zaken voortdurend toch weer naar voren komt. In meditatie op grond van Vedische wijsheid zijn er Brahmanen, die zich voorhouden, dat zij een bepaalde godheid zijn. Meditatief gaan zij daar steeds verder op in, tot zij het gevoel hebben, dat die godheid met hen verbonden is. Daarna drukken zij symbolisch uit wat de werking van die godheid zal zijn ten aanzien van hun wereld, hun eigen ik of de mensen voor wie zij deze manipulatie van zichzelf eigenlijk doen plaatsvinden. Het is dus eigenlijk ergens moeilijk om in het Westen iets te begrijpen van wat met die wijsheid wordt bedoeld. Juist daarom is het ook weer zo gevaarlijk om te grijpen naar alle termen, die in het Vedische zelf voortdurend verankerd zijn. Om namen te gaan citeren en te gaan vertalen, terwijl we voorbijgaan aan de achtergrond betekenis, die daarin schuilt. Misschien is wel de meest juiste weergave van het hele menselijk bestaan deze: de mens zit in het midden van de leegte, omringd door de cirkel van het bestaan en ziet, hij projekteert daarop zichzelf en zegt: in deze wereld moet ik leven.

Voor u misschien een beetje dwaas, want u weet, dat er een realiteit is; u weet, dat er werkelijkheden zijn, waaraan u niet kunt ontkomen. Noodzaken waaraan u gebonden bent. Vergeet één ding niet, die noodzaken, die wetten, die waarheden, die worden niet alleen maar buiten u bepaald. Het is de wijze waarop u er zelve deel aan hebt, die bepalend werkt voor alles wat die wereld buiten u voor u betekent. Als u zegt, dat u geen zin meer hebt om te leven, dan is uw hele wereld opeens droefgeestig, dodelijk en demonisch. Dan is er een grijsheid zonder meer. Wanneer u zegt, dat u het levende licht bent en u kijkt naar de wereld, dan ziet u, dat licht weerkaatst in alle dingen. Plotseeling wordt u met de godheid gekonfronteerd in de kleinste dingen, al is het maar een vliegje, dat rond de lamp gaat. Dat vergeet u. Het Westen probeert feitelijk te denken en het Oosters denken is nu eenmaal overdrachtelijk. Wanneer we kijken naar allerlei overleveringen, dan klinkt het ook zo dwaas wanneer je hoort, dat een bepaalde God wordt geholpen door een apengod. Dan zegt men: wat heeft dat er mee te maken, dat is een legende, of dat is de vorst van een of andere kleine stam Mongolen misschien. Waarom eigenlijk? Wat is een aap? Een aap is een klein wezen, dat nabootst. De goden, die we zelf scheppen, zijn niets anders dan apen. Wanneer wij een God scheppen, dan geven wij aan die God gestalte. Dan zijn wij het, die bepalen wat zijn attributen zullen zijn. Wat zijn macht is. Ja, zelfs wat zijn volgelingen zullen zijn en hun aantal. Wij maken dat dan uit. Aman, apengod. Een uitgestotene uit de wereld der goden. Misschien als je het zo oppervlakkig beziet, ja, dan klopt dat wel. Als je echter doordringt tot dat wezen, dan zie je ineens, dat de aap iets anders is.

De aap is niet alleen maar..... een ander wezen. De aap is iets van de mens, die nog niet bevrijd is. De aap is de godheid, die gevangen is in de ketenen van denkbeelden.

De aap is de geketene aan het rad van het noodlot. Aan de keten van inkarnaties en gebeurtenissen. Voor een Oosterling zijn die dingen als vanzelfsprekend. Voor hem is het helemaal niet zo dwaas om een demon aan te roepen of een godheid, waarvan hij eigenlijk gelooft, dat ze niet werkelijk bestaat. Want, zegt hij: ze is een attribuut van de werkelijkheid. Voor u is het een kwestie van: ja, maar bestaat dat dan wel. Die arme heidenen hebben zoveel goden. De ene is Shivist, de ander zoekt het bij Laksmi. Weer een ander zoekt het misschien bij hogere krachten, of hij probeert zelfs de dansende Khrisna na te bootsen. "De mens moet gek zijn om in zulke goden te geloven", zegt de Westering. Maar die mens gelooft niet aan goden op de manier zoals er in het Westen aan geloofd wordt. Voor die mens is de God niets anders dan een attribuut van de werkelijkheid. Dan denken we weer terug aan het beeld van die mens, die midden in een leegte zit en rond zich een wereld projekteert. Je kunt de scheppende kracht niet begrijpen, maar in een poging haar te begrijpen, zul je haar vorm geven. Je zult je God

vormen als een deel van jezelf. En je zult op die God je beroepen, omdat je alleen zo veranderingen kunt ervaren, die noodzakelijk zijn. Je bent misschien een held en je voelt misschien de noodzaak om ten strijde te trekken. Je zoudt eigenlijk niet ten strijde willen trekken. Wanneer je dan aarzelt, dan is daar het beeld van jezelf, het hogere ik, dat als een godheid voor je staat en met je spreekt en zegt: "Morgen zul je voor het kamp uitgaan. Je zult de tegenstander uitdagen. Je zult sterven in een tweegevecht, maar daardoor zul je onsterfelijk zijn." Wie begrijpt dat in het Westen? Wie ziet dat anders als een soort sprookje van de duizend en één nacht? En toch is dat werkelijkheid. Op het ogenblik, dat de mens zijn angst voor zichzelf, dat wil zeggen ook voor de dood, voor de beperktheid, voor het leven evenzeer, overwint, dan zal hij vanuit zich zijn innerlijke wijsheid, zijn innerlijke harmonie, tot uitdrukking kunnen brengen wat de waarheid is. En wanneer hij dit niet waar kan maken, zonder daar een figuur bij te projekteren, desnoods een stem Gods, die hem zegt, dat dit moet gebeuren, of een engelenkoor, dan zal hij dat doen. Maar, hij gaat dan zijn lot volledig vervullen volgens zijn werkelijke persoonlijkheid.

Wanneer je met die Veden en al die wijsheid te maken krijgt, moet je dit in de eerste plaats begrijpen. Niet een Westerse overdrachtelijkheid, neen, een letterlijkheid, waarbij alleen geldt, dat al wat de held of de wijze beleeft, hoort, meemaakt, deel is van hemzelf, dan pas kun je doordringen tot de essentie. Als je doordringt tot de essentie van het leven, dan ga je ontdekken, dat vele oude wijsheden -waaronder de Vedische - tot leven komen. Ze zijn niet meer het geheim-schrift, waardoor je eigenlijk verbluft wordt. 't Vage leid snoer naar een onbekende verte. Ze worden opeens als het ware de fotografische afdruk van de waarheid, die in je leeft. Een methode om jezelf bezig te houden met de krachten en evenwichten, die in jezelf bestaan. Is tot zover alles duidelijk?

Dan kom ik aan het derde en tevens laatste deel van deze inleiding. Want, beste vrienden, wanneer je een sleutel zoekt tot de kosmos, tot het hogere begrip, tot de Goddelijke wereld, tot de Christus als u wilt, dan zoekt u in feite een sleutel tot de kern van uw eigen wezen. Daaraan gaat men helaas te vaak voorbij. Wanneer je jezelf buiten de zaken plaatst, hoe dan ook, dan is plotseling alle mogelijkheid tot erkenning, tot ontdekking, voorbij. Het is niet alleen maar een diep in jezelf de krachten vergaren en in de rust in jezelf volledig opgeladen deze uitstralen volgens het bewustzijn en de wil, die je bezit. Het is veel meer. De sleutel tot je eigen persoonlijkheid is niet aan de Christus kunnen denken zonder deel van Hem te zijn. Dat is een heel pantheion van goden zien en beseffen, dat zij alleen maar de uitdrukking vormen van al datgene wat in jezelf bestaat. Het is de gehele kosmos overzien en haar reduceren tot één enkel punt, dat in je eigen besef aanwezig is. Mensen denken altijd maar, dat wanneer ze maar goed mediteren en contempleren, wanneer ze maar braaf zijn en de wetten volgen, naar de kerk gaan, dat het dan vanzelf in orde komt. Vergeet het maar. Zeker, de eenvoudige gelovige zal dadelijk weer staan op het St. Pietersplein en in Rome kijken of de rook zwart of wit is. Als ze wit is, zal hij zeggen, dat de Heilige Geest een beslissing heeft genomen. En toch is die beslissing door iedereen genomen, behalve door de Heilige Geest, dat kan ik u verzekeren. Een eenvoudig geloof is heel vaak het eenvoudig weglaten van de erkenning. Wanneer de Heilige Geest werkt, dan werk ik. Niet omdat ik de Heilige Geest ben, maar omdat ik niet aan de Heilige Geest kan denken in waarheid en werkelijkheid zonder deel te zijn van hem. Wanneer ik denk aan God, in welke vorm dan ook, in welke uitdrukking, dan kan ik dit

waarlijk doen, wanneer ik mijzelf besef als deel van die godheid. Dat is, dacht ik, de belangrijkste sleutel, die ik u vanavond als deze kan geven.

Uzelf bent deel van al, waarin u gelooft. De hoogste kracht, die u voor kunt stellen, nog altijd een besef, dat in u bestaat, een deel van uzelf en gelijktijdig een weergave misschien van het onbekende, waaruit u bent voortgekomen. Dat laatste is niet zeker. Wel, dat de God, die u beleeft, de kracht, die u beleeft, de werking, die u ondergaat, deel is van uzelf. Zonder dat is het niet benaderbaar, bereikbaar, zienbaar, denkbaar.

Wanneer je zoekt naar die sleutel van de kosmos, dan moet je ook begrijpen, dat er geen werkelijke grens is gesteld buiten die van ons eigen vermogen tot aanvaarden, tot erkennen, tot geloven. Zoals we heel vaak in oude boeken, helden, leermeesters, goden of wijzen, allerlei spreuken te berde zien brengen en hele dialogen zien voeren, zo houden wij in feite dialogen met onszelf. We denken, dat we spreken met God en we konfronteren onszelf alleen met datgene, wat in onszelve bestaat, wat van onszelve uitgaat. Begrijpende, hoezeer wij deel zijn van de tweespalt, die we uitbeelden, worden we ons bewust van de innerlijke eenheid, waardoor de tweespalt onbelangrijk wordt.

Een mens denkt vaak, dat het toch maar dwaas is te geloven in een God, die zwelgt in bloed en knekels, die alleen vereerd kan worden door de dood en die ⁱⁿ het geheel van zijn eredienst alleen maar losbandigheid kent. Maar die God leeft in de mens. Ook in u is er soms de neiging om te kwetsen, te doden. Ook in u is soms de neiging u te voeden met datgene, wat voor anderen het meest belangrijke van hun leven is.

Ook in u leeft de behoefte bepaalde zaken eenvoudig te doen verdwijnen van deze aarde, om zo uw eigen grootheid te manifesteren, nietwaar? Leeft die God niet in u? Maar het zijn goden en godinnen, die niets anders zijn dan vriendelijke vruchtbaarheid, althans zo ziet de Westerling ze. Ze zijn het, die de aarde zijn en de oogsten voortbrengen, die de vruchtbaarheid zijn en de mensheid stoffelijk doen voortbestaan. Ze zijn de voortdurende zegening, de liefdevollen en daarachter, daarachter verborgen - als je doordringt in de leer - is dezelfde persoon ook nog een kracht in het duister, de tegenstelling. De vruchtbaarheid wordt dorheid, dorheid wordt vruchtbaarheid. Alles wisselt af. En zo ben je zelf. Het licht van vandaag, zal het duister van morgen zijn. De vreugde, die je vandaag ondergaat, is misschien morgen de bron van wanhoop. En de wanhoop van heden kan de juichende, onstelbare vreugde van morgen worden. Maar ze zijn één en hetzelfde. In ieder van u leven een aantal punten van geestelijk besef. Schijnbaar zijn ze tegenstellend. Schijnbaar is het strijperk, een arena, ingepaald door geloof en instinct en diepe onbegrepen werkingen en desnoods nog karma en noodlot er bij. Maar in wezen zijn die tegenstellingen alleen maar nodig om het kenbare voort te brengen. Is het evenwicht van de krachten van schepping en destructie in u zelf. Het vermogen om elke kracht door het bewustzijn te richten, die zowel in schepping als destructie gelegen kan zijn.

Maar, denk alleen in de schepping en je wordt gefrustreerd. Denk alleen in de vernietiging en je vernietigt jezelf. Breng deze in evenwicht, zodat ze niet naar buiten de overheersende macht zijn, maar in jezelf het besef, het bewuste evenwicht en je draagt een kracht, die je uit kunt stralen uit de stof en uit de geest, overstelpend een ieder, die je er mee bereikt, omdat die ander, zoals je hem erkent, deel is van jezelf.

Kijk, dat is eigenlijk het raadsel. Het raadsel van het ik-zijn. Het is het raadsel misschien ook van een wereld, waarin leven veel minder belangrijk is dan het uwe. Waarin het lot iets is, wat korte tijd gedragen moet worden om ingewisseld te worden voor een ander lot. Het is het geheim van mensen, die aan de ene kant alle kwaliteiten vertonen, die u ook bezit en die aan de andere kant ergens het gevoel hebben, dat ze toch niet zo belangrijk zijn. Mensen, voor wie de verbondenheid met medemensen - wanneer het er op aan komt - veel belangrijker is of ze positief of negatief gericht is, dan alles dan ze aan erkenning

of bezit in de wereld kunnen winnen. Moeilijk te begrijpen in het Westen. Maar als je begrijpt, dat die mensen alles voelen als een deel van zichzelf, als ik deel ben van een familie, dan ben ik deel van een keten, die zich door de eeuwigheid heenslingert. Op het ogenblik, dat ik mijn familie verraad, verraad ik mijzelve, zet ik mijzelve als het ware buiten spel. Wanneer ik behoor tot een groep, een groep, die dood of leven geeft, en ik faal één ogenblik in het volvoeren en alles wat er bij hoort, heb ik mijzelf buiten spel gezet, want ik ben deel van een eenheid. Dit is iets wat in mij leeft, iets wat buiten alle tijd om in mijn wezen verankerd is. Het zijn deze samenhangen, die in elke incarnatie hoe dan ook weer terug zullen komen. Het zijn deze krachten, deze werkingen, die uit het hiernamaals, het geestelijk bestaan, het gaan desnoods tot de toppen van de bergen waar de goden wonen, het is aan de hand van al wat je bent en wat je beseft, de trouw aan al waartoe je behoort, waardoor je je langzaam maar zeker los kunt maken van de schijnbare lotsbepaaldheid, die ontstaat wanneer de mens gevangen is in de stof en zelfs de herinnering verliest aan wat hij geweest is en wat hij worden moet.

Dat is een sleutel.

Dat is een sleutel, niet alleen tot de werkelijke achtergrond, een onbewust eigenlijk werkende achtergrond van het Oosten. Het is ook de sleutel tot het begrip van de Vedische verhalen.

't Is een begrip, waardoor je eigenlijk in kunt dringen tot de leerstellingen, in de verhalen, vertellingen van al die boeken als de Bhagavad Gita. Er zijn er meer, die voor u schijnbaar belangrijk zijn. Beseft, dat deze werken in feite proberen, niet alleen maar een uiterlijke wereld of een wijsheid te omschrijven, maar gelijktijdig een soort landkaart vormen van hetgeen u innerlijk in kosmische zin bent en daardoor bewust kunt zijn in elke uiting, in elke incarnatie, die ooit de uwe zal zijn.

Hebt u kommentaar?

- + Ik heb een vraag. U hebt het gehad over de rechter en de linker weg, de geestelijke en de materiële weg. Heeft dat iets te maken met de grote kosmische, goddelijke krachten, die vorm geven op geestelijk gebied?
- Twee kunstenaars zaten met elkaar te praten. Beiden hadden de voorstelling voor ogen van een beeld. De één greep een potlood en maakte een schets, de ander nam klei, kneedde deze, zodat het miniatuur ontstond van hetgeen hij werkelijk bedoelde. Wie van hen had nu de juiste procedure gevolgd?
Kijk, dat is nu de linker en de rechter weg of de rechter en de linker weg. Ze hebben niets te maken met goed of kwaad, met juist of onjuist. Ze hebben alleen maar te maken met de wijze, waarop je vanuit een bepaalde bestaansbeleving probeert om je werkelijkheid te omschrijven en te benaderen. Dat is alles. Is dit voldoende?
- + In de Bhagavad Gita, die ik gelezen heb, zit een bepaald commentaar verwerkt. Daarin wordt zo duidelijk omschreven dat Arjuna en Khrisna vrienden zijn. Op een gegeven ogenblik aanvaardt Arjuna het Goddelijke in Khrisna en aanvaardt hem als leraar. Het is dus een leraar-vriend verhouding. Naderhand wordt omschreven, dat het zinnig is en nodig om erediens ten te plegen en te aanbidden. Ik kan me moeilijk voorstellen, dat je je vriend aanbidt.
- Er is een gebruik in bepaalde landen, zoals in streken van Italië, waarbij men denkt aan hen, die zijn heengegaan, de dierbaren, de vrienden. Men doet dit met enig ritueel. Men roept ze aan en eert ze. Wanneer men zich aan de dis zet, zet men daar een bord, een glas, voedsel, drank neer voor degene, die er niet meer is. Kunt u zich dat voorstellen? Waarom kunt u zich dan niet voorstellen, dat je vriend in wiens diepte je hebt geschouwd en als leraar hebt aanvaard, vereert. Mensen zeggen dan: aanbidden om de volledigheid van verbondenheid met diens wezen tot uitdrukking te brengen.

+ Het woord aanbidden ervaar ik als iets buiten mij plaatsen, niet het in mij corporeren. Dat is waarschijnlijk een verkeerd begrip van het woord.

- Hoe kun je een God aanbidden, die je niet bent en die buiten je staat? Je kunt bidden tot een God, die buiten je staat, zoals een wanhopige, die dreigt te verdrinken en om hulp roept, zonder te weten of iemand hem hoort.

Is aanbidden niet het Goddelijke ervaren? Hoe kun je het Goddelijke ervaren, wanneer het niet ergens in jezelf ook bestaat? Als je er geen deel van bent. Je ziet dan weer hoe die vreemde begripsverwarringen kunnen ontstaan.

Het Oosten is anders dan het Westen. De mensen van het Westen kunnen dat niet begrijpen. Ze vinden het dwaas, wanneer iemand door de vlam wandelt om zich te reinigen, boter smeert op een symbool, bloemen er om heen legt. De Westering vraagt zich af waarom die man dat doet. Het is toch dwaas om zo iets te doen? Wanneer het symbool herkent wordt als een werkelijkheid met het totale leven en je brengt dan zo die verbondenheid tot uitdrukking, dat je er ook stoffelijk deel aan kunt hebben, dat je er zelf ook door verlicht kunt voelen, dan is dat volledig logisch. Het is als twee mensen, die elkaar liefhebben en samen dansen. Het is natuurlijk dwaas om te dansen, een ritmische lichaamsbeweging, die zinloos is. Een voortgaan, dat je nergens heen voert. Een vermoeienis, die in al zijn verrukking uiteindelijk geen betekenis heeft. En toch kan dat dansen uiteindelijk een band uitdrukken, een eenheid uitdrukken, waarvoor je eigenlijk geen woorden hebt. Dan wordt dit samenzijn, die muziek en dat ritme, de weergave van een totaal andere wereld met stoffelijke middelen. Als je het zo gaat bekijken, dan zie je dat de mens ontzettend veel overdrachtelijk beleeft, door het enerzijds beperkt en schijnbaar zinloos uit te beelden en anderzijds in zichzelf een grote intensiteit te beleven en het emotioneel te voegen in een verbondenheid, waarvoor hij zelfs geen woorden meer over heeft.

Ik hoop, dat het u duidelijk wordt.

Je kunt het alleen benaderen.

Ik hoop, dat ik mij van de inleiding althans redelijk waardig heb gekweten en dat ik u gelijktijdig misschien een grondbegrip heb kunnen bijbrengen, dat u in alle verdere lezingen, zoals ik het bezie, wel van node zult hebben. Daarvoor wil ik dan nog eenmaal herhalen, het voorbeeld, dat u in de Swabahwata eigenlijk het best omschreven vindt: ik zit temidden van een cirkel van leegte en mijn daden en gedachten, die ik uitzend, weerkaatsen van de grens tot mij en zo leef ik in een wereld, die ik zelf voortbreng. Uit mijn beleven ontdek ik een oneindigheid, die ik reeds besef.

Ik dank u voor uw aandacht, goedenavond.

HET SCHONE WOORD

Khrisna is de kracht, die dansend steeds het Al
beroert, en tot het leven voert
zoals het water gaat en uit de droogte
van woestijnen opeens de weelde van
plantaardig zijn ontwaken doet
en de oase schept, die al vergaat
wanneer het water, licht verdampend, de
aarde dorrend achter laat.

Het is een licht, een kracht, een wezen
een band tussen totaliteit
en tijdloosheid, het werkelijk zijn,
waarin het streven vergaan is in een
werkelijkheid van zijn.

Hij is de macht, die als een deel van de
persoonlijkheden, zich uit, daar, waar een mens
de godheid nog verstaat
en toch een kracht, die stromend door het leven,
slechts daar een groei, ontwikkeling achterlaat,
waar men ook drinken wil van alle kracht,
die wordt gegeven.

Zo wees uzelf en droom uw eigen zijn.
Uw eigen tijd en zoek naar het verband
tussen tijdelijk beleven en het werkelijk zijn:
de oneindigheid.
En wilt u aan gestalten, die zo ontstaan,
de naam van Khrisna geven, het is terecht.
Of wilt ge Christus zeggen tot de kracht, die komt.
Het is ook terecht. Het is evenzeer gelijklijk juist.
Want waar de band met eeuwigheid bestaat,
daar is er in de tijd iets, dat je begrijpen laat
hoe uit de vluchtigheid geopenbaard wordt
werkelijkheid van steeds bestendig zijn.

XXX
X ORDE DER VERDRAAGZAMEN X
X BHAGAVAD GITA X
X X
X X
X X
X X
XXX

Dinsdag, 23 oktober 1978

- Ik heb vanavond, voor we beginnen met de cursus nog een paar andere dingen te vertellen. Laat ik echter beginnen met te zeggen, dat we niet alwetend of onfeilbaar zijn.

Er is op het ogenblik een boodschap uitgegaan van de Witte Broederschap. Die boodschap wordt door sommigen dreigend uitgelegd, helaas. Dat is ze zeker niet. Ook wij, echter van de Orde, hebben ons erbij aangesloten en gezegd, dat wij die boodschap zullen doorgeven, zoveel mogelijk op elke bijeenkomst in een plaats, waar we kunnen aanemen, dat die boodschap nog niet is doorgegeven. Ik kan misschien het beste zoveel mogelijk de oorspronkelijke woorden maar nemen, die op het ogenblik op zo'n vijfhonderd plaatsen op aarde in verschillende talen gesproken zijn.

Er dreigt op het ogenblik een enorme strijdigheid op aarde; vele mensen, ook vele bestuurderen weten niet meer het verschil tussen dromen en de feiten. Het is mogelijk, dat hierdoor in deze dagen beslissingen worden genomen, welke binnen afzienbare tijd - een aantal jaren - kunnen voeren tot zelfs een vernietigende wereldoorlog. In deze tijd echter is het mogelijk hieraan iets te veranderen. Daarom vraagt de Broederschap u allen om te proberen in uzelf een zo groot mogelijk evenwicht te vinden, innerlijke vrede aan te boren, zoveel u kunt en deze vrede uit te stralen. Wanneer u normalerwijze ongericht vrede of iets dergelijks uitstraalt, is de uitwerking daarvan beperkt. Daarom proberen wij om via een groot aantal verschillende groepen - in zichzelf meestal beperkt - deze uitstraling over de gehele aarde gedurende een bepaalde periode tot stand te brengen. U kunt er dan van verzekerd zijn, dat hetgeen u uitstraalt wèl werkzaam zal zijn. Richt u gewoon op vrede, niet op bijzondere persoonlijkheden of situaties. Probeer voor uzelf te voorkomen, dat u eenzijdig denkt of redeneert. Realiseer u altijd, dat bij elke mening, die u vormt er een andere mening mogelijk is. Dat naast elk geloof een ander geloof kan bestaan en dat zelfs goed en kwaad waarden zijn, die de mens naar zichzelf toe bepaalt en niet waarden, die onveranderlijk in de kosmos zijn vastgelegd. Wij vragen ieder, die van goede wil is om, zover hem of haar dit mogelijk is, te streven naar innerlijke vrede en de komende drie maanden - waar dit maar denkbaar is - deze vrede in zichzelf te wekken en van zichzelf uit te stralen. Streef deze vrede niet na met woorden, doch alleen door een rust en een vrede, die u in uzelf probeert te bereiken. Hierdoor kunnen zeer vele eenzijdige beslissingen, die genomen dreigen te worden, alsnog veranderd worden en zal het mogelijk zijn om grote tegenstellingen en gevaren te voorkomen.

Onze Orde heeft hieraan uit de aard der zaak een paar eigenwijze commentaren verbonden. We hebben er een heel onderwerp aan gewijd. We hebben geprobeerd duidelijk te maken hoe de mensen eigenlijk uit eenzijdigheid, onzekerheid, uit onvermogen zich aan de bestaande toestand aan te passen, tot die onvrede komen.

Ik geloof niet, dat het nodig is, dat hier te herhalen. Maar deze oproep is gedaan. Ik heb deze aan u overgebracht. U kunt ervan overtuigd zijn, dat wanneer u begint in deze tijd meditatief of anderszins voor uzelf deze vrede te zoeken, het u eenvoudiger zal worden gemaakt deze te bereiken. U krijgt medewerking uit de sfeer. Deze uitstraling zult u op den duur zelfs als een mantel van vrede rond u gaan dragen, waardoor u anderen de rust geeft, die zij misschien ook nodig zullen hebben, om zelfs in hun persoonlijk leven een ogenblik juist te reageren. Dat schijnt erg belangrijk te zijn.

U vergeeft me, dat ik daarvoor uw tijd heb gevraagd, maar wij achten dit van groot belang en ik heb het dan ook onmiddellijk doorgegeven. Nu gaan we verder met de cursus. Waat gaat het over?

- + Het gaat over de Bhagavad Gita. We hebben één avond gehad, dat was een algemene inleiding over de Veda's, hun ontstaan etc. etc. Nu was de bedoeling om gedurende drie avonden de Bhagavad Gita te behandelen, dus de verschillende verzen.
- Dat is voor mij ook moeilijk, ik kan die verzen niet uit mijn hoofd opzeggen, maar laten we beginnen met de zaak te bekijken. Wanneer we die Bhagavad Gita bezien, dan valt op, dat we niet te maken hebben met een gewoon verhaal, maar dat we aan de andere kant ook niet te maken hebben met een reeks gelijkenissen zonder meer. Het is of er een vermenging heeft plaatsgevonden. Een vermenging waarbij ieder eigenlijk prototype wordt van al het andere. Een Godheid, die optreedt is in feite representant van de totale machten van het ongeziene. De mens is vertegenwoordiger van allen, die op bepaalde wijze zoeken en streven; een leger is representant van een spel van machten en vindt tegenover zich zijn eigen spiegelbeeld als tegenstander. De denkwijze hierbij kun je misschien als volgt omschrijven. De mens is in grote mate gebonden aan zijn lot. Hij zal dit lot te enigerlei tijd moeten vervullen. Hij kan zich daaraan niet onttrekken. Wanneer hij zoekt in de wereld naar de redenen van zijn bestaan, dan zijn er zeer vele indrukken, die hem voortdurend beroeren. Hij denkt heel vaak, dat die indrukken hun betekenissen ontleenen aan hetgeen er mee gedaan kan worden. Hij vergeet, dat ze alleen maar een brandpunt zijn van het verleden, zijn eigen vorming en de toekomst, de ontwikkelingsnoodzaak, die in hem ligt. Zo te zien, krijgt het geheel, zelfs in zijn wijsgerige uitspraken, een ietwat andere betekenis. Kijk naar de liefde. De liefde speelt een rol, maar de liefde is er niet om datgene wat zij voor de mens betekent. Zij is er, omdat de liefde het onvermijdelijke is. Er is de strijd. Maar de strijd in zichzelf kan edele doelen na streven. Er zijn allerlei motiveringen te vinden voor de strijd, zowel als het optreden van de helden. Wanneer je door alles heen kijkt, dan kun je zeggen, dat dit eigenlijk het onvermijdelijke is. Hier wordt een kosmisch schaakspel gespeeld. De zetten staan tevoren vast. Je kunt je er als eenling aan onttrekken, dan zal een ander in je plaats treden. Hetzelfde zal zich echter afspelen. Wanneer jij vernietigd moet worden en je onttrekt je aan de vernietiging, dan zul je toch die vernietiging niet ontgaan. Alleen zul je dan alles vernietigen, waarop je meent te kunnen vertrouwen. De achtergrond is wel degelijk er één, waarin het menselijk denken wordt teruggeschoven achter een kosmische, vaste wordingsschakel, vaste wet. Deze wet begrijpen is alleen mogelijk wanneer je je niet verdiept in de functie van bijvoorbeeld een bepaalde godheid, een bepaalde droom, een bepaalde magische beleving. Dezen samen zijn alleen een uitdrukking voor wat er in je bewustzijn bestaat. Dezen tesamen geven alleen de waarheid weer, waaraan je je niet onttrekken kunt. Je zoudt het als volgt kunnen stellen: De geschiedenis staat vast. We kunnen daarin een rol spelen, ongetwijfeld, maar de rol, die wij spelen, is ofwel de ons voorgeschreven rol, ofwel wij verdwijnen van het toneel. Een tussenfase is niet denkbaar. Wij nemen onze eigen beslissingen. We voeren onze eigen strijd, omdat we ons niet bewust zijn van datgene, wat we in ons geheel vertegenwoordigen. ● op het ogenblik, dat wij doeleinden gaan na-

streven, die uit onszelf voortkomen, gaan we vaak in tegen datgene, wat kosmisch vaststaat. Je kunt niet slagen tegen de kosmische stroming in. Wanneer je slaagt is dit een gevolg van het beantwoorden aan die kosmische stroming. Als gevolg hiervan bestaat er dan ook geen demonie. Er bestaat geen verschil eigenlijk tussen licht en duister, anders dan voor jou persoonlijk. Zoek je lering te vinden, dan ontmoet je ook leermeesters. Maar, het is niet zo, dat de leermeester de leerling kiest, of de leerling de leermeester. Het is zo, dat beiden elkaar ontmoeten op het ogenblik, dat de overdracht van waarden, kosmisch gezien, noodzakelijk is. Dat klinkt allemaal erg fatalistisch, dat weet ik, maar er zit ongetwijfeld een grote schijn van waarheid in.

Laten we het eenvoudig stellen, we gaan in onze termen over. U bent geïncarneerd. Met die inkarnatie hebt u een bepaalde bedoeling, maar die bedoeling is gebaseerd op een grotere en geestelijke waarheid, die u eerst moet leren kennen. Wanneer u tekort schiet ten aanzien van hetgeen waarvoor u geïncarneerd bent, dan is voor u dit leven waardeloos. Alsof het niet geweest is. Dan zult u weer opnieuw moeten beginnen en weer opnieuw hetzelfde, maar dan in een andere vorm, waar moeten maken. Dat impliceert weer, dat dus de stelling, dat alles eigenlijk als gebeuren belangrijk is en niet in zijn resultaten omdat dat niet te overzien is, wel juist is. Zeker vanuit een menselijk standpunt. Je kunt echter verder gaan. Je kunt je afvragen hoe je dan moet leven, want dat zit er diep in begraven eigenlijk. In het hele werk, trouwens ook in de andere Veden, vind je steeds weer aanwijzingen over hoe je moet leven, waar je naar toe moet. Het antwoord is: leven moet je om te zijn. Het bestaan is belangrijk, al het andere eigenlijk niet. Je moet zoeken naar een werkelijkheid, maar niet naar een werkelijkheid in feiten of in verwachtingen of in verwerving, je moet zoeken naar het feit, het besef van wat je bent en vanuit het aanvaarden van het ogenblik plus het besef, ook weer de openbaring van het onvermijdelijke. Wanneer je jezelf getrouw wilt zijn, zijn bepaalde dingen eenvoudigweg niet te vermijden, ze zijn noodzaken geworden. Zonder deze noodzaken kun je niet verder gaan.

Dat is dan dacht ik, de basis zo'n beetje, maar je kunt het natuurlijk verder specificeren. "Waarom komen bepaalde krachten op mijn weg? Waarom ben ik verbonden met bepaalde goddelijke leidlieden? Waarom zijn er goeroe's, meesters, noem ze maar op." Het antwoord is: omdat zij u een mogelijkheid tot rijping bieden, waardoor u meer uzelf zult zijn op elk ogenblik. Het rijpingsproces wordt niet bepaald door de anderen. De God bepaalt niet wat u zult doen, maar de God helpt u in te zien hoe u uzelf kunt blijven, dat is het verschil. Wanneer je met het verleden af moet rekenen, en dat moeten de meeste mensen zeker wanneer ze wat ouder zijn, rekenen we af met frustraties, de dingen, die hadden kunnen zijn en die nooit waar zijn geworden. De dingen, die we anders hadden moeten doen en de lasten, die op ons zijn gelegd door onze omgeving in het verleden en misschien zelfs in het heden.

Dit is het magisch gevangen zijn. Het is het gevangen zijn in een illussie. Vergeet echter niet, of het een illussie is of niet, het is voor jou werkelijk. Om te begrijpen hoe deze illussie eigenlijk verdreven moet worden, hoe die illussie over moet gaan in werkelijkheidsbesef, gelden alweer een paar raadgevingen. In de eerste plaats: leef het moment. Laat het verleden rusten. Wanneer het zich manifesteert, beschouw het, maar keer terug tot het heden. Laat je nooit vangen door het verleden. Leef vandaag. Droom niet van de toekomst, maar probeer te beseffen wat voor jezelf onvermijdelijk is. Je zult dan steeds weer de werkelijke betekenis van je bestaan aanvoelen en daardoor datgene doen, wat kosmisch gezien, het enig verantwoorde juiste is. Het ware van je eigen wezen. Wat je hebt of wat je niet hebt, is van weinig belang. Er zijn mensen, die uitgaan van bezit, schoonheid, van macht, recht, maar al deze dingen zijn niet echt, ze zijn geen werkelijkheid. Hun betekenis ligt in de waardering, die u er voor hebt en mogelijk daardoor anderen opdringt. Het feitelijke ik heeft deze dingen niet. Wie rijk is, sterft en is weer arm. Wie schoon is, kan zijn schoonheid verliezen, maar blijft zichzelf. Wie macht heeft kan machteloos worden, maar alleen wanneer macht voor hem de enige manier van uitdrukken was, zal hij verarmen. Was hij zich-

zelve, dan zal hij zichzelf blijven, ongeacht hetgene hij wel of niet heeft kunnen doen of heeft moeten doen.

Het is een benadering van de wereld, die voor de westerling misschien een beetje eigenaardig aandoet. De wetten en de regels, die men zo graag elkander stelt, vallen langzaam maar zeker terug. Ze hebben geen betekenis. Dat komt omdat de normale oorzaak-en-gevolgsverhouding in feite verbroken wordt. Het klinkt een beetje krankzinnig als je dat zegt, maar oorzaak en gevolg is een manier van denken. Kun je wel zeggen, dat oorzaak en gevolg als een werkelijkheid bestaan? Misschien niet, tenzij misschien op kosmisch niveau. Als u een fout maakt, zoudt u de gevolgen daarvan moeten ondergaan of moeten zien. De hele wereld toont aan, dat dat niet juist is. Er zijn voortdurend mensen, die de meest grove fouten maken, daarvoor nog geëerd worden ook. Wat die fouten al dan niet in werkelijkheid betekenen, wordt veel later misschien een keer duidelijk. Laten we dus niet denken, dat oorzaak en gevolg zuiver menselijk als een soort natuurwet op de ziel van een mens, op zijn psyche kunnen worden toegepast.

Wanneer je terugkeert tot het heden zit je nog met een probleem. Het probleem van de aanvaarding of de verworping. Het is wel gemakkelijk om te zeggen, dat niets er op aan komt, maar de eenling kan dat niet aan, of hij nu een held is, of een schurk of iemand zonder enige uiterlijke betekenis, het probleem blijft bestaan. Probeer maar eens na te gaan in hoeverre je eigenlijk keuze doet op grond van hetgeen je zelf bent. Ik kan alleen naar waarheid en juistheid kiezen op grond van hetgeen ik omtrent mijzelf besef, aanvoel, innerlijk weet. Elke andere beslissing wordt van buitenaf gedikteerd. Wordt gedikteerd door gevoelens, die niet waar zijn; wordt gedikteerd door misleidingen, die anderen voor mij geschapen hebben. Ik moet zelf leven. Ik kan niet een ander mijn leven laten leven. Wanneer ik een beslissing neem en ik neem die in overeenstemming met mijn persoonlijkheid, dan is ze juist. Die juistheid kan zover gaan, dat ik een mens dood - wat normalerwijze niet aanvaardbaar is, ik zeg het nog maar eens nadrukkelijk - maar op dat ogenblik, is dit doden, wanneer ik dat in mijzelf als een volledige noodzaak gevoel, misschien en voor mij en voor de ontwikkeling van de mensheid toch weer het onvermijdelijke, datgene wat toch zou gebeuren. Nu stel ik wel een heel cru voorbeeld, dat is duidelijk.

Elk ogenblik van de dag kies je, maar wat kies je, waarom kies je. Welke beweegredenen hebt u om een bepaalde keuze te maken. Nu bedoel ik heus niet of ik hagslag of worst op mijn brood zal eten, maar zal ik hier voor kiezen of daarvoor? Zal ik iets doen voor een medemens, of zal ik iets doen voor mezelf? Zal ik iets afwijzen of zal ik iets aanvaarden? Het zijn beslissingen, die elke dag terugkomen.

Om nu bewust te zijn, moet je dat vanuit jezelf doen. Een mens heeft zijn eigen levenskracht, heeft zijn eigen werkelijke evenwicht, zijn kosmische persoonlijkheid en hij heeft daaruit ook als mens zijn eigen innerlijke waarheid, waardoor hij kan beantwoorden aan de hoogste krachten en waarden, die er rond hem zijn. Een leermeester kan u alleen maar helpen om meer uzelf te zijn. Iemand, die geestelijke genezing praktiseert kan u alleen maar helpen om uzelf te genezen. Als je dat gaat begrijpen, zie je hoe belangrijk het wordt, dat je elk moment voor zich leeft. Niet wat morgen komt of wat is geweest, maar de waarheid, die in je is. Het is een wijze van leven, die voor heel wat mensen onaanvaardbaar zal zijn. Ik weet, dat de interpretatie, die ik hier geef van de Bhagavad Gita, van verschillende andere Veden trouwens ook, zelfs voor de uitleggers daarvan, onaanvaardbaar zal zijn.

Wanneer je echter alles vereenvoudigt, terug brengt tot een symbool, dan wordt het veel eenvoudiger om de bedoeling te begrijpen. Dan moet je geen symbolen nemen voor een goddelijke macht, want de goddelijke macht ken je niet. Je moet een symbool nemen voor een hogere waarheid of een lagere waarheid misschien. Een God kan meer overzien en zijn dan jij. Aanvaardt dus, dat hier een hoger wezen staat tegenover een beperkter wezen. Je kunt zeggen, dat hier een kosmische eenheid is, die hier uitgedrukt is als liefde. Maar is die liefde een menselijke liefde? Dat behoeft ze niet te zijn. Ze kan wel degelijk een totaal andere betekenis hebben.

Iemand heeft eens een keer gezegd: "Wanneer je alles wilt vereenvoudigen, moet je niet zeggen: de Nederlanders, maar één Nederlander. Als je verschillen ziet, zeg je dus: een Drent, een Fries, een Hollander, een Brabander, enzovoorts. Maar je zegt altijd: ik heb maar één waarde. Die ene waarde is de essentie van

alles, wat voor mij kenmerkend is voor de Drenten, de Friezen, enz." Doe dat nu ook wanneer u te maken krijgt met dergelijke verhalen. Wanneer er een demon optreedt, zeg dan niet, dat het de ene demon is of de andere. Zeg, dat het een facet is van u demonen noemt. Het is het geheel dat optreedt. Wanneer er een God optreedt: dit is het onbekende, ^{al} wat ik God noem, wat zich hier in een vorm manifesteert. Wanneer ik met een mens te maken heb, dan zeg ik: dat is dit type mens. Er is er maar één van. Alles wat er ooit op de wereld geweest is, waar en hoe dan ook, voor dit type mens, ligt hierin opgesloten. Een beslissing, die je neemt is niet alleen maar de beslissing binnen een verhaal, binnen één omstandigheid. Het is een beslissing, die een echo vindt in alle gelijkwaardigen op de gehele aarde, wat misschien ook duidelijk maakt, waarom die oproep waar we zo-even mee bezig zijn geweest, zo belangrijk is. Niet omdat één mens vrede op aarde kan brengen, maar omdat een type mens, dat zich bewust wordt van vrede het bewustzijn van die vrede in alle anderen op zal roepen. Het is duidelijk, dat daarbij elke persoonlijke ontwikkeling van weinig of geen betekenis is. Je kunt de hoofdprijs winnen in de loterij. Dan heeft u een bezit, maar wat hebt u dan? Niets, behalve het feit, dat u gespeeld hebt en u verheugd hebt. Al het andere op zichzelf is waardeloos. Het betekent alleen maar, dat u begint met dezelfde problemen op een andere scala van stoffelijke mogelijkheden.

Het is het wonderlijke verhaal, dacht ik, van het wezen der dingen. Wanneer je tot het wezen der dingen doordringt, dan zul je ook ten aanzien van je eigen leven tot de konklusie komen, dat heel veel dingen eigenlijk niet belangrijk waren. Het enige belangrijke wat er gebeurde, was dat wat in jou gebeurde. Je hebt misschien mensen lief gehad. Je hebt kinderen gehad. Je hebt ouders verloren, kinderen verloren, mensen verloren, maar wat is er eigenlijk gebeurd? Wat werkelijk gebeurd is, is in jou gebeurd. Dat is de werkelijke betekenis, die dit alles voor je heeft. Al het andere is uiterlijk en heeft geen werkelijke waarde. Het is een illusie, die onmiddellijk kan verdwijnen, wanneer je eigen mogelijkheden op een andere manier beseft worden. Maar wat je bent, wat je beleefd hebt, dat kun je niet ontkennen. De konklusie, die je moet trekken is, dacht ik, dat de mens alleen staat, in zoverre, dat hijzelve in feite de enige waarde, de enige arbiter is, die zijn leven kan bepalen en die de betekenis en inhoud daarvan kosmisch vastlegt.

In alle beperkte levenskondities zal het ik van ogenblik tot ogenblik zijn eigen betekenis konstateren en waarmaken. Waar het weigert zichzelf waar te maken om welke reden dan ook, dan zal hieruit voortvloeien, dat de betekenis van die mensen in het geheel teniet wordt gedaan en dat een andere invloed zijn functie overneemt.

In de tweede plaats: denk niet teveel na over je noodlot, over je lot. Probeer eenvoudig alles wat in je leven gebeurt zo volledig en zo juist mogelijk te verwerken, trouw te blijven aan jezelf, aan datgene wat je als juist gevoelt. Alleen op die manier kun je van ogenblik tot ogenblik het kosmische plan waarmaken, waarvan je deel bent. Op het ogenblik, dat we dat plan in de tijd plaatsen, is deze stelling zinloos. Op het ogenblik, echter, dat we deze stelling plaatsen in de oneindigheid, de tijdloosheid, is het zinvol. Wanneer wij stellen, dat de schepping in zichzelf een geheel is, dat niet in menselijke tijd te meten valt, dan is duidelijk, dat een verwezelijking van dit tijdloze altijd mogelijk zal zijn, ook wanneer in tijd daarvan wordt afgeweken.

De laatste konklusie, die ik wil trekken is de volgende. Je kunt geen schuld hebben, tenzij tegenover jezelf. Je kunt geen verdienste hebben, tenzij in het trouw-zijn aan jezelf. Je kunt geen betekenis gewinnen of verliezen, dan ten aanzien van je innerlijke werkelijkheid. Wie terugvalt op hetgeen hij waarlijk is, zal juist daardoor in zijn leven, van ogenblik tot ogenblik gaande, steeds weer het geheel van zijn wezen en mogelijkheden gebruiken. Daardoor zal de mens in staat zijn het kosmisch geheel tot uitdrukking te brengen en gelijktijdig daarvan bewuster deel te worden, zodat een groter aandeel van het bestaan in het tijdloze plaatsvindt.

Nu zou ik zeggen, dat u maar eens moet vertellen wat er volgens u goed of fout is..... en wat u er verder nog bij wilt horen.

- + Eén van de problemen, waar we mee zitten is een beetje het fatalistische. In de Bhagavad Gita wordt gezegd, dat alles wat de zintuigen waarnemen een illusie is. Aan de ene kant is dat zo, aan de andere kant sterf je als mens eigenlijk af. Je kunt geen plezier meer in je leven hebben. Je moogt geen genot achterna. Aan de ene kant voel ik dat als juist, want het is maar een illusie, maar we worden van die zuurpruimen! Wat is mijn denken hier nu bij.
- Uw denken hierbij is, als u het mij toestaat, een calvinistische visie op de betekenis van raadgevingen in de Bhagavad Gita. Er staat namelijk niet, dat je die dingen niet moogt hebben, er staat alleen, dat je ze niet na moet jagen. Wanneer je kijkt naar het leven, zul je voortdurend dingen ervaren, waarnemen, die je kunnen verrukken. Zeker, wat de zintuigen waarnemen is illusie, omdat we de werkelijkheid niet zien. Een mens, die kijkt ziet wat hij wil zien, niet wat hij moet zien, nietwaar. Wie naar een ander luister, hoort de woorden, die hij wil horen, niet de woorden, die een ander spreekt. Als je wandelt en je weg voert langs een tuin met rozen, dan mag die geur een illusie zijn, dan mag schoonheid een illusie zijn, maar ze kunnen je een ogenblik van vreugde geven. De genieting is dan niet datgene, waar ik naar streef, maar ze is datgene wat inherent is aan de juiste weg, die ik volgen moet. Daarin ligt het verschil. Het fatalisme is ingebouwd, dat geef ik graag toe, ook een fatalisme, waarmee wij het - gezien vanuit ons standpunt - het zeker niet helemaal eens kunnen zijn. Het denkbeeld, dat je kosmisch gefixeerd bent, dat dáár wat je bent vastligt, dat is iets waar ook wij onmiddellijk ja tegen zeggen. Dat daaruit voor de bewuste het gehele bestaan bepaald wordt, daar zijn we ook wel mee eens, maar wie is er zo bewust, dat hij door die kosmische en eeuwige werkelijkheid bepaald wordt, nietwaar. Laten we dan beginnen reëel te zijn en zeggen: ja, er is wel een noodlot. We kunnen nooit iets anders zijn of worden, dan datgene wat we in de totale schepping zijn. Akkoord, maar hier ben ik mijzelve en mijzelve zijn, betekent dat ik elk ogenblik moet reageren, niet als een volmaaktheid of volgens een volmaakt vastliggende waarde, maar volgens mijn eigen besef. Je kunt niet anders. Op grond daarvan kun je zeggen, dat het dus belangrijk is niet teveel de vergankelijkheden na te streven. Dat het belangrijker is aan hetgeen je innerlijk voelt als juist, dan om rekening te houden wat je misschien verwerven kunt als je dat tijdelijk opzij zet. Die betekenis wordt dan opeens veel aanvaardbaarder. Daarom heb ik u al gezegd, dat je het eigenlijk moet herleiden tot het prototype, symbolen van alle waarden, die je tegen kunt komen. Die zijn in zichzelf toch weer de manifestatie van één waarheid, waar we nog niet aan kunnen komen. Je krijgt dan helemaal niet: ik zal de vreugde niet zoeken. Het is alleen: ik ga niet uitdrukkelijk op zoek naar de vreugde, ik wacht wel tot ik haar ontmoet en dan zal ik haar dubbel genieten.
- + Als je vreugde ontmoet is het goed, zo niet is het ook goed....
- Juist, laat ik het zo zeggen. U hebt honger. U komt langs een winkel. Als u nu toevallig geld hebt gaat u naar binnen en u koopt het lekkerste en het beste wat u krijgen kunt. Hebt u geen geld, dan zegt u tegen uzelf, dat u die honger nog best de baas kunt en u loopt een eindje door.
- + Het woord noodlot, is dat de vertaling van karma? In de B.G., die ik gelezen heb, wordt karma niet als noodlot gezien, maar als aktiviteit en je zijn in kosmische zin, dat je noodlot dus een....
- .... verschijnsel is van datgene wat je bent.
- + Als je het er niet mee eens bent, wordt het je noodlot. Anders is het dus karma.
- Als je karma weer gaat uitleggen als oorzaak en gevolg, kom je daar ook weer mee in strijd. Het is dus heel erg moeilijk. Daarom heb ik het woord noodlot gebruikt. Ik heb dat gebruikt in verband met de stoffelijke situatie. Ik heb gezegd, dat wanneer je trouw bent aan jezelf, dan is er een noodlot, dat bepaald wordt door datgene wat je kosmisch bent. Met andere woorden: wie zichzelf beseft en trouw daaraan is in de uiting op aarde, heeft in feite maar één weg, die hij kan gaan. Ik dacht, dat dit zowel in overeenstemming was met deze Veden als ook met de werkelijkheid.

Ik heb het woord noodlot zeker niet willen gebruiken in negatieve zin. Alles kan onder noodlot begrepen worden. Morgen erft u 50 miljoen, het jacht van Onassis, de troon van Engeland, dat is uw noodlot. Het spijt me, dat ik u teleur moet stellen, het was maar een voorbeeld, maar u begrijpt wel wat ik wil zeggen. Noodlot is dus niet door mij gebruikt als negatief. U zegt nu: als karma. Ik gebruik het als karma in zoverre, dat karma, in bepaalde zin gebruikt, de onontkoombaarheid betekent van een innerlijke waarheid, die zich in de feiten zal manifesteren.

- + Geeft ons dat dan niet de vreugde, wanneer we de weg gaan, die innerlijk onze eigen weg is, dan zijn we blij. Dan vragen we ons niet meer af waarom we het eigenlijk doen.
  - Inderdaad. Misschien kun je het nog verder zeggen. Op het ogenblik, dat wij onze innerlijke juistheid proberen af te meten aan de opvattingen van onze wereld, onze mogelijkheden en veronderstellingen, komen wij in tweestrijd met onszelf te staan en zullen wij daardoor elke beslissing, zelfs de meest juiste, die wij nemen, zijn waarde en zijn vreugdevolle bereikingsinhoud ontnemen. U kunt dan toch nog wel vreugde houden, maar die vreugde is dan zeker beperkter, dan die welke je krijgt wanneer je uit een innerlijke juistheid reageert. Ik geloof dus niet, dat je zuurpruimen moet worden. Zuurpruimen, dat zijn diegenen, die op aarde lijden in de hoop, dat hun in de eeuwigheid lijden bespaard zal blijven. Dat is een koophandel, die weinig zin heeft, omdat wie spaart voor zijn oude dag, heel vaak overlijdt voor hij zijn spaargeld kan gebruiken, laat ik het zo maar uitdrukken.
  - + Dat is vaak het moeilijke van woord en geschrift. Er stond duidelijk in, dat je het zingenot moest onderdrukken om tot Kharsna-bewustzijn te kunnen komen en dan pas zou je de ware.....
  - dat is onzin. Ik zal u ook vertellen waarom. Kharsna in zichzelf is de figuur, die staat voor de veelheid der goden en die als persoonlijke geleider en beschermer optreedt in dit geval. Wanneer wij nu gaan zeggen, dat we alles moeten gaan onderdrukken om tot God te komen, dan vergeten we één ding, dat de gehele schepping dankzij Kharsna bestaat. Dat daardoor het ontkennen van het zingenot als zodanig, gelijktijdig betekent de ontkenning van iets, dat die schepper heeft gegeven. Dat is bij wijze van spreken op theevisie komen, er worden gebakjes rondgedeeld. Je weet, dat de gastvrouw erg voor een diët is, dus neem je het gebakje, gooit het in haar gezicht en zegt: nee, ik houd me aan mijn diët. Dat is toch krankzinnig, nietwaar. Iets anders is, dat het zingenot niet ons doel mag zijn, dat het zingenot ons niet mag overheersen. Wanneer ik in mijzelf een waarheid voel, die zegt, dat ik nu moet bidden en er komt iets zeer zinprikkelends voorbij, dan zul je zeggen, dat dit een keuze is op dat moment. Dan is de waarheid, dat je bidden moet. Ga er dan aan voorbij, maar alleen wanneer die innerlijke waarheid dat nodig maakt.
- De mensen, die bezig zijn met dergelijke leerstellingen, maken dat graag absoluut. Die zeggen dan dat je er helemaal niet aan beginnen mag. Paulus heeft het zo mooi gezegd, Paulus met wie we ook nog wel eens ruzie hebben op onze manier, hij zegt, dat het het beste is om niet te huwen, maar ja, het is beter om te huwen dan te branden. Je kunt hieraan zien, dat hij het huwelijk niet erg hoog aanslaat ook al beveelt hij het anderen aan, die hij dan kennelijk ook niet hoog aanslaat. Waarom niet? Omdat hij zelf een enorme frustratie ervaart, hij was namelijk bang voor zijn hartstochten en ontkent daardoor één van de waardevolle elementen van het leven, zonder dewelke hijzelf nooit bestaan zou hebben. Daar heb je dus weer de manier, waarop die wijsheid wordt verwerkt. Men zegt: ontzegging, onthechting. Men denkt dan dat onthechting is: alles laten. Onthechting is: niets zo nodig hebben, dat je het niet zonder kunt. Ik hoop, dat ik hiermee de zaak iets opgehelderd heb. Ik weet wel, dat een groot aantal mensen er voor is om je alles te ontzeggen. Denkt u nu werkelijk, dat er ooit een Christen beter is geworden door op Vrijdag geen vlees te eten? Neen, er zijn alleen een paar slagers armer door geworden, daarom is het ook later afgeschaft. Je kunt misschien wel zeggen, dat het gezonder was, maar dat is een andere kwestie.
- Wat blijkt nu? Er zijn mensen, die zeggen: "Als je ons systeem volgt, dan mag je niet..... roken, drinken." Sommigen zeggen wel en anderen niet: contact tussen de seksen. Dat is dus een hele rij. Wanneer ze nu zouden zeggen, dat

het beter was om niet dit of dat te doen, met de reden er bij waarom niet, dan zou dit systeem juist zijn. Op het ogenblik, dat je het verbod geeft, ontken je iets. Je moet niets ontkennen in de kosmos, je moet alles bevestigen. Dit is iets wat niet direkt in de Bhagavad Gita beschreven staat, maar wat wel op de achtergrond ligt van alle leer. Wanneer we kijken naar de Boeddha bijvoorbeeld, dan zien we dat die Boeddha op zijn eigen manier alles doet. Zeker, hij is de grote verlichter, maar hij zit ook rustig thee te drinken bij een publieke vrouw op de waranda terwijl zijn monniken wachten op een predikatie. Jezus precies hetzelfde. Hij houdt hele gesprekken met een Samaritaanse bij de bron, hij beschermt een overspelige vrouw, kortom, hij doet ook alles wat de rechtszinnigheid van zijn leerlingen eigenlijk een beetje kwetst. Dat was ook in het verleden zo. Een groot leermeester heeft begrip. Iemand, die zonder meer verbiedt, heeft geen begrip. Wanneer er een oude wijsheid is, die wordt uitgelegd als een algeheel verwerpen of verbod zonder meer, dan bewijst dit, dat de uitlegger niet de wijsheid bezit, die de schrijver eens bezielt heeft. De werkelijkheid, waarmee we altijd te maken hebben - ik hoop, dat u dat helpt om wat minder zuurpruim te worden - is deze. De hele wereld is vol met belevingen en vreugde, die deel zijn van hetgeen wij zijn. We kunnen daaraan niet eens ontkomen, al zouden we willen. We kunnen ze wel erkennen of afwijzen, maar dan zal het ons ergens treffen. We zullen daar onvrede aan over houden. We zullen een band met het verleden krijgen, die ons in de toekomst niet meer de mogelijkheid geeft de waarheid van elk ogenblik zo intens en zo volledig mogelijk juist te maken. Daarom is het belangrijk te leren leven vanuit een innerlijke waarheid en per ogenblik, niet gebonden aan hetgeen wij hebben, niet gebonden aan hetgeen wij verwachten, maar levende uit de waarheid, die we beseffen te zijn. Als we het zo uitleggen, mijn waarde vriend, dan is er enorm veel te genieten in de wereld. Dan zijn vaak de capriolen van hen, die zichzelf gewichtig achten, beter dan de beste grollen, die clowns ons kunnen voorschotelen. Dan is de lieflijkheid, die overal verborgen gaat, zelfs in de ruïnes en in de nieuwbouw te vinden. Dat wil heel wat zeggen. Iets wat u voortdurend zult zien, wat u voortdurend blij zal maken. U zult in mensen iets herkennen wat een beetje verder gaat, dan alleen maar iets uiterlijks. Dan zul je ze misschien niet eens spreken, maar u zult even blij gestemd zijn omdat ze er zijn. Vreugde is de werkelijke weg, maar niet de vreugde, die het genot zoekt, doch de vreugde, die in zichzelf zijnde, de kracht vormt van de mens en soms het genot voortbrengt, maar daarbij het genot nooit de essentie maakt van erkenning, beleving of eigen keuze. Ik hoop, dat ik het nu duidelijk heb gemaakt.

+ Sluit vreugde niet vrede in?

- Niet altijd, want sommige mensen zijn zo blij, dat ze bang zijn hun vreugde te verliezen, dat ze daardoor vijand worden van degenen, die ze beter als vrienden hadden kunnen behandelen. Somoza bijvoorbeeld.

Wat zegt u? Wonderlijke uitspraak? Neen, feitelijke uitspraak. We moeten het goed begrijpen. Wanneer wij vreugde kennen en die vreugde berust in ons, dan kunnen we ze niet verliezen. Dan kennen we vrede. Vrede en vreugde zijn aan elkaar verwant. Sommige mensen omschrijven ook wel de innerlijke vrede als stille, blijvende vreugde. De vreugde, die je buiten je zoekt, kun je verliezen; dat wil zeggen, dat ze enerzijds een verheffing brengt, maar anderzijds een angst. De angst tot verliezen. Eerst wanneer je bereid bent de vreugde te nemen, zonder er de konsekwentie aan te verbinden dat ze moet voortbestaan, dan zul je dat niet kennen. Dan zal de vreugde vrede zijn. Zodra de vreugde wordt gezien als een soort wissel op de toekomst, is ze tegelijkertijd de brenger van de onvrede. Dan brengt ze niet werkelijke vrede, maar angst en is zij misschien in haar volledige roes en verheffing van het ogenblik, gelijktijdig een zodanige bedreiging van de toekomst, dat ze daardoor je evenwicht in feite bedreigt en soms geheel teniet doet. Daar moet je wel even aan denken. Het is niet zo gemakkelijk om alles in één uitspraak te zeggen en dan juist te blijven.

Vrienden, ik hoop, dat dit voldoende is. Als u nog meer wilt zeggen, kunt u dat doen.

+ In deze maatschappij werken wij. Het is dan de bedoeling, dat we van ons werken de vruchten plukken. Die vruchten hoeven niet altijd in geld uitgedrukt

- te worden, maar het kan ook gewoon de vreugde zijn, dat iets gelukt is.
- Het is tamelijk vergaand, zoals u het interpreteert, laten we het eens simpel zeggen. Zodra een mens werkt om te verdienen, mist hij de vreugde in het werken. Wanneer de mens werkt omdat de arbeid een verwezelijking is van datgene wat hij in zichzelf als juist voelt of als belangrijk voelt, dan zal de beloning hem als het ware minder kunnen schelen. Hij zal de beloning niet zien als iets, waar hij in de eerste plaats naar streeft. Hij streeft in de eerste plaats naar het werk. Wat is dat werk voor hem? Een uitdrukken van zijn innerlijk, een waarmaken wat hij in zichzelf als noodzaak of mogelijkheid erkent. Is dit als zodanig aanvaardbaar? Op het ogenblik, dat de mens bereid is om minder trouw te zijn aan zichzelf om meer te verdienen, dan geeft hij zich over aan een illusie. Hij verliest zijn eigen evenwicht, zijn motivering, zelfs zijn arbeid zal er onder lijden op den duur en datgene, wat hij verwerft blijkt waardeloos te zijn. Wanneer je het even een tijdje zo hebt, wil je weer meer, dan wordt het weer moeilijker om meer te krijgen, zodat je meer in onvrede komt.
  - + Zoals het op het ogenblik is.....
  - U kunt het in de maatschappij zelf zien. Het is toch dwaas wanneer je kijkt naar geld. Geld is iets wat voortdurend zijn waarde verliest. Als je kijkt naar vrede, die je in jezelf vindt, voldoening voor het werk wat je doet, dan geloof ik, dat je iets hebt wat je nooit helemaal verliest. Dat blijft een herinnering, waar je kracht uit put wanneer er een nieuwe noodzaak komt, bij wijze van spreken. Als zodanig een waarde, die in elk ogenblik voortdurend weer een positieve waarde in je gehele benadering van de wereld gaat betekenen.
  - + Vraag over stimulans.
  - De stimulans kan nog van elders komen. Het is een basis, het is een krachtbron, een soort platform, een ondersteuning, waardoor je in je mogelijkheden hoger staat, dan je zonder dat zoudt staan. Ook in tevredenheid. Wanneer ik het zo bekijk, kan ik zeggen, dat we in deze maatschappij leven. Leef hierin, maar laat je niet verblinden door hetgeen die maatschappij u aanbeveelt. Ik weet niet of u weet van die afwasmachine, dat is zo'n heerlijk nuttig ding. Als je je gaat realiseren wat het kreng je kost en het is dan bovendien nog eens een keer defekt - en dat komt nogal eens voor - zul je misschien inzien, dat je, om betrekkelijk weinig gemak te krijgen waar veel tegenover staat aan kosten, je een reeks negatieve ervaringen op de hals hebt gehaald, die je niet nodig gehad zoudt hebben wanneer je niet in de eerste plaats daarnaar had gezocht. Het is zo, dat mensen vaak proberen om zich moeite te sparen en daardoor voor zichzelf problemen veroorzaken op een ander terrein, waar ze niet meer bovenuit komen. Nu is die afwasmachine natuurlijk maar een heel summier en eenzijdig voorbeeld. Ik wil niet zeggen, dat die dingen altijd slecht zijn, maar wel dat ze het kunnen zijn. Laat ik dan een ander voorbeeld nemen: televisie. Man en vrouw hebben ruzie, televisie is kapot. Is er iets krankzinnigers? Nu zijn er mensen, die zeggen, dat je geen televisie moet nemen. Dan zeg ik, dat je je oren moet dichtpluggen, je kunt dan niet luisteren, want aan je oren kun je je ook ergeren. Je moet ze echter wel hebben. De televisie moet niet een absolute noodzaak worden, een zodanig grote gewoonte, dat het wegvallen daarvan op zichzelf voor jou dus onevenwichtigheid betekent. Dit impliceert, dat je moet leren om dat ding aan te zetten, maar ook uit te doen op zijn tijd en niet volgens het programmaboekje of sluitingstijden, maar volgens je eigen behoefte en je eigen noodzaken.
  - + Als het ochtendblad niet op tijd verschijnt, is dat toch wel vervelend.
  - Vindt u? Hoeveel ellende wordt u daarmee niet bespaard, die u anders gelezen zoudt hebben. Een Straus, die de kop weer in het zand heeft gestoken en onder-tussen hevig fladdert. Dat heeft u toch niet nodig om uw ontbijt op te fleuren.

- + Je kunt ook de prettige berichten lezen.
- Zijn die er nog?
- + De strips.
- U kijkt maar door het raam naar buiten en u ziet allerlei stripfiguren voorbij komen. De strip is gebaseerd op de overdrijving van menselijke eigenschappen, toegeschreven aan in summiere lijnen uitgedrukte wezens en voorzien van avonturen, waarin uw menselijke eigenschappen tot uiting komen in situatie, waardoor u zichzelf nog net niet herkent.
Wanneer u zegt, dat u de pest in heeft omdat het ochtendblad er niet is, bent u een dwaas. Als u zegt, dat u er wel een zult kopen als u tijd heeft om het dan te lezen, bent u al veel verstandiger. Wanneer u echter zegt, dat u het eigenlijk niet nodig hebt, omdat er zoveel bronnen zijn, waaruit het nieuws u al toestroomt, dan komt u als vanzelf op een ander chapter. U zegt dan, dat informatie voor u belangrijk is, wanneer u er direkt bij betrokken bent. Alle abstrakties en illusies en gebeurtenissen van anderen, waarbij u niet betrokken bent, zijn in feite zodanig bijkomstig, dat u er alleen dan kennis van neemt, wanneer u niet druk bezig bent eerst uzelf te zijn en met eigen omgeving, waarden en nieuws af te rekenen.
- + Je wordt vaak bij veel dingen betrokken.
- Als u zich erbij betrekken laat. Het is heel eenvoudig. Als de regering zegt, dat u meer belasting moet betalen, dan zegt u, dat men u nog meer kan vertellen, maar dat u wel minder gaat verdienen.

We zijn afgedwaald. Waar het hier om gaat is, dat we deel zijn van de wereld. Wat één of ander staatshoofd doet, heeft invloed op ons leven. Naarmate u meer deel uitmaakt van de illusie, die maatschappij wordt genoemd, zult u meer onderhevig zijn aan de beslissingen, meningen en oordelen van anderen. Naarmate u meer uitgaat van de werkelijkheid van uw eigen leven, zal blijken, dat u daardoor minder beïnvloed wordt. Wanneer die invloed storend wordt zult u zich moeten afvragen of u nog moet blijven in een land, waar de maatschappelijke samenstelling u niets meer te zeggen heeft. U kunt dan nog emigreren.

Het einde kon helaas niet meer worden opgenomen, daar de band vol was.

MEDITATIE OVER VREDE

U heeft gevraagd wat te mediteren over vrede.

Nu moet u zich dat eens voorstellen. Eigenlijk is het leven maar kort, wat wordt je: vijftig, zestig, zeventig, tachtig, honderd jaar?

En dan keer je weer terug, dan zijn alle problemen voorbij, alleen dat wat je in jezelf hebt veroorzaakt, dat blijft bestaan.

Ach, die dingen zijn allemaal voorbijgaand, daar kun je heus wel mee leven.

Maar wat je in jezelf verandert, wat er in jezelf gebeurt,

de haat, de angst, de onvrede, die je in jezelf tot stand brengt,

daar kom je niet zo makkelijk af. Het is beter, dat de hele wereld tegen je is,

dan dat je tegen jezelf verdeeld bent. Want die wereld gaat voorbij,

maar de verdeeldheid in jezelf gaat niet zo gauw voorbij.

Er zijn veel dingen in de wereld, die we graag zouden willen, denk ik

en een hele hoop dingen, die we anders zouden willen zien, natuurlijk,

dat is wel zo.

Maar kunnen we eigenlijk veel doen?

Wat wij kunnen doen is alleen onszelf zijn zo goed we kunnen,

zo waar we kunnen, zo oprecht we kunnen. Zelfs wanneer we die waarheid

niet aan anderen vertellen, laten we ze tenminste beseffen. Dan kunnen

we misschien toch een beetje het gevoel krijgen, dat we vrede met onszelf

hebben. We gaan dan begrijpen, dat het allemaal niet zo belangrijk is,

dat anderen doen wat wij goedvinden. Per slot van rekening, of ze het nu

goed doen voor ons of niet, verkeerd gaat het toch wel.

Laten wij proberen om iedereen te helpen, die in moeilijkheden zit,

dat is veel beter. Laten we ons ook niet bezighouden met hetgeen er aan

de andere kant van de wereld gebeurt, laten we ons eerst eens bezighouden

met onze burens, de mensen waar we mee te maken hebben, de mensen waar we

direct wat voor kunnen doen. Dan hebben we tenminste het idee, dat we

werkelijk iets doen. Als je het gevoel hebt, dat je werkelijk iets doet,

werkelijk iets bereikt of mogelijk maakt wat goed is, dan voel je je

toch wel een beetje gelukkig. Dan zeg je zo tegen jezelf: dat andere

mensen anders zijn, misschien jammer voor hen, misschien ook niet, ik

weet het niet, maar ik ben in ieder geval zo oprecht en eerlijk mogelijk

wat ik voel te moeten zijn. Ik ben ook een stommeling, ik haal ook fouten

uit, maar ik erken het en ik zal proberen het wat minder te doen.

Ik kan toch alleen maar mezelf eigenlijk één gaan gevoelen met Licht.

Weet u, er is maar één kracht, die alles weet, God, iets diep in mij.

Iets wat ik niet omschrijven kan, maar dat is er. Wat er ook gebeurt,

wat er ook voorbij gaat, dit ene blijft, dit licht is. Dit licht is

mijn kracht. Dit licht is mijn zekerheid. Dit licht is mijn werkelijke

bestaan. Dit licht is de vrede, waardoor ik al het zijnde kan aanvaarden

zoals het is. Waaruit ik de kracht vind om mijzelf waarlijk te zijn,

zo goed ik kan. Ik heb vrede, want ik heb licht, ik heb de eeuwigheid,

de tijd kan mij niet deren, die gaat voorbij, daarom kan ik rustig zijn.

Daarom kan ik alles aanvaarden en daarom kan ik in mijzelf steeds weer

zeggen: ik weet niet wat goed is of kwaad voor een ander, maar ik weet

hoe ik vrede kan vinden in mijzelf met het licht dat in mij is.

Ik weet niet hoe het lot van de wereld door God omschreven is, maar

ik weet, dat mijn leven deel is van God en daarom zal ik al kunnen

aanvaarden wat er is, al verdragen wat er is, zal ik vrede hebben

met mijzelf. Zal ik het licht in mijzelf voelen als een kracht,

die steeds sterker wordt, die steeds meer in mijn wezen optreedt,

door mijn wezen uitstraalt en waar ik kan zal ik dit licht delen

met anderen. Zal ik mijn kracht delen met anderen, opdat er vrede

zij voor een ieder op zijn wijze, volgens zijn wezen, maar in eenheid

met het licht, dat in mij woont.

Zo zou ik mediteren. Ik mediteer niet zo goed. Maar dit is waar of je het gelooft of niet.

In je is het licht, de Goddelijke vonk.

Daardoor is in je de kracht van de eeuwigheid.

Als je maar kunt aanvaarden wat de wereld is en wat jij bent,

zal die kracht jou evenwicht geven,

jou vrede geven, dit gelukkig bestaan,

waardoor je de kracht, die je bent aan anderen kunt geven

zonder er een eis aan te verbinden.

Dan help je om steeds meer mensen

vrede op aarde te geven.

Nu kunt u zeggen, dat ik een idioot ben, maar ik weet, ik heb gelijk.

Probeer het maar een keer. Ik heb zelfs nu een beetje kracht uitgestraald.

Ik ben niet zo sterk, maar ik heb ook een lichtje in me, nietwaar.

Ik zou zeggen, het beste ermee, want ik geloof, dat ik nu beter op kan houden.

Goedenavond

Het zal u duidelijk zijn, dat ik hier als spreker ben op het ogenblik, omdat ik niet tot de specialisten op dat terrein behoor. Wanneer ik het echter geestelijk zie, gelden de volgende zaken:

In de eerste plaats, het is een Saturnusjaar, dat zal u bekend zijn. Dat wil zeggen, dat het een jaar is, waarin onderliggende conflicten, vergeten zaken, plotseling weer op de voorgrond komen. Maar niet alleen dat. We hebben bovendien te maken met een jaar met zeer felle invloeden, voornamelijk, wat wij noemen, met wit en rood, die elkaar afwisselen. Wit is bijna chirurgisch, dus onthullend. Rood is emotioneel, hartstochtelijk. Dat betekent, dat we perioden van koele redelijkheid zeer snel zien afwisselen met perioden van grote emotionaliteit. Deze invloeden gelden voor de gehele aarde. U zult ook in het optreden van mensen in heel andere landen die tendensen kunnen zien, bijvoorbeeld het optreden van de USA in de laatste tijd maakt ook duidelijk, dat hier vaak de emoties met het verstand op de loop zijn. Zelfs in Nederland zie je soortgelijke symptomen. In Azië is dit zo belangrijk, omdat we daar te maken hebben met het China-Vietnam conflict enerzijds, maar gelijktijdig nog eens te maken hebben met een conflict waar de oliestaten bij betrokken zijn. Dat een zekere Chomeini de baas wordt in plaats van een ander, dat maakt in feite weinig uit. Dat er een dictatuur komt, nu ja, die was er eigenlijk al, dat is ook niet zo belangrijk. Wat wel belangrijk is, op het ogenblik gaat het er om of de Amerikanen hun greep op Perzië kunnen behouden, dan wel of die invloed voor een groot gedeelte zal worden overgenomen door Rusland. Chomeini wil dat niet en ook zijn staatslieden voelen er niet al te veel voor, maar de revolutie - zoals deze is opgezet - is feitelijk geslaagd dankzij o.a. linkse actiegroepen. Dat betekent, dat ze naar een socialistische staat toe moeten. Dat betekent, dat Amerika aan de kant van de sjah heeft gestaan en als zodanig een onaanvaardbare partner is en dat zou kunnen betekenen, dat men wil kiezen voor Rusland. Een keuze voor China is voor Perzië op dit ogenblik niet zo attractief.

Ook hier speelt dus weer een conflict, dat tot grote moeilijkheden kan voeren. Het gaat niet alleen om de olieprijs, dat begrijpt u ook wel, maar het gaat wel degelijk om verschuiving van de macht, de oliemacht, die groot is ten aanzien van de geïndustrialiseerde wereld, in de richting - wederom - van het Sovjetblok.

Wanneer dit alles nu alleen maar stoffelijke problemen waren, zouden we daar niet zoveel moeite mee hebben. Maar we worden gekonfronteerd met een mentaliteit, die niet meer gebaseerd is op feiten, maar op emoties. Wanneer we kijken wat er overal gebeurt en nu kunt u wat mij betreft zo goed kijken naar Libanon, naar Israël, naar Perzië of naar China, u zult zien, dat een groot deel van de reacties emotioneel is. Reactie, die dus niet meer in verband staan met hetgeen men werkelijk wil of bereiken wil. Die onbeheerstheid kan dermate grote vormen aannemen, dat er een wereldconflict uit zou kunnen voortkomen.

Wat kun je doen om dat te beperken. Je kunt hier en daar misschien een natuurrampje veroorzaken, maar als die emoties werkelijk opgelaaid zijn, is dat niet voldoende. Dan moeten er dus geestelijke invloeden geschapen worden; er moet een evenwicht gezocht worden. Daarbij ligt ons bovendien nog de moeilijke taak voor om te zorgen, dat geen partij het wint. Wanneer enigerlei partij in deze periode een beslissend voordeel behaalt, of dat nu China is, Rusland of de Verenigde Staten, dan kunnen we er zeker van zijn, dat een wereldconflict bijna onvermijdelijk wordt in de komende zes jaar. Wij zoeken nu naar de juiste oplossing. Daartoe is het noodzakelijk, dat een ieder, die de menselijke wereld in de betreffende streken goed kent, zich bezighoudt met deze gedachten en het ontleden daarvan en - zo mogelijk - ook het inspireren van juistere denkbelden of emoties.

Het is noodzakelijk, dat met betrekkelijk grote inzet geestelijk wordt ingegrepen, door bijvoorbeeld mensen tijdelijk als het ware uit te schakelen of mensen er toe te brengen te zeggen wat ze werkelijk bedoelen en niet alleen datgene waarvan ze hopen, dat anderen het geloven zullen.

Ik hoop, dat er u daarmee iets van onze moeilijkheden heb duidelijk gemaakt.

Er is echter meer dan dat. U hebt te maken met achtergronden, die in feite door geloof en traditie bepaald worden. Zo zien we op het ogenblik in China - zij het niet openlijk, maar op de achtergrond - een sterke opleving van confucianistische en taöistische denkbeelden. Wanneer we ons bezig houden met Perzië, dan zien we dat daar de Islam eigenlijk zichzelf opzweept tot een gevoel van onfeilbaarheid. Dat heeft overal zijn uitwerking. Nu ja, ik weet, de Christenen hebben hun onfeilbaarheid, maar ze doen er weinig mee. In deze landen wordt het steeds moeilijker. Dan moet u er rekening mee houden, dat we ook nog te maken hebben met landen als India; die Hindoewereld is betrekkelijk groot. Ook de Boeddhistische wereld is groot. Boeddhisten, die eens - laten we dat niet vergeten - vaak aan de zijde van de Noordvietnamezen hebben mee gevochten. De Hindoes, die op het ogenblik zeer sterk verdeeld zijn en niet alleen maar uit politieke of zuiver zakelijke overwegingen, maar waar ook de verering van bepaalde goden een grote rol speelt bij de partij, die je kiest. Mensen, die geloven in een bepaalde godsvorm, projekereren een beeld, dat kracht heeft. Een dergelijk beeld kan dus op een gegeven ogenblik - maar alleen volgens de ingelegde waarde voornamelijk vanuit de astrale sfeer - die energie weer afgeven. Dit betekent, dat ze door hun fanatisme in feite astrale invloeden hebben geschapen, die ze niet meer kunnen beheersen. Die door de ingelegde emoties en de daarmee gepaardgaande energieën, juist dergelijke emotionele uitbarstingen zullen versterken. Dit is onaanvaardbaar. Je kunt dergelijke vormen niet zonder meer teniet doen. Het manipuleren van een dergelijke schil, van een godsbeeld, opgebouwd in een astrale wereld, is eveneens weer erg moeilijk. Het enige, wat je dus kunt doen is proberen een deel van die astrale kracht te blokkeren. De kracht zal worden afgegeven, maar je kunt ze afbuigen of, wanneer ze eenmaal uit het centrum afvloeit, moduleren. Het is een bezigheid waarmee op het moment een groot deel van de broederschap en ook een aantal van onze eigen mensen (geesten) bezig is. Het betekent voor ons, dat we een beetje met de rug tegen de muur staan. We hebben het aan zien komen en we hebben altijd gedacht, dat het zo erg niet zou worden, waaruit ook al weer blijkt, dat we niet alwetend of onfeilbaar zijn. We hebben niet kunnen overzien welke beweegredenen bijvoorbeeld China er toe gebracht hebben om dit avontuur te beginnen. Achteraf blijkt het een resultaat te zijn van de kulturele revolutie. Een tijd waarin zeer veel jongeren, heel vaak ook intellectueel zeer geschoolden en getalenteerde jongeren zijn afgeschoven, hetzij naar het onderwijs of boerenbedrijven, dan wel - en dat is met een groot aantal gebeurd - naar het Rode Leger. In dat Rode Leger hebben ze nu enkele jaren de kans gekregen om vaste voet te krijgen. Ze vormen daar een betrekkelijk fanatieke groep, die eigenlijk niet strijdt in de eerste plaats tegen anderen, maar strijdt om een macht te verwerven, een aanzien te verwerven, waardoor het mogelijk zal worden meer orthodox of zuiverder maoïstie aan de partij op te leggen. Een konfliktsituatie waarbij we persoonlijk niet in kunnen grijpen zonder gelijktijdig de mensen teniet te doen.

/ een

Ik heb geprobeerd om, van mijn kant uit, de situatie zo goed mogelijk te schetsen. Hebt u op dit moment hierover nog vragen? Ik kan daar dan op in- haken.

- + Die astrale vormen, die opgebouwd zijn door de mensen, kunnen die niet verbroken worden? Ze zijn toch niet wezenlijk.
- Het is volgens uw denken niet wezenlijk. Mag ik u een tegenvraag stellen. Wanneer u elektriciteit, verder geïsoleerd, aansluit op een stuk metaal, dan kunt u er wel op staan, maar u kunt er niet afstappen, nietwaar. Toch is dat niet kenbaar. Het enige wat je kunt doen is die leiding onderbreken. Pas wanneer de leiding verbroken is, dus wanneer we geen toevoer meer hebben van energie, dan kun je een platform eventueel onttakelen. Wanneer u nu denkt aan dergelijke gedachtenvormen, het is een gedachtenmatrix, die door

hele volken, door zeer grote aantallen mensen wordt bekrachtigd, geschapen, dan is het geloof van die mensen daarin een voortdurende krachttoevoer. Die toevoer kun je niet afsluiten omdat het niet gaat om één kanaal. In bepaalde gevallen gaat het om miljoenen kanalen. Er zijn miljoenen mensen, die er voortdurend krachten aan toevoegen. Een deel ervan zou je kunnen blokkeren, maar nooit het geheel. Zou je proberen dat deel te blokkeren, dan zal daardoor een sterke ontlading bijna onvermijdelijk worden, want je gaat dan de vorm onevenwichtig maken. Je gaat doorslagkanalen scheppen als het ware. Dat gaat niet. Kun je die vorm teniet doen? Ja, je kunt proberen ze aan te tasten, maar dan moet je de beschikking hebben over een energie die ongeveer vijf keer zo groot is als die van degenen, die hem samen hebben opgebouwd, plus degenen, die de kracht in stand houden. Dat is een behoorlijk aantal, dat kan ik u verzekeren. Wanneer je dat nu doet, dan verdwijnt die vorm, inderdaad, maar je kunt de impuls niet wegnemen. Met andere woorden, je laat hier als het ware een atoombom ontploffen, met alle schadelijke gevolgen van dien ook nog, en gelijktijdig begint die vorm daar opnieuw te ontstaan. Het is dus erg moeilijk om daar wat aan te doen. Wanneer je krachten blokkeert, die zo'n vorm zelf uitzenden, dan zit je ook al weer met een probleem. Op het ogenblik, dat ik probeer die krachten tegen te houden, slaat ze terug naar de vorm. Dat betekent weer een onevenwichtige reactie, met andere woorden wordt dan de andere kant sterker en heb ik eigenlijk toch niets bereikt. Ik heb alleen het zwaartepunt op aarde misschien een stukje verlegd. Je kunt dit dus alleen in noodgevallen doen.

+ Wat is nu de methode?

- Daar kwam ik juist aan toe. Ik probeer duidelijk te zijn, maar als het te lang duurt, zegt u het maar.

+ Wij, bedoeld u daarmee de Witte Broederschap?

- Wij in de geest of wij in de lichtende sferen van de geest.

+ Om hoeveel gaat het hierbij?

- Dat is niet te tellen, dat zou ik werkelijk niet weten. Ik denk, dat u in miljarden moet gaan denken.

+ Is dat een als eenheid operende massa?

- Nee, dat is het niet, anders was het eenvoudiger. Het is juist zo, dat de actieve groepen in de lichtende sferen eigenlijk een minderheid vormen. Ik ga eerst even dit afmaken, dan kom ik daarna bij u terug.

Wanneer nu de kracht wordt uitgezonden, is het mogelijk die te konstateren. Wanneer je die kracht nu niet tegenhoudt, maar je voegt er iets aan toe, dan kun je daardoor het effect veranderen. Dat kun je natuurlijk alleen met enig resultaat doen, wanneer het niet gaat om afzonderlijke mensen, maar om een bepaalde massaliteit of belangrijke vergadering. Op dat ogenblik kun je dus proberen de zaak te moduleren en daardoor de aard te veranderen. Die toevoeging vloeit niet terug. Daardoor wordt het beeld dus niet aangetaast, de vorm zelf met haar energie. Ze wordt ook niet gestimuleerd, maar het effect, dat ze heeft wordt veranderd. Dat is dus de methodiek, die wij gebruiken.

Vervolgens uw vraag over wie zijn wij. Het begrip "wij" gebruik je al snel, wanneer je deel van een groep bent. Wij betekent, in de zin waarin ik het gebruik, voornamelijk de Witte Broederschap en de gemeenschappen, die daarmee of daarin gezamenlijk opereren. Dat is een heel behoorlijk aantal, dat kan ik u wel verzekeren, maar het zijn er toch geen miljarden. Een paar miljoen ja, een paar miljard neen. Wanneer wij onze energie alleen zouden gebruiken om één van die conflicten op te lossen, dan zouden we daar misschien in slagen. Het betekent gelijktijdig, dat op een ander punt het evenwicht zo volledig verstoord wordt, dat we geen werkelijk effect resulteren. Kijk, het is niet belangrijk of er een wereldoorlog ontstaat aan de rand van bv.

Mongolië, of dat het ontstaat bij Vietnam of bij Iran of dat het misschien zelfs ontstaat bij een konflikt van de Verenigde Staten met de één of de ander. Die oorlog moet voorkomen worden. Dat betekent, dat je je krachten blijft verdelen en dat je eigenlijk probeert een soort waakhondfunctie te vervullen. Door nu zoveel mogelijk voor elke gemeenschap en elke groep degenen af te vaardigen, die daarmee verwant zijn, ben je in staat om te begrijpen wat er gebeurt. Dat klinkt misschien heel erg vreemd, maar wanneer u als westerling te maken krijgt met de oosterse denkwijze, dan zult u daar over het algemeen niet al te veel van terecht brengen, tenzij u eerst een lange tijd geschoold bent in de basis van zo'n volk. Wat kunt u zeggen over het geloof van een Javaan of hij nu Islamiet is of wat anders, wanneer u het volk niet kent met zijn goede en zijn kwade kanten. Met zijn gebruiken, met zijn reactie. Je staat anders steeds voor a-logische of onlogische reacties, die kun je dan wel aanvoelen, maar je kunt daar niet onmiddellijk het enige passende antwoord op geven. Dat is één van de moeilijkheden, waar we mee zitten.

Het begrip "wij" is dus een variërend aantal. In sommige gevallen zullen zeer veel entiteiten en dan denk ik in termen van een honderd duizend of meer, bezig zijn met een bepaalde zaak. In andere gevallen is "wij" niet veel meer dan een groepje van twintig, dertig, misschien honderd. Dit variëert dus. Wanneer ik zeg "ik", dan ben ik onjuist, want ik ben er slechts zijdelings bij betrokken. Ik heb er op mijn manier deel aan, ofschoon dat meer een kwestie is plaatsvervangend werk, het geven van krachten, soms het leggen van bepaalde verbindingen in de sferen. Wanneer ik dus "wij" zeg, dan doe ik dit om aan te duiden, dat het een kwestie is van vele entiteiten en het ligt mij zeker niet in gedachten dit te gebruiken als pluralis majestatis. Is dit voldoende?

- + Doen de anderen tegengesteld werk; werk, dat volkomen afwijkt van uw ideeën.
  - U wilt het werkeloosheidsprobleem laten oplossen door kinderen van de eerste klas omdat ze uiteindelijk ook al scholing hebben gehad. U vergeet één ding: bewustzijn is iets wat niet onmiddellijk ontstaat na de overgang. Bewustzijn kan een proces zijn van heel veel incarnaties. Daar begin je al mee. Dan verwaarloost hier het feit, en dat heb ik ook gedaan, dat er duistere sferen zijn. Sferen, waarin entiteiten leven, die zich niet bekommeren om de gevolgen, maar die er eigenlijk alleen op uit zijn om hun eigen behoeften te vervullen en dat kan soms ook zijn hun haat ten aanzien van de mensen of delen van de schepping uit te leven, bepaalde emoties te absorberen, zelfs wreedheid te begaan, zich te buiten te gaan aan de emoties van, noemt u maar op, drugs, sexualiteit, roes van welke vorm dan ook. Die zijn er ook. Ook die moeten natuurlijk een beetje in bedwang gehouden worden, voor zover dat mogelijk is. Het kan soms erg lastig zijn.
- Dan heb je Zomerland. Dat zijn entiteiten, die nog niet eens in staat zijn om alles te overzien. Ze kunnen wel reageren op een persoonlijk vlak, maar een samenwerking in een groot verband zien ze gewoon niet zitten. Daar zijn ze niet voldoende rijp voor. Ze kunnen bij wijze van spreken als figuratie gebruikt worden, maar niet voor actie. Dat zijn ook nogal wat sferen.
- Dan heb je te maken met entiteiten, die gericht zijn op geheel andere zaken. Sommigen zijn bezig met wat ze noemen de geestelijke verheffing van de mens. Die kun je niet vragen om eventjes te helpen een oorlog te voorkomen. Die zeggen, dat als ze maar de geestelijke verheffing tot stand kunnen brengen, de oorlog vanzelf uitblijft. Die hebben dus een heel andere benadering. Die "zij"-groepen, zoals u ze noemt, zullen niet altijd tegenwerken, maar in heel veel gevallen gedragen zij zich als de departementen in Nederland. Ze werken naast elkaar, werken elkaar zich in feite vaak zelfs tegen, omdat ze hun eigen besluiten, hun eigen departementen belangrijker vinden dan andere. Dat kun je bij ons dus ook wel aantreffen. Dan moet er eerst weer op een zeer hoog niveau iemand komen, die daar de tegenstelling opheft en een harmonie creëert en dan in ieder geval voorkomen worden, dat je elkaar in de wielen rijdt.

Dat betekent echter nog niet, dat de anderen dan opeens uitroepen, dat zij van harte achter beïnvloeding van noem maar wat op, bepaalde mensen in China staan of een nieuwe verlichting veroorzaken bij Islamitische leiders of zo, dat zit er gewoon niet in. Dit betekent dus ook, dat je een aantal groepen hebt, inderdaad. Die zij-groepen zijn zodanig verdeeld, dat we nog wel een avondje de tijd nodig hebben om dat allemaal op te sommen. Er zijn er bij, die zich bezighouden met de kosmische relatie van de mens met het leven in de kosmos. Maar wat heb je er aan als die aarde naar de maan gaat. Er zijn erbij, die zich bezighouden met de overgang. Ze zeggen, dat wat op aarde gebeurt niet belangrijk is, wanneer die mensen na hun dood nu maar onmiddellijk bewust worden. Daar kan ik soms ook wat voor voelen, maar ik meen, dat je de mens de mogelijkheid moet geven om ook op aarde op een redelijke wijze bewust te worden. Dat je daarnaast ook nog het menselijk ras in stand moet houden, zolang een incarnatiebehoefte voor deze wereld nog in een dergelijke omvang bestaat. Nu noem ik er nog maar een paar. U moet verder begrijpen, en dat is weer een ander punt, dat heel veel van ons beïnvloed worden, zeker in de eerste tijd, door hun aardse belevingen. Je zou dus kunnen zeggen, dat je bij ons Katholieke groepen hebt, Gereformeerde groepen, Leger des Heilsgroepen en noem ze maar op. Langzaam maar zeker evolueert dat wel, maar die groepen zijn in verhouding groot, omdat de laatste twee, drie eeuwen dit denken voor West-Europa wel zo belangrijk is geweest, dat het merendeel van de personen daarin terecht komt. In de laatste vijftien à twintig jaar begin er een lichte verschuiving te komen. We krijgen meer vrije geesten. Wanneer u dit allemaal bij elkaar rekent, dan zal het u duidelijk zijn, dat we inderdaad moeten zeggen, dat degenen, die vanuit een bepaald standpunt met de Witte Broederschap actief in willen grijpen en die de bewustwording van de mensheid niet zien als wat er na de dood gebeurt, maar als een proces, dat op aarde moet worden mogelijk gemaakt en dat vanuit het stoffelijk bestaan en het geestelijk beleven, tijdens het stoffelijk bestaan als het ware direkt verlicht reageren in de geest mogelijk moet maken, ja, dan zeg je, dat het natuurlijk een grote groep is. In vergelijking met de vele anderen, die er zijn, is het in feite een kleine groep. U kunt zeggen, dat er veel Nederlanders zijn, maar in Europa zijn ze nog altijd een behoorlijk kleine minderheid. Op die manier moet je dat zien.

- + Ik begrijp, dat u de agressiviteit wilt ombuigen. Vraag over tanks.
- Was dat maar mogelijk. We kunnen alleen zorgen, dat er voor die tanks minder mogelijkheden komen, omdat er een andere behoefte ontstaat, die even urgent is kunnen we een verschuiving veroorzaken. We kunnen niet zeggen, dat ze moeten stoppen, dat doen ze eenvoudig niet, al is het alleen maar omdat het machtsbegrip van de mens op aarde zeer sterk verbonden is aan het bezit van wapens. Omdat alle staten bovendien in hun economie voor deze produktie een zeer ruime plaats hebben ingeruimd, kun je de wapenindustrie op aarde niet weghalen, niet in een enkel land, niet in alle landen, zonder dat daar voor die landen een enorme economische crisis uit voortkomt, die de gewone mensen dan weer niet zullen nemen. Begrijpt u wat ik bedoel. Het is moeilijker dan u denkt. Je kunt dus wel afbuigingsmethoden gebruiken en dat doen we ook daar. Wanneer iemand te ver gaat met het produceren van bepaalde wapens, dan kun je misschien zeggen: "Ja, maar dat zou misschien beter zijn", dan neem je een wapen, waarvan je weet, dat het minder effectief is. Je zorgt, dat hij zich daar nou eens op gaat richten. Daardoor kun je dus het werkelijke gevaarlijke traineren, uitstellen en misschien op den duur teniet doen, terwijl je dus te maken krijgt met iets wat makkelijker beheersbaar is. Dat kun je doen en dat wordt ook wel gedaan. U heeft weer het één en ander gehoord over onze situatie.

- + Ziet u binnenkort een gewapend ingrijpen van Amerika in Perzië. Russen?
- Amerikanen spelen vaak bluffpoker. Het is duidelijk, dat ze de zaak daar niet kunnen oplossen met een paar slagkruisers.

De Russen hebben er meer. Ze weten ook heel goed, dat ze gezien de lange aanvoerlijn, plus het feit, dat bij een dergelijk geschil waarschijnlijk Europa aan de andere kant zou komen te staan, dat ze niet zo gemakkelijk alles wat ze nodig hebben, kunnen krijgen, dat ze tegenwerking krijgen, dat ze hun politieke invloed verliezen. Maar er zijn nu eenmaal staatslieden, die het nodig vinden om zo nu en dan flinke taal te spreken. Hard schreeuwen en niets doen, dat is deel van de politieke werkelijkheid.

+ Hoe groot acht u de kans van een Sovjet-ingrijpen in het konflikt tussen China en Vietnam?

- Een direkt ingrijpen lijkt me niet mogelijk. Daar zijn verschillende redenen voor. Eén ervan is dit. Op het ogenblik is de industrie in China nog dermate verdeeld, dat je met twintig atoombommen op China minder schade kunt aanrichten dan met vijf atoombommen op Rusland. Men weet, dat de Chinezen, wanneer het er op aan komt, beschikken over een enorm grote mankracht. Het bestaand leger is op het moment slechter bewapend, maar in aantal ongeveer twintig keer zo groot, dan het Russische. Een ingrijpen is niet makkelijk tot stand te brengen.

Zo'n groot leger komt ook door de andere structuur van de gemeenschap. Verder door de vaak zeer hoge bevolkingsdichtheid. Iemand noemde daarnet de Jang-ste, maar als je kijkt hoe daar de bevolkingsdichtheid is. Op zeer veel delen nog dichter dan die in Nederland. Wanneer u zich verder nog realiseert, dat de omvang van dit dichtbevolkte gebied praktisch de omvang heeft van West-Duitsland.... U moet het maar eens een keer uitrekenen. Dan zult u zien hoe enorm China is en hoe groot de bevolkingsdichtheid er is. Die bevolkingsdichtheid is daar zo groot, dat men zelfs bewust naar vermindering van het kinderaantal heeft gestreefd. Dat heeft men heus niet gedaan omdat men dacht, dat men het met minder mensen beter had, maar omdat ze begrepen wanneer er nog meer mensen kwamen er een crisissituatie ontstaan zou en armoede waarbij ze niet meer in staat zouden zijn, degenen, die leven en wat presteren in stand te houden op een dergelijke wijze. Daardoor komt deze aanmerkelijk grotere bevolking en dus ook het leger, waarbij u zich bovendien nog dient te beseffen, dat het leger niet alleen maar met krijgstaken is belast. Het is dus een organisch deel van de maatschappij in China. Ze staat er niet buiten. De mensen van het Chinese leger houden zich ondermeer bezig met verkeersregeling. Ze houden zich bezig met opvoedingstaken. Een deel van de medische zorg wordt eveneens door het leger waargenomen. Het leger helpt waar tijdelijk grote transportmogelijkheden nodig zijn. Het leger levert landarbeiders wanneer er geoogst moet worden. Het leger is dus in staat om overal op te treden, zelfs een fabriek, die door omstandigheden onderbezet zou zijn kan er op rekenen, dat soldaten uit het leger tijdelijk zo veel mogelijk taken overnemen. Automatisch. Zonder verdere besluiten of beraad van de regering. Wanneer u ook dat begrijpt, dan zal u duidelijk zijn, dat het wel nodig is om een leger op te bouwen, dat in getal veel groter is, omdat het gelijktijdig een defensieve taak heeft, een sociale taak en daarnaast bovendien op elke grotere gemeenschap nog zijn stempel probeert te drukken door het opvoeden van wat men waarschijnlijk een volksmilitie zou noemen, maar wat in feite neerkomt op het trainen van mensen om bepaalde gebieden waar ze zelf leven en die ze goed kennen met betrekkelijk geringe middelen zo effectief mogelijk te verdedigen totdat volledig bewapende troepen ter plaatse zijn.

Als u dat over het gehele gebied uitspreidt dan wordt het u duidelijk waarom dat leger zo groot is.

+ Bent u van mening, dat het Westen China zal helpen. Wordt China door de decadentie van het Westen het land van de toekomst. Het jonge volk?

- Die kans is er wel, maar zo groot als u denkt is ze eigenlijk nog niet.

Ik kan er ook wel enkele redenen voor aanvoeren. China kan in feite op dit moment niet betalen voor de produkten, die het Westen zou moeten leveren. Het zou dus een kwestie van kredieten of van ruilhandel zijn. In de huidige economische situatie is dat maar beperkt interessant. Dan komt er verder bij, dat China in de ogen van heel veel burgers een vreemd land is. Er zullen in de komende tijd een aantal leveringen plaatsvinden, die niet publiekelijk bekend worden gemaakt. Ze zullen misschien eens een keer uitlekken. Een groot deel van die leveringen wordt dus eenvoudig verzwegen. De kontrakten ook. Ook wanneer het hier gaat om miljarden kredieten, die men heeft toegezegd. Wie zich dat realiseert kan alleen maar begrijpen, dat het alleen maar geleidelijk kan gaan. Er is nog iets. China wil opbouwen. China is echter niet bereid om onbeperkt te kopen, dat wil zeggen, dat het leveren van een machine eigenlijk gelijktijdig het overdragen van patentrechten betekent. Dat is voor verschillende grote zaken ook niet zo interessant. Zolang het gaat om verbruiksartikelen, willen de Chinezen heel graag royaal zijn. Voor Coca-Cola willen ze best wat betalen. In goederen, die ze toch kwijt moeten. Zodra het gaat om computers is het een kwestie van bestuderen hoe de zaak in elkaar zit. Ze nemen er dan niet één, ze nemen er twee. Eén gebruiken ze, de tweede ontlede ze eerst. Op basis van die tweede, wanneer ze dus alles precies weten, gaan ze zelf een derde ontwerpen. Is die derde goed, dan hebben ze niets meer nodig van het Westen. Dat zal het Westen ook wel begrijpen. Dus dat produktiebedrijven aanmerkelijk worden opgevoerd, neen. Wat wel zal gebeuren is, dat men uit politieke overwegingen de raad geeft om bepaalde bedrijven te moderniseren, ik denk bijvoorbeeld aan de staalindustrie, die nogal primitief is. Ik denk aan de auto-industrie. Zaken waar men toch niet aan kan verdienen door veel te importeren, zodat men dan een goed figuur kan slaan door behulpzaam te zijn. Wanneer je dat zo bekijkt, moet je zeggen, dat de kans dat China zich in korte tijd, zeg twintig, vijf en twintig jaar ontwikkelt tot één van de grote industriestaten, is wel een beetje een droom. Bovendien zit er nog iets anders bij. Het Chinese volk heeft een bepaalde plaatsmentaliteit. Men behoort tot een bepaalde groep, dat betekent wel, dat de prestatie van de groep eigenlijk bepaald wordt door de zwakste ervan. De zwakste moet toch die plaats kunnen behouden. De huidige regering en zelfs in de tijd van Mao en voor die tijd al, heeft men geprobeerd dat een beetje te verminderen. Die groepsgebondenheid is sterk en juist in deze tijd, door de blokken, communes, de wijken met hun raden worden die samenhangen en ook de onderlinge geschillen binnen juist die kleine groepen eigenlijk eerder opgevoerd. Dat betekent, dat je niet zo makkelijk alles centralistisch kunt gaan regelen. Ik dacht dus, dat u daarvoor voorlopig niet bang hoeft te zijn. Een konflikt Rusland-China zit er voorlopig ook nog niet in. De decadentie van de Westerse maatschappij, ja, ik ben het helaas voor een deel met u eens. Die komt voor een deel echter voort uit een totaal verkeerde benadering. Om u een voorbeeld te geven. Nederland heeft soldaten, met haarnetjes. Dat wil niet zeggen, dat deze mensen minder goede militairen zijn dan anderen. Dat wil wel zeggen, dat zij ingesteld op een totaal andere wijze van reageren ten aanzien van overheid en discipline dan eigenlijk wenselijk zou zijn. Maar daartoe zijn ze opgevoed. Hetzelfde geldt voor de verbruiksproblemen. De benadering van godsdienstige problemen, ethische problemen. Het zijn allemaal opvoedingskwesties. Wanneer je de situatie verandert waaronder de mensen moeten functioneren, dan komt er ook een ogenblik, dat de mentaliteit van ze verandert. Dan geloof ik niet, dat ze zo decadent zijn. Je kunt zeggen, dat er decadente groepen zijn ontstaan. Die groepen vormen een minderheid van de totale bevolking van Europa. Als je een kind altijd zegt, dat het gelijk heeft wanneer het zijn wil doorzet, dan moet je de dwazen niet kwalijk nemen, dat ze niet meer luisteren naar de wijzen. Wanneer een kind vijf keer gewaarschuwd is en dan een ongeluk maakt en het blijkt, dat de wijzen niet kunnen helpen, dan zal het moeten leren. Aangezien de totale situatie zodanig ligt, dat de Westerse landen een dergelijk lesje zullen moeten leren binnen vijftien jaar, is de kans, dat China de jonge, nieuwe

wereldmacht wordt zondermeer, niet zo groot. Wel moet men aannemen, dat grote veranderingen, politiek en economisch in het Westen zullen plaatsvinden binnen ongeveer tien tot vijftien jaar. Als gevolg daarvan zullen totaal andere relaties ontstaan ten aanzien van China. Bepaalde technieken - sociale technieken vooral - uit China zullen dan in vele Europese landen worden toegepast. Dat betekent nog geen domineren van China.

+ Wat voor invloeden?

- Een zeer eenvoudig voorbeeld: rechten heb je alleen wanneer je ze verdient. Dus niet rechten verkrijgt je door geboren te worden. Dat komt onvermijdelijk. Als u het nu eens zo bekijkt. Op dit ogenblik gaat men er van uit, dat wanneer wij een opera willen, dat dan de staat het geld moet geven. Als die staat het nu niet meer heeft, dan komt er geen opera. Of je moet zelf, met kunst en vliegwerk toch een opera in elkaar zetten.

+ Opmerking over de vakbonden.

- Dat is toch heel logisch. De vakbond bestaat bij de gratie van het geloof van de arbeider, dat de bond ten goede van die arbeider funktioneert. Dat betekent dus, dat die bond eisen moet stellen en doorzetten om haar leden te behouden. Wanneer dat niet het geval is, dat kunt u bijvoorbeeld in Engeland zien, dan gaan de groepen arbeiders tegen de bonden in en beginnen zelf acties. Daar zijn ze dan nog veel banger voor.

+ Dan komt er uit een dergelijke chaos als in Engeland nog iets goeds voort.

- Ja. Als u ergens wilt gaan bouwen en er staat een krot wat doet u dan? U kunt het restaureren in zijn oude schoonheid, maar dat is meestal kostbaarder dan er iets nieuws op te zetten. Je moet gaan begrijpen, dat je niet zonder meer eisen kunt gaan stellen aan het leven, maar dat je eerst zelf iets waar moet maken.

+ Ik kan me voorstellen, dat ze staken in Engeland. De lonen zijn er schrikbarend laag.

- Die mensen hebben ook gelijk. Nu blijkt ook weer, dat de lonen eigenlijk niet hoger kunnen zijn, omdat de eisen, die de bonden stellen in vele gevallen irrealistisch zijn. Baantjes erbij verzinnen. Het idee van: jij bent er om de olie in de kachel te doen, maar je mag hem niet aansteken, want Jansen is de man, die met de lucifers loopt. Dat betekent op een gegeven ogenblik inderdaad, dat het niet gaat. Maar die industrieën hebben ook voor een groot gedeelte de fout gemaakt, niet allemaal maar een groot gedeelte, dat ze zijn blijven doorwerken met betrekkelijk weinig investering. Dat komt weer omdat er een upperclass is, die groter is dan in b.v. Nederland of West-Duitsland, die gewend is rendementen te hebben op belegde kapitalen tot 25%. Dat is natuurlijk niet meer haalbaar. Wanneer je dat allemaal samenvoegt, dan zie je, dat op een gegeven ogenblik bedrijven failliet gaan, maar dat arbeiders in die gevallen misschien bedrijven kunnen overnemen. Dat zou veel beter zijn. Ik geloof in bedrijven, die door de arbeiders zelf worden geleid met dien verstande, dat hun loon een (bepakt) voorschot is op de winst, die verwacht kan worden van het bedrijf. Daarna wordt de rest van de winst in tantièmes wordt verdeeld, nadat daaruit dus de noodzakelijke vernieuwingen betaald zijn. Wanneer er verlies is, betekent dat, dat ze geen tantième krijgen. Misschien moeten ze het volgend jaar met een lager basisloon genoegen nemen. Ze kunnen natuurlijk wegllopen, maar dan zijn ze daarmee hun deelgenootschap in hun bedrijf kwijt.

+ Als de mentaliteit wordt: geen rechten, maar enkel plichten?

- Dat is een mentaliteit, die bij sommige mensen wel leeft, ja. Wanneer je begrijpt, dat een mens, die alleen plichten heeft, dus in feite rechteloos is, geen mens is, omdat hij namelijk zichzelf niet waar kan maken, zul je moeten zeggen, dat een mens rechten en plichten heeft. Maar.... zijn rechten - althans in hun omvang en betekenis - kunnen alleen ontleend worden aan de plichten, die men bereid is te vervullen. Dat is, dacht ik, de juiste benadering. We zijn wel in een zeer sociaal debat terecht gekomen.

- + Kunt u nog iets zeggen over de Chinezen. De Chinezen en de Vietnamezen zijn water en vuur. Hoe staat het met de Chinezen en de Mongolen?
- Van de Mongolen kunnen we zeggen, dat ze politiek gezien, maar betrekkelijk weinig geïnteresseerd zijn. Dat is iets wat weer duidelijk wordt, wanneer u zich realiseert, dat het grootste gedeelte van Mongolië oorspronkelijk bestaat uit nomaden. Een groot deel van die nomaden is dan wel langzaam maar zeker gesettled, die zijn gevestigd zo hier en daar, maar voor hen is de onderlinge samenhang en de onderlinge wet eigenlijk het enige wat belangrijk is. De vlag, die je hanteert is niet belangrijk. Wanneer je nu te maken krijgt met Chinezen, die dit in delen van hun eigen gebied wel respekteren, terwijl de Russen pressie opleggen, dan ontstaat er verzet tegen die Russen. Dat is meermalen gebeurd, zoals u ook bekend zal zijn. Juist daardoor is de vrijheid in Mongolië groter dan in bepaalde andere delen van de Sovjet-Unie. Men laat dus meer toe. Alleen op die manier namelijk kan men een samenhang krijgen en men hoopt door de jeugd op te voeden uiteindelijk het geloof - want dat is het in feite - aan het Leninistisch Marxisme zo sterk te kunnen maken, dat het Maoïstisch Marxisme geen kans meer heeft. Je kunt echter niet zeggen, dat het in Mongolië zo gemakkelijk is om als Rus werkelijk geschillen uit te lokken met de Chinezen. Er bestaat tussen vooral de Noord-Chinezen en de Mongolen nogal wat overeenkomsten. Dat betekent ook weer, dat Rusland zich moeilijk kan permitteren om meer te doen dan grensgeschillen uit te lokken. Indien men daar tot een werkelijke strijd komt, dan zal men de eigen rechten van vele Mongoolse gemeenschappen met voeten gaan treden. Dat betekent waarschijnlijk, dat ongeveer de helft ervan gaat ageren voor de Chinezen. Daar zit de moeilijkheid. Wat de Vietnamezen en de Chinezen betreft, ja, dat konflikt is ook nog niet zo oud. In de vroege periode van Frans Indochina was de relatie met het keizerrijk China en later de revolutionaire regering over het algemeen menselijk gezien zeer goed, maar we hebben nu te maken met iets heel anders. De Chinezen hebben een opbouw, die een pyramide-systeem heeft. Elke hogere laag is in feite afhankelijk van de samenwerking en de beslissing van de daar onder liggende eenheden, ook al zie je dat misschien niet zo makkelijk. Er is dus geen bureaucratische top, die alles bepaalt. In Vietnam - in de eerste plaats door de oorlogssituatie en in de tweede plaats ook door de te grote verschillen in leefwijze, scholing en dergelijke tussen Noord- en Zuid-Vietnam, was een dergelijke opzet niet zonder meer mogelijk en moest men dus uitgaan van een bureaucratische, ideologische top. Dit is een konflikt, want China zegt: "Wat jullie doen is niet juist." Maar wanneer je iemand vertelt, die na bijna veertig jaar oorlog zegt, dat hij eindelijk weer baas is in eigen huis, dat wat hij doet niet juist is, ja, dan wordt hij nijdig. Dat is de grootste tegenstelling, die de laatste jaren daar bestaat. Vergeet u één ding niet. Ho-tsi-Ming heeft het merendeel van zijn hulpgoederen altijd ontvangen via China. Dat het merendeel daarvan door Rusland werd geleverd en betaald, nou goed, maar het werd toch altijd wel in Chinese draagverpakking overgezet. Daar stond ook op, dat het Chinese hulp was. Zo groot is dat verschil niet. Het is een ideologisch, maar vooral een systeem verschil. Ik denk, dat daardoor ook automatisch Vietnam graviteert in de richting van Rusland, waar een dergelijk bureaucratisch systeem bestaat, een albeheersende top. Dit betekende dan weer een vervreemding van China. Dit betekende dan weer, dat men de Chinezen in het land steeds minder ging vertrouwen. Dat betekende weer, dat de Chinezen zich gekwetst gevoelden omdat hun mensen, want zo beschouwden ze hen desondanks, verkeerd werden benaderd en behandeld. Daardoor voelden de Vietnamezen zich gedwongen om te bewijzen wat ze waard waren en gingen over tot die uitzettingen en roofpartijen ook, natuurlijk en daarmee is eigenlijk het geschil Vietnam-China op zijn hoogtepunt gekomen. Het is in wezen een strijd, die helemaal niet met Vietnam te maken heeft en ook nog niet eens met Cambodja. Het heeft te maken met een Russische overmacht, die te groot zou worden wanneer Vietnam er inderdaad in zou slagen om al die kleine staten stuk na stuk onder zijn bewind te brengen. Dus er een soort satelietstaten van te maken. Ik denk, dat ook voor het geheel van Azië het beter zou zijn wanneer dat niet gebeurt.

Al deze absolute systemen gaan uit van allerlei dorre regels, dorre theorieën. Wanneer je in een landbouwstaat het Marxisme toepast, ben je al een idioot. Dat kan eenvoudig niet.

Daar staat tegenover, dat die volkeren zeer veel primitieve kennis hebben van wat u misschien magie noemt of het gebruik van krachten, natuurverbondenheden, visie op leven en dood. Die dus niet meer systeemgebonden, veel aktiever en geestelijk veel belangrijker is. Ik geloof, dat je meer behoefte hebt aan een geestelijke vrijheid - in China zal die langzaam maar zeer wat meer komen, dat ziet er wel naar uit - waarbij de mensen uit kunnen gaan van hun innerlijke krachten en niet alleen gedikteerd worden door uiterlijke gedragsnormen, waar ze maar heel weinig verwantschap mee bezitten. Het is en voor de geestelijke ontwikkeling beter en voor de mogelijkheid van harmonische levensmodellen is het veel beter.

- + Hoe zit het met de verwantschap tussen de leiders. Zijn zij die kwijt?
- Nu dwingt u me tot een uitspraak, die velen niet graag zullen horen. Op het ogenblik, dat iemand gezag krijgt, begint er tussen hem en de mensen, die dit gezag niet in die mate bezitten, een kloof te ontstaan, die groter wordt naarmate hij zijn gezag uitoefent.
- + Hij blijft toch dezelfde mens?
- Neen, dat blijft hij niet. Mag ik u een heel eenvoudig voorbeeld geven. Gaat u eens luisteren naar een kamerdebat in Nederland, dan zult u merken, dat deze mensen vechten om punten, waarvan een burger het belang niet inziet. Dat ze voorbijgaan aan of compromissen sluiten over zaken waar een burger warm voor loopt. Dat ze allerlei kreten slaken, maar dat je er eigenlijk niet eens achter kunt komen wat ze er precies mee bedoelen. Kijk je dan wat de oorzaak is, dan zie je dat het teveel een besloten club is. Deze mensen hebben een eigen taal ontwikkeld, een eigen manier van reageren en denken. Daardoor staat een groot gedeelte veel te ver van degenen af, die ze moeten vertegenwoordigen. Nu is die afstand in Nederland niet zo buitengewoon groot, maar ze is er. Dat blijkt ook wanneer regeringen ziet. Regeringen nemen beslissingen op gronden, die voor het volk op zichzelf niet begrijpelijk zijn en zouden we ze begrijpen, dan zouden ze niet aanvaardbaar zijn. Gelijkzijdig beloven ze de mensen veel en geven ze wat om daardoor hun afhankelijkheid in stand te houden. Dat wil dus zeggen, dat er net zo'n relatie is als tussen de chef van een groot bedrijf en één van de nederige leden van de typekamer, die hij nooit heeft gezien. Hij ziet het briefje en geeft eens een opdracht, maar weten waarom iemand op een bepaalde tijd meer fouten maakt en waarom zo iemand de ene keer wel en de andere keer niet met goede ideeën zou kunnen komen, dat begrijpt hij gewoon niet.
- + Het is helaas tijd.
- Ik hoop, dat u mijn vervangende aanwezigheid niet helemaal zult betreuren. Een klein beetje mag, want we zijn een beetje aan het tekort schieten op het ogenblik.
- + Is dit de eerste keer, dat u hier bent?
- Voor mij is het de tweede maal, maar de eerste keer ligt in uw tijd denk ik wel wat jaren geleden. Het is niet een volledig onbekende groep, ofschoon er wel een groot aantal nieuwe uitstralingen te konstateren is.
- + Heeft u zich de laatste jaren niet door een medium gepresenteerd?
- Neen, dat heb ik niet. Ik heb dit wel in enkele groepen gedaan, maar dat was voornamelijk in Engeland en een enkele maal, maar niet zo vaak in Nederland. Wanneer u twintig jaar teruggaat dan kunt u een periode vinden, waarin ik mij ook vaker in Nederland heb gemanifesteerd. Ik geloof niet, dat dit voor ons van zo groot belang is.

We zullen hopen, dat het de volgende keer mogelijk is om over uw onderwerp te spreken.
Goedenavond.

HET SCHONE WOORD

Muziek, Findhorn, carnaval.

Wanneer we de werkelijkheid van de muziek erkennen, dan is het carnaval niets anders dan een uiting waarin door de harmonie een Findhorn van ervaringen kan ontstaan.

Een harmonie, een mens, een geest
een bloem, een dier, tesaâm gesmeed
in één ervaring, één erkennen,
dat je werkelijk leven heet.

Uni sono, een kracht en een klank
waarmee je jezelf wilt zijn

/door

en buiteland/het festijn van het leven
jezelve als klank in de klanken wilt geven
totdat het geheel van de melodie

wordt concert, carnaval des animaux of:
une vie parisienne, qui sait, zo of zo?

Je maakt melodie door het samenzijn
en in de harmonie van de verschillen,
het gezamenlijk in één ritme leven en willen,
ontstaat het feestelijke van een carnaval
waarin de maskers even vallen.

Waarin men even leven wil en zich ook geven zal
als wat men wil en wat men is.

En zo in werkelijkheid wordt dan het zijn een ogenblik
tot melodie herleid.

Maar kijk dan naar der dagen sleur.

Geen harmonie met plant en beest
neen, mensen onderling bevreesd en nijdig op elkaar,
zoekend naar hun eigen zin en voordeel,
mijdend het gevaar.

Disharmonie.

De tonen buitelen nu als in een eeuwige strijd
en dissonant op dissonant, verstoord
de kracht van werkelijkheid.

Strijd niet, maar leer de harmonie beseffen.

Voel hoe de tijd het ritme slaat
en laat de melodie van leven, die van je wezen
naar de kosmos gaat.

Samensmelten met de klanken van hoogste sfeer
en hoogste macht

zowel als met datgene wat rond u door anderen wordt voortgebracht.

Laat klanken klinken en hoort nu spelen eigen instrument
en eigen noten, eigen ook partij
tot ze saâmverweven geven een beeld van werkelijk,
menselijk leven, een kosmische muziek,
met menselijke melodij.

```
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
X      ORDE DER VERDRAAGZAMEN      X
X      KURSUS BHAGAVAD GITA      X
X      DEEL IV      X
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
```

Dinsdag, 24 april 1979

- We zitten nog met moeilijkheden, maar dat hebt u waarschijnlijk al bemerkt. De mogelijkheden zijn beperkt; we zullen kijken wat er van het onderwerp gemaakt kan worden.
- + Officiëel is de cursus over de Bhagavad Gita. De vorige keer is vanwege de drukte aan gene zijde en een spreker, die zich niet helemaal capable voelde ten aanzien van het onderwerp, over de algemene wereldsituatie gesproken. We wilden het nu aan u overlaten het over de Bhagavad Gita te hebben of over het werk wat u nu aan het doen bent.
- We kunnen proberen de twee enigszins te verenigen. Wanneer wij op dit ogenblik rekening houden met alles wat er gebeurt, dan bevinden we ons in een situatie, die u misschien het beste kunt vergelijken met zelfkonfrontatie. Wat ben je zelf? Wat kun je zelf doen. Welke wegen moet je gaan. In een wereld als de uwe, met veel - voortdurend strijdige - ontwikkelingen, in een wereld waarin bovendien steeds sterker een aantal invloeden kenbaar wordt, die wijzen op de noodzaak van een verandering, geestelijk ingrijpen, kun je als geest op een gegeven ogenblik niet zonder meer zeggen: ja, zo moet ik het doen. Je hebt je eigen denkbeelden. Je hebt je eigen bestaan. Je hebt je eigen werkelijkheden. Altijd weer, wanneer zo'n periode ontstaat, kom je in een droomsituatie terecht. Een soort alternatieve wereld, waarin droom en werkelijkheid door elkaar schijnen te lopen. Een wereld, waarin je de spookgedaante van het verleden ziet ontstaan, waarin je je invloeden herkent, die er zijn geweest en je gelijktijdig weer wordt geconfronteerd met hetgeen je te wachten staat. Dat zijn zaken, die moeilijk te omschrijven zijn, uit de aard der zaak. Wanneer ik dit op onze eigen situatie wil betrekken, wat was de oorzaak van de ramp in Atlantis? Hoe had ze voorkomen kunnen worden? Wat zijn de spoken van mislukking, die in bepaalde inwijdingsscholen zijn ontstaan; waardoor zijn waarheden teloor gegaan. Waardoor heeft de mens zich van de geest afgekeerd en zich gebonden aan een materie zonder meer. Spoken, die in het oog gezien moeten worden, omdat je alleen door een aanvaarden van al wat is geweest, kunt komen tot een besef van al wat nu noodzakelijk is. Je voelt er niet voor, zeker niet als de geest, om als aanvoerder op te treden, de slag uit te vechten of erger nog: de krachten van het kwaad uit te nodigen tot een duel. Het is een situatie, die - zeker wanneer je gewend bent in het licht te leven - niet zo gemakkelijk aanvaardbaar is. De wereld is zo groot. Er zijn zo vele dingen, zovele dromen, die je na wilt jagen. En dan wordt je geconfronteerd met de noodzaak om niets te doen. Verder dromen van een lichte wereld, verdergaan zoals je altijd gedaan hebt, dat is aardig, dat is prettig, plezierig. De oude waarden vooral in stand houden, zodat er niets verandert. Het is zo gemakkelijk gedacht en gezegd. Maar nu zijn er die kosmische krachten, wetten en plannen, waarmee je geconfronteerd wordt. Dan zijn er de hogere waarden, die je dwingen te kijken naar jezelf, naar je fouten, die in het geheel zijn begaan. Dan weet je, er is alleen maar één oplossing, hoe weten we nog niet, maar het duel zal onvermijdelijk zijn. Tussen de legers van hen, die nog leven in de materie, zullen de epigonon aan moeten treden om een slag uit te

vechten opdat niet alles vernietigd wordt. Daar komt het eigenlijk op neer. Als je daar mee bezig bent, ga je onwillekeurig terug naar alle oude wijsheid, die je ooit geleerd hebt, alle denkbeelden, die voorbij zijn gegaan, naar alle gedachten, die weer vaak in een nieuwe interpretatie zijn herleefd. Dan vraag je je af wat de werkelijkheid is, wat de waarheid is. Geloof me, dat is een moeilijke vraag om te beantwoorden. Iemand zei eens: "Ik droom, dat ik gedroomd wordt, daarom is alle zijn, zelf mijn eigen zijn, een droom." Niet zo vreemd. We weten, dat een kracht, die uitgezonden wordt, inderdaad iets bereikt en als het in een droomwereld is, dan is het maar in een droomwereld. Dat is onze werkelijkheid. We kunnen ons niet losmaken van de feiten. Dan gaan we leven in een soort alternatiefje van onszelf. We moeten aanvaarden, wat we zijn. We moeten de krachten vergaren en ontwikkelen, die in ons rusten. We moeten ins ons de zekerheid, desnoods ook de gelatenheid weten te vinden, waardoor we niet meer bang zijn, zelfs niet voor een nederlaag, zelfs niet voor een schijnbare ondergang, die een terugkeer zou betekenen. Een terugkeer naar de onmacht, de onwetendheid van een stoffelijk bestaan. Dat is een moeilijke zaak. Aan de andere kant, zoals wij er voor staan op dit ogenblik, zo staan mensen er elke keer weer voor. We zitten hier bij elkaar, zoeken naar een geestelijke waarheid. U, plannen makend en uw denkbeelden verrijkend, aanvullende en altijd weer gefrustreerd. Ergens gefrustreerd. In de geest ligt het anders. Het is vrijer. Het is gelijktijdig veel meer beladen met kennis en aansprakelijkheid. Dat is dan ook het enige verschil. Een mens, die leeft wordt gekonfronteerd met alle delen van zijn eigen wezen, of hij wil of niet. Hij wordt gekonfronteerd met de dromen, die hij droomt en zegt, dat ze niet waar zijn. Maar ze zijn wel waar. De dromen zijn een deel van je wezen. Uit je dromen openbaart zich je wezen, je noodzaak en je mogelijkheden.

Wanneer je iets erkend hebt, diep in jezelf, dan kun je wel zeggen, dat de redelijkheid gebiedt, althans zegt mij, dat er andere wegen moet zijn. Dat is niet waar. Dat juist niet. Er is maar één weg. Soms voel je je gevangen in kloven van onheilspellende gebergten. Dan kun je er bovenuit wieken, zeker, en een ogenblik rusten in de zon, maar je moet die weg afleggen. Je moet gaan door rotsspletten. Bergbeklimmen soms, monsters overwinnen. Soms monsters ontgaan. Die weg brengt je langs allerlei plaatsen. Op die plaatsen vind je anderen, die jou nodig hebben. Niet die jij nodig hebt. Die jou nodig hebben.

Wanneer je pas begint met dit soort werkzaamheden in de geest, dan heb je het gevoel, dat het alleen gaat om mensen, die jou nodig hebben. Dat is niet helemaal waar. Je hebt die ander ook nodig. Het is een kwestie van evenwicht, van geven en nemen. Het is een kosmische harmonie, die niet alleen vanuit jou kan bestaan, die alleen in een evenwicht tot stand kan worden gebracht. Daarom moet je niet alleen jezelf erkennen voor wat je bent, je moet ook niet vrezen de weg te gaan, hoe duister en somber hij soms lijkt, die je door je wezen wordt voorgeschreven. Je moet niet bang zijn voor de geesten van het verleden, voor de spoken van de toekomst. Ik weet niet of ik u een duidelijk beeld opbouw. Ik zit met de beperkingen, die me zijn opgelegd. Ik zit met de moeilijkheden van een voertuig, dat maar tot op zekere hoogte respondeert op het ogenblik, maar ik probeer het tenminste.

Wanneer je geboren wordt als mens, heb je een bepaalde gestelijke inhoud. Je hebt een soort voorbestemming. Het is of de goden je lot hebben vastgelegd. Of ze stap voor stap je belevingen hebben vastgelegd. Dat is niet waar. Het is alsof. Want wanneer je geboren wordt op aarde, wordt je meebepaald door al hetgeen je geweest bent in het verleden. Je wordt voortgejaagd door je dromen, misschien gedroomd in een sfeer of in een vorig leven. Die dingen noem je dan goden of kosmische wetten. Ze zijn deel van jezelf; onverbreekelijk en onvermijdelijk deel van jezelf. Vergeet dat niet. Als je overgaat, wanneer je in de geestelijke wereld komt, ben je niet vrij. Je bent nog steeds wat je nu ook bent. Denk niet, dat je, iemand overwonnen hebbende of overwonnen zijnde, op kunt gaan en dan vrijelijk en lichtend aan een totaal nieuw bestaan begint, want wat je geweest bent heeft je gevormd. Wat je gevormd heeft,

maakt uit wat je zult denken en wat je zult dromen, met wie je contact zult hebben en wat je streven zal zijn. Eerst wanneer je daar bovenuit zult komen, krijgen de lotsbestemmingen langzaam maar zeker hun eigen gezicht. Hun eigen stem, hun eigen waarde en betekenis. Het is of het "ik" uiteen valt in een grote reeks persoonlijkheden. Elke persoonlijkheid afzonderlijk spreekt tot datgene wat je dan maar "ik" noemt. Het centrale punt waar omheen zich al die spanningen, al die spelingen van besef en noodlot zich afspelen. Jij bent het centrum, maar je bent ook de begrenzing. Dan groeit langzaam maar zeker de mogelijkheid om iets verder te gaan dan dit. Eindelijk, eindelijk komen er gestalten en stemmen, die niet meer alleen maar uit jezelf voortkomen. Vormen, die je hebt geschapen uit je dromen, veranderen, krijgen plotseling een eigen bestaan, zelfstandigheid. Soms, wanneer een schrijver een boek schrijft, en een figuur waarin hij zich verdiept heeft, anders gaat reageren dan de schrijver van plan was geweest. Er is iets van buitenaf bijgekomen. Juist daarom spreek ik van de verschrikkingen van het verleden, van de spoken van de toekomst. Wat is geweest, kan je niet meer veranderen. Je zult het zonder angst moeten aanvaarden zoals het is, anders kun je niet verdergaan. Maar de spoken van de toekomst, beelden van de mogelijkheden, die zul je moeten aanschouwen en durven overwinnen. Want alleen hij, die een spookbeeld van de toekomst kan overwinnen wanneer ze in zijn dromen opduiken, kan zich een vrije weg banen voor morgen. Kan gaan beantwoorden aan het geheel van zijn eigen wezen zonder voortdurend gestuwd te worden door zijn angsten. Voortdurend weer geregeerd te worden door een gezag, dat hij niet durft te ontkennen ofschoon hij niet weet waar het vandaan komt.

Is dit de Bhagavad Gita? Ja en nee. Het is een waarheid, die zo groot is, dat ze eigenlijk overal doorklinkt. Het is een waarheid, die spreekt door de stemmen in de nacht. Een verschijnsel langs de wegrand. Het is een wijsheid, die spreekt over jezelf. Je eigen wezen, dat steeds weer in andere vormen zichzelf ontmoet, zichzelf niet erkent. Dat kan een lange tijd voortgaan. Het is als het ware een soort levensspel geworden. De wijze geeft je een raad en je beseft niet eens, dat die raad in je leeft. Je bent dankbaar en je houdt er rekening mee. Het volgende ogenblik gebeurt er iets onverwachts en je weet niet eens, dat je het zelf hebt veroorzaakt. Je zegt: hier grijpen de goden in of hier is het lot tegen mij gekeerd of bedreigt mijn deel. U bent het zelf. Dan komt het ogenblik, dat je eindelijk jezelf, met je verleden, met je spoken van de toekomst onder ogen hebt gezien. Dat je in de bange eenzaamheid hebt gestaan voor een ondergang, terwijl het lijkt of de heksen om je heen dansen, de verdoeming nabij. Dan is het de vraag of je de werkelijkheid kunt aanvaarden. Het is zo moeilijk om vaarwel te zeggen tegen vele edele dromen. Toch blijkt het, dat ze dromen zijn, onvolledige dromen, onvolledige beelden van een werkelijkheid, die je niet helemaal aankunt. Veel van onze idealen zijn alleen maar een eenzijdige blindheid voor hetgeen er tegenover dient te staan, datgeen wat in onze wereld bestaat en we in onze wereld wel degelijk kennen en wat we niet willen zijn.

Zoals u hebt gezegd: vertel wat over uw werk van dit ogenblik. Ja, we doen veel werk. We proberen te voorkomen, dat deze wereld op korte termijn aan een golf van geweld ten onder gaat. Ik geloof wel, dat we zullen slagen, maar we kunnen dat niet alleen meer doen in termen van verdraagzaamheid, van een naastenliefde zonder meer. Het gaat niet alleen om de rechten van ons of van anderen. Het gaat om gerechtigheid. Het gaat niet alleen maar om de vuurproef, die anderen moeten doorstaan. Het gaat om de strijd, die we zelf uit moeten vechten, met onszelf. Wij, eerst op een afstand staande,

dromende, levende met de hoge geest en nu gekonfronteerd met de noodzaak om - wanneer wij waar willen zijn ten aanzien van onszelf - ons te mengen in een strijd, die heel anders is dan die wereld van dromen, waarin we leven. Die wereld van licht, waarin we zo heerlijk kunnen zweigen. Die werelden van verblinding, waarin stemmen spreken, wijsheid tot ons komt en kracht, die ons doet opbloeien. Je moet jezelf worden, dat is een proef die erg zwaar is. Het is gemakkelijk genoeg om te prediken, dat er broederschap moet zijn, dat er liefde moet zijn, dat we allemaal goed voor elkaar moeten zijn. Iedereen zal het beamen, want iedereen zou het prettig vinden wanneer het zo zou zijn. Maar er zijn groepen, die op dit ogenblik de liefde prediken en gelijktijdig moord plegen op degenen, die hen niet willen aanvaarden. Er zijn op dit ogenblik groepen, die spreken over de verheffing van de mens en de broederschap tussen allen, die er niet voor terugschrikken de grootst mogelijke wreedheid te begaan, anderen te terroriseren en te doden. Kun je dat verdragen? Het is maar een vraag. Zolang het abstrakt blijft, kun je veel verdragen, maar er komt een ogenblik, dat de waarden niet meer abstrakt zijn. Dat ze tegenover elkaar komen te staan. Dan zul je een keuze moeten doen, wegvlugten naar je droomwereld in de hoop, dat ze niet meer ten onder zal gaan. Of je droomwereld terugtrekken in jezelf totdat ze een kracht wordt en je je met die kracht kunt wapenen. Niet alleen als een zegening. Probeer de verantwoordelijkheid te dragen. Wij zullen op korte termijn in Azië, Afrika, zelfs in bepaalde andere delen van de wereld, in moeten grijpen, niet met een verdraagzaamheid, al zouden we dat oh zo graag doen. Met hardheid, met felheid. We zullen tegenstanders moeten neervellen, terwijl ons hart bloedt van medelijden.

Voor u is het allemaal niet zo erg. Het gaat voorbij. Het is alleen maar een kopje in de krant. Misschien een necrologie, op de tv. Dan is het weer voorbij. Het nemen van een dergelijke beslissing is veel erger. Gekonfronteerd worden met jezelf als een geheel is één van de moeilijkste dingen die bestaan.

Wij van de Orde, we hebben gegeven wat we konden, al is het misschien niet genoeg geweest. We hebben in voortdurende verdraagzaamheid, een voortdurend begrip, de mensen geholpen, geholpen, geholpen.

We hebben zelfs daar, waar we wisten, dat er ellende zou ontstaan, gezegd, dat we het mild zouden doen, dat we zouden zorgen, dat het niet te erg werd. Maar nu komt de vraag of dit geen droom was. Begrijpt u wat ik bedoel?

Het klinkt allemaal erg somber, maar zo somber is het niet. Een geboorte is altijd pijnlijk, ook voor de boreling. Deze mensheid moet geboren worden. Een nieuwe ontwikkeling. Een nieuw stadium van ontwikkeling. Wij in de geest, moeten herboren worden in een volledige werkelijkheid. Het is alleen, dat die dingen samenvallen, dat maakt de zaak wat moeilijker.

Maar uiteindelijk komen we er allemaal beter uit. Het is beter te vallen op een veld van eer, wanneer je weet, dat je daardoor anderen spaart, dat je niemand onrecht doet, dan te bestaan en te heersen terwijl anderen zinloos vallen. Het is beter de liefde in jezelf te dragen als een juweel, dan haar de wereld te prediken zonder haar zelf te bezitten. Dat is echt datgene waar het om gaat.

Dit gemengde onderwerp of moet ik zeggen, deze verklaring van verandering. Het is altijd zo, dat kort voor de werkelijk bloei of bloesem van de lente begint er nog een paar harde stormen zijn, die het dode hout afbreken.

Ik denk, dat we in die tijd van die stormen terecht zijn gekomen. Maar een korte wijle en de werkelijke nieuwe bloei wordt mogelijk, maar nu moeten we de storm weerstaan.

Ik dacht, dat het probleem van ons allemaal dit weer is, dat we geneigd zijn, de wereld te zien als datgene wat aansprakelijk is. Het is de wereld, die ons dwingt, de wereld, die ons belemmert. Het is de wereld, die een situatie schept. We zijn het zelf. Dit terugkeren tot het besef wat je zelf bent, dit terugkeren uit de ijle droom, dit fata morgana van wellwillendheid, naar de werkelijkheid van je wezen is pijnlijk. Het is een storm. Veel van hetgeen ons dierbaar is aan illusies, aan droompjes, aan denkbeeldjes, aan filosofietjes, zal er bij moeten vallen, ongetwijfeld.

Maar op zich is het niet erg. Die zijn niet nodig. Wanneer iemand in een welvaartsmaatschappij leeft, wordt het soms erg nodig, dat hij op diëet gaat. Wanneer iemand in een armoede-economie leeft, dan hangt zijn leven soms van af of hij een paar korsten brood kan vinden. Maar die verandering moet er zijn, anders is er geen verdergaan mogelijk. Voor de één niet en voor de ander niet. Dat is de situatie waarin we ons bevinden en waarin ook uw wereld zich thans bevindt. We moeten veranderen. Die verandering doet pijn. Wanneer je werkelijk lang honger hebt geleden, vraagt het soms zelfoverwinning om een eerste hap te nemen, weet u dat? Wanneer je altijd gewend bent je vol te zweigen, dan is soms een kleine vermindering al iets wat je met een knagend gevoel achterlaat. Op zichzelf zijn die dingen niet zo belangrijk misschien, maar je kunt er haast niet aan beginnen, dat is het hele probleem. Maar we kunnen wel, als we maar willen. Wanneer we maar eens afstand doen van onze illusie. Dat dit zo erg niet is en dat dat uiteindelijk toch niet goed is. We hebben niet te maken met een wereld van goed en kwaad. Goed en kwaad is onze innerlijke wereld, verdeeld in datgene wat we aanvaarden en idealiseren en datgene wat we verwerpen en zouden willen vertrappen. Waar we zelf uit zijn opgebouwd. Wij zijn een wereld zelf, waarin goden bestaan en demonen, maar ze zijn deel van ons, van ons wezen. We moeten ze samensmelten, uit de veelheid, uit de eenheid voortkomen. De eenheid van het werkelijke leven. Als we dat niet kunnen blijven we dolen. De één misschien op de grazige weiden van een Zomerland; de ander misschien door zijn angsten en zelfverwerping gedreven in krochten, die hij hel noemt, die beiden evenmin reëel zijn, als andere wereldbeelden die er bestaan. Het enige wat echt is, is het contact, dat je hebt met anderen. De werking met anderen, die voor je ontstaat, want dit is een spel in je bewustzijn. Hierdoor bouw je voor jezelf het beeld van wat je bent en moet zijn.

Kijk, dat is altijd weer een beproeving, die je doorstaat. Er bestaat een heel raar verhaaltje. Er wordt verteld van de held, wanneer deze eindelijk, eindelijk gekomen is aan de poort van het rijk, dat hij wil binnen gaan, daarvoor een zwaar traliehek aantreft. Hij kan er niet door. Hij smeekt om binnen te komen. Hij eist om binnen te komen. Hij krijgt geen gehoor. Uiteindelijk springt hij erover heen. Hij wordt vervolgd, maar hij gaat door. Hij komt aan een poort, een veelkleurige poort, een regenboog. Als hij daar doorheen gaat, valt de vervolging stil en hij staat in een land van nevelen. Overall zijn droombeelden, maar het zijn net drijvende wolken. Soms de schoonheid van tuinen, een ogenblik later een stormende kudde olifanten of zeilschepen, die voorbij drijven. En hij gaat verder. Hij komt aan een volgende poort. Een poort, die nu uit één kleur licht bestaat. En hij gaat er doorheen. Hij bevindt zich in een wereld van vele kleurige vlakken. Het is een verrukking voor het oog. Het is alsof alles zingt en zindert. Het is een wereld van zingende juwelen. Maar hij gaat verder. Ook hier gaat hij verder. Dan vindt hij een kleine witte poort, een hele kleine. Hij loopt er naar binnen toe en voor een ogenblik vreest hij, dat hij in de slokdarm van een monster terecht is gekomen, want hoe verder hij gaat, hoe feller het vuur brandt. Het is of hij verteerd wordt. Eindelijk wordt die gang breder, dan staat hij voor het eerst in de werkelijkheid, ontdaan door het vuur van alles wat hij niet werkelijk is. Het is maar een verhaal. Het is een verhaal, dat ons verhaal zou kunnen zijn en ook het uwe. Uit de werelden van gejaagdheid en angst komen we in de werelden, waarin we eindelijk het doel gaan zien. We kunnen het niet waar maken. We zouden met één gebaar de sonder laten rollen en de bliksem neer laten slaan. Wat er gebeurt, is dat er alleen maar een vuurvliegje voorbij flitst. Dan niet ontmoedigd zijn en verder gaan omdat het niet gaat om het gebeuren, dat je veroorzaakt, maar om datgene wat je bent. Dan van poort naar poort naar die werkelijkheid.

Dat is eigenlijk het hele verhaal van deze tijd. We worstelen in feite met onszelf. Wat we geweest zijn kunnen we niet blijven, maar we kunnen alleen nog maar beter of minder worden. Het betere, betekent anders leven, anders verantwoordelijkheid dragen, het betekent strijd voor een ander uitvechten.

En dit terwijl je alleen maar van vrede houdt. Slechter worden, dat betekent voortdurend verder teruggedrongen worden. Wegvluchten voor conflicten. Wegvluchten voor alles wat je droom dreigt aan te tasten, tot je zodanig geïsoleerd bent, dat het lijkt of je in een donkere kelder zit en een echo zo nu en dan nog een antwoord op je kreten geeft.

Ja, dat is een probleem van ons werken. Nu zult u zeggen: ja, maar jullie hebben toch veel te doen op aarde, zeker, maar er zijn veel dingen waarvan we weten, dat we ze moeten doen en die we haast niet kunnen doen. Omdat ze niet stroken met onze idealen, met onze dromen, met ons licht. We weten, dat we ze toch waar moeten maken. Vrees niet. Wanneer degenen onder ons, die in deze strijd moeten vechten - en dat zijn er meer dan je zoudt denken - zichzelf overwinnen en uiteindelijk voor het laatste gevecht durven aantreden in deze vorm, dan zullen er anderen zijn, die weer dromen van begrip en verdraagzaamheid. De versmelting van waarden. De eenheid. Het zoeken naar wat samenvoegt en niet naar wat verdeelt. Die droom zal altijd blijven bestaan. Daarom zal ook een ODV blijven bestaan. Ik ben bang, dat je op een gegeven ogenblik als het ware zodanig evolueert, dat de beperktheid ondanks alles bezit, niet meer voldoende is. We moeten niet alleen maar de mensen helpen om beter te denken, maar we moeten ze leren om beter te leven. We moeten de mensen helpen om niet alleen maar de strijd te vermijden, maar ook om daar waar gestreden moet worden in rechtvaardigheid en voor rechtzinnigheid te strijden in het besef van de werkelijkheid, zonder ooit te ver- of te oordelen. Dat is moeilijk.

Dat betekent, dat we het knarsen van de aardschors niet tot stilstand mogen brengen en dat het in geleidelijke bevingen gaat, maar dat we het verscheurende geweld moeten toelaten, dat zonder ons ingrijpen zou ontstaan. Dat doen we niet graag. Dat betekent veel meer ellende, veel meer last dan welkom is.

Als je nu staat voor de keuze om de mensen door die ellende van een bevende aarde, van uitbarstende vulkanen te laten treffen of ten onder te laten gaan in een strijd van menselijk egoïsme, een religieus verklarend materialisme, wat moet je dan doen? Dan weet je, dat je niet eens voldoende kunt troosten wanneer de ellende er is. Een bittere keuze, maar het zal nodig zijn. De werkelijkheid van het ik is de alomvattende harmonie. De harmonie omvat alle dingen en niet slechts enkele. De werkelijkheid van het ik, is de liefde en de strijd. Is de verdraagzaamheid en het recht. Is de waarheid en de droom. Al deze dingen zijn deel van ons bestaan, van ons wezen. Daarmee zullen we moeten leven, met die volledigheid. Dan pas zullen we onszelf vinden voor wat we zijn. Dan pas zullen we - het is dichterbij - rijp zijn om onze plaats tussen de goden in te nemen. Wij, die op aarde toch altijd willen leren, dat we geschapen zijn naar Gods beeld en gelijkenis. Dat zullen we toch eerst waar moeten maken.

Dat is hetgeen, waar wij mee zitten in deze tijd. Ik denk, dat dit u veel minder reëel toelijkt als, bijvoorbeeld Amin heeft nog drie maanden en dan gaat hij. Ik bedoel van deze wereld van u. Of: er zal over een paar dagen wel weer een grote explosie zijn, vlakbij de klagmuur zelfs in Jeruzalem. Die dingen zijn interessant, maar wat heb je eraan. Het zijn de verschijnselen. Mensen, die verschijnselen genezen, bijvoorbeeld, dat zijn mensen, die een hand hebben, die niet stil wil blijven. Ze zeggen dan, dat ze hem zullen genezen en ze houden hem vast. Terwijl ze eigenlijk op zouden moeten houden met drinken. Zonder gekheid, realiseer je dat. Op het ogenblik probeert iedereen de symptomen onschadelijk te maken, dat hebben wij ook gedaan. Nu gaat het niet meer. We zullen nu moeten kiezen. De kwaal bestrijden en de symptomen tot uiting laten komen of de symptomen onderdrukken totdat de kwaal niet meer overwonnen kan worden. De kwaal is dezelfde destructie, die als een neiging in de mensheid ligt, juist omdat hij niet gelooft in zijn eigen ondergang.

Ik dacht, dat ik daarmee het nodige had gezegd. Ik dacht, dat u in dit alles - wanneer u wilt althans - iets van de Bhagavad Gita ook heeft terug kunnen vinden. Daarnaast datgene wat ons in de Orde en ook buiten de Orde - want die Orde is maar een klein deeltje - in de geestelijke wereld zich afspeelt.

We moeten naar een hoger niveau toe, meer niet.

- + Kunnen wij op de situatie inspelen?
- Het antwoord klinkt te goedkoop om aanvaardbaar te zijn. Ken uzelf; besef, dat al wat er gebeurt mede door uzelve tot stand komt.
- + Opmerking over groot deel van krachten uit de wereld, die op een ieder inwerken.
- Iemand wordt op straat door een auto overreden. Hij is voor zijn leven lang verminkt. Hij vervloekt die automobilist, dat is heel gewoon. Maar heeft die mens zich afgevraagd, waarom hij op dat ogenblik juist daar was, want het is ook het feit, dat hij daar aanwezig was, dat het gebeuren mogelijk werd, niet alleen door de automobilist. U zegt, dat u het niet gezeten heeft en niet gewild hebt, maar daar gaat het niet om. Het gaat er niet om wat u bewust hebt veroorzaakt. Het gaat om het feit, dat degene, die wordt overreden zelf op die plaats moet zijn. Hij moet daar vanuit zich gekomen zijn.
- + De buitenwereld oefent het vernietigende geweld uit. Het is een beetje flauw om te zeggen, dat hij er dan maar niet had moeten wezen.
- Dat is ook niet de bedoeling. De bedoeling is te begrijpen, dat je eigen aanwezigheid daar, dus ook jijzelf, met het ongeval en de gevolgen ervan, vervlochten bent, is een eerste noodzaak.
- + Opmerking over aansprakelijkheid.
- Wie is aansprakelijk? Is die automobilist aansprakelijk?
- + Als hij het stom heeft bekeken of als hij dronken was, ja.
- Waarom was hij dronken. Waarom keek hij op dat moment niet uit zijn doppen.
- + Omdat hij ruzie met zijn vrouw had.
- Hoe kwam het dat hij ruzie met zijn vrouw had?
- + Niet omdat ik er mee in bed had gelegen.....
- Ik ken zijn vrouw niet en ik ken u niet voldoende, maar...
Het is geen cirkel, die rond is, dat is nu juist de fout, die u maakt. U zegt, dat we een cirkel moeten hebben en u gaat uit, dat er een oorzaak en gevolg werking moet zijn en daardoor een aansprakelijkheid. De enige aansprakelijkheid, die kan bestaan, is uw eigene. Dat wil zeggen, dat het voor u belangrijk is, u te realiseren hoe kwam het, dat ik op dat moment op die plaats was. Wanneer je je dit realiseert, worden de samenhangen duidelijker. Op het ogenblik, dat je zegt, dat het de ander zijn schuld was, dan vergeet je wat jou daarheen heeft gebracht. Dan kan het zijn, dat op het moment, dat je begon te werken in de richting van die fatale ontmoeting, twintig jaar terug ligt. Twintig jaar geleden hebt u een beslissing genomen. U bent ergens gaan werken. U hebt daardoor bepaalde gewoonten aangenomen. Daardoor bent u zich op een bepaalde wijze gaan gedragen. U hebt uzelf een bepaald idee van eigen rechten en noodzaken aangemeten en ook van de verplichtingen van anderen, daardoor kwam het, dat u zich op dat moment op die plaats bevond. Dan is dat niet: dus ben ik aansprakelijk. Jullie spreken altijd over aansprakelijkheid. Ik ben verantwoordelijk. Niet aansprakelijk. Ik ben mee-verantwoordelijk. Met andere woorden, de ander is een invloed van buitenaf. Dat ingrijpen is voor mij onverwacht. De gevolgen daarvan zijn voor mij misschien deplorabel, maar ik was door mijn aanwezigheid mede beslissend, dus moet ik weten hoe het komt, dat ik op dit moment daar was.
- + Opmerking over anderen, die zo iets zouden kunnen overkomen.
- Dan had u geluk gehad, waarschijnlijk. Maar of uw bedoelingen nu eerbaar zijn of niet - hier krijgen we het weer "eerbaar of niet", waarde vriend, de eerbaarheid van uw voornemens is het resultaat van de oneerbaarheid, die mede in u schuilt - dat geldt niet alleen voor u. Dat geldt voor iedereen. Er is geen éenzijdige goedheid. Er is een balans en het erkennen van die balans is het enige middel om gekonfronteerd te worden met onszelf. Om de spoken van de toekomst zo goed in de ogen te zien als de steeds weer vermeden giftige herinneringen van het verleden.
- + Dus als je ziet, dat een ander iets doet wat niet goed is in je ogen, maar je realiseert je, dat je het net zo goed had kunnen doen.
- Ja, maar nu is het wonderlijke, dat u altijd redeneert vanuit die andere. Dat doet u ook nu, in uw woordopzet, maar ook in uw gedachten. De ander. Neen, ik. Ik ben degeen, die verantwoordelijkheid moet dragen. Ik ben degeen, die de strijd moet strijden.

Ik ben degene, die de waarheid waar moet maken en niet een ander. Dat is de moeilijkheid. De anderen zijn deel van dat schimmenspel. We leven in onze kleine kosmos, onze eigen wereld. En in onze wereld, onze dromen, kunnen we veranderen. De factoren van buiten, die in die dromen meespelen, daar kunnen we wel de betekenis van veranderen, maar niet de werking.

- + De manier, waarop je reageert op een bepaalde konfrontatie...
- Ik geloof, dat je het anders moet zeggen. Niet de manier, waarop ik reageer op een konfrontatie, ik kijk ook een beetje naar de buitenkant, neen, hoe ben ik. Wat brengt mij in deze situatie. Hoe verklaar ik deze situatie.
- + Je weet niet wat je toekomt...
- De spoken van de toekomst en dan toch verdergaan.
- + We zijn uit vrije wil naar de ODV gegaan. Welke entiteit komt er? Dat komt over ons. Die entiteit brengt zichzelf en leert ons wat. Dan is het weer aan ons in hoeverre....
- wat ben ik?
- + Waar kan ik dan harmonieus mee zijn, van datgene wat mij aangeboden wordt.
- Maar ook het andere. Waarom verwerp ik bepaalde delen.
Een konfrontatie met jezelf. Nu heb ik een extreem voorbeeld genomen, met die auto en dat overrijden. Hiermee maak je de mensen meer wakker dan met een subtiel voorbeeld, meestal. Waar het om gaat, is het probleem waar wij op dit moment ook zelf voor staan. Ik ben een van degenen, die dat misschien een beetje beter voelt of ziet dan een ander, dat weet ik ook niet. Als u mij vraagt iets te vertellen over mijn werk in deze tijd of over de Bhagavad Gita, dan valt dat een beetje samen. Voor mij is het juist de kwestie, dat ik altijd gemeend heb, dat als ik nou maar goed ben, de ander het ook is.
Daarmee ontken ik een deel van wat ik niet kan aanvaarden. Ik ben niet volledig. In de ontkenning van mijn eigen onvolledigheid, ontnem ik mijzelf de mogelijkheid voor de verwezelijking van wat ik ben. Deze verwezelijking kan alleen tot stand komen wanneer ik uitga van mijzelf. Waarom kwam ik op dat punt. Waarom verwerp ik dit. Waarom aanvaard ik dit. Het is een konfrontatie met jezelf. Wanneer je door die konfrontatie met jezelf ziet, dat je fouten maakt, gemaakt hebt. "Maar ik houd zoveel van al datgene, wat ik buiten me zie." Ik geloof, dat je dan op de goede weg bent. Dan beseft je de schoonheid als datgene wat je in jezelf weerkaatst ziet uit het beleven. Dan erken je de wijsheid als het in het ik erkennen van ware betekenis. Dan wordt de liefde in feite de weg van aanvaarding door jezelf te aanvaarden.
- + Dan kom je toch ook weer tot die eenheid. Dromen van die eenheid.
- Dromen van die eenheid, want op het ogenblik, dat we de eenheid beleven zijn we niet meer, tenminste niet meer in de zin waarin we onszelf thans beschouwen. Daarom dromen we van de eenheid. Die droom betekent dan, dat er iets in ons ligt waardoor we die eenheid begeren. Dat betekent gelijktijdig, dat we op andere aspecten die eenheid verwerpen.
We willen wel een eenheid, maar op onze voorwaarden. Dat kan niet. Dus zeg niet alleen: ik wil de eenheid en waarom droom ik ervan, maar zeg ook: waarom verwerp ik bepaalde punten daarbij. Dan kom je tot de zelferkenning. Wanneer je beiden in jezelf erkent, ben je in ieder geval dichterbij de eenheid.
- + Konfrontatie tussen diegenen, die in Zomerland leven en zij op aarde?
- Zo heb ik dat niet gesteld. Ik heb het wat dichterbij gesteld. Ik heb gezegd, dat er inderdaad datgene, wat we in die wereld graag zouden willen zien, niet meer kunnen geven of beleren, maar alleen nu kunnen laten belevend of later ervaren. Dan staan we wel lijnrecht tegenover datgene wat de mensen van ons zouden willen. Dat wel.
- + Afzijdig blijven?
- Wanneer je afzijdig blijft, leef je wel in jezelf, maar je komt niet tot de erkenning van de betekenis van het leven. We streven naar volledigheid.

Het is inderdaad erg moeilijk, ik heb geprobeerd om het u duidelijk te maken, want alles wat je beweegt, kun je zelf niet eens duidelijk maken. Daarom kan ik enkele aspecten maar duidelijk maken van onze taak. Er wordt mij op de tijd gewezen. Ik denk, dat het erg verstandig is mij daaraan te houden, ook al zijn er redenen bij mij persoonlijk, die dat tegenspreken. Goedenavond.

SLOTWOORD

Helpen, dood, verandering.

Wanneer je iemand kunt helpen te beseffen, dat de dood een verandering is, dan geef je hem de grootste vrijheid, die de mens kan bezitten.

Wat is dood.

Wat is ze anders dan een sluier
een ogenblik mij opgelegd.

Terwijl mijn wezen zich verheft
tot ander, lichtend zijn

en zelf de pijn, die met de dood gekomen is
vergaat, terwijl het ik, bewust en heel

en zonder fouten weer daar staat

en zegt: wat is het leven veel,

wat is het leven schoon en mooi.

Hoe is toch de verandering, die ik hier onderga,
iets dat mij verheugt totdat ik zing de lof
van al dat leeft.

Oh, ik zou willen helpen, een ieder die vreest
om de vrees maar weer te vergeten.

Ik zou een ieder, die twijfelt en vraagt

willen helpen om in zich te weten:

de dood is geen dood, maar een verdergaan.

Een verandering waarin het bestaan een ogenblik
weer vrijer wordt.

De fouten van het verleden langzaam worden uitgeblust,

totdat je in jezelf herwonnen hebt het innerlijke
licht, de rust, waaruit je verder voort kunt gaan.

Hoe groot is niet de vreugde van het bestaan,
dat niet ten einde gaat.

Hoe groot is niet de vreugde om een verandering,
die slechts een nieuw facet van al wat is en steeds
weer leeft.

Een nieuw besef van het eigen ik en van de kracht
waaruit dit alles leeft.

Geef mij de vreugde, mij het licht.

Ik zou u willen helpen om alle angsten te ontgaan.

Ik zou uw twijfel willen stelpen.

Ik zou u willen geven één werkelijkheid te midden
van alle dromen, te midden van alle waan.

Er is geen ware dood.

Het sterven is een verdergaan.

En uit verandering geboren

vindt gij opnieuw de juiste sporen, die
leiden naar totaliteit.

Het opgaan in het licht, dat nu als vonk
alleen u op uw wegen begeleidt.

XX

X
X
X
X
X
X
X

ORDE DER VERDRAAGZAMEN

LAATSTE KURSUSAVOND BHAGAVAD GITA

X
X
X
X
X
X
X

XX

Dinsdag, 26 juni 1979

Dit is de cursus, die geen cursus wilde worden. Er valt dan ook weinig af te sluiten. Vertelt u zelf maar waar we het vanavond alsnog over moeten hebben.

+ Het probleem is, althans voor mij, datgene wat u verleden keer heeft verteld. Aan de ene kant is de droom een noodzakelijk iets. Aan de andere kant moet men bewust de droom verlaten. Ik heb het nog weer nagelezen, maar ik ben er niet goed uitgekomen.

- Dat kan ik wel begrijpen. U heeft het verschil niet gemaakt tussen de lichamelijk geïnduceerde droom en het bewustzijn, dat ook los van het lichaam bestaat. Daar hebt u eigenlijk de essentie van het antwoord. Het is nogal eenvoudig. Ik kan er echter wel op doorgaan, als het u interesseert. Luister, het dromen is in feite een functie van de hersenen. Wanneer u in slaap valt, dan vallen alle faculteiten langzaam maar zeker weg. Er ontstaat een verandering, die onder andere ook de stofwisseling betreft. Kortom, het lichaam heeft in die rustperiode de mogelijkheid om alle afvalstoffen gemakkelijker te verwerken, bepaalde opbouwwerkzaamheden ook weer beter te voltooien. Ook het zenuwstelsel, de hersenen, kunnen door het dagelijks leven sterk geladen zijn. In wezen moeten we dan tot ontlading komen. De werkelijkheid buiten u valt weg. De spanningen, die er in u zijn beginnen overal denkbeelden naar voren te brengen. Zo ontstaat een soort werkelijkheid van binnen, waarin alle spanningen en angsten, begeerte-elementen een rol spelen. Hierdoor wordt het lichaam in staat gesteld om alle frustraties, die normalerwijze een sterke belasting voor het zenuwstelsel is, af te reageren.

Het is duidelijk, dat een dergelijke droom - de doorsnee mens heeft er tenminste drie à vier per nacht - van weinig of geen betekenis is. Nu bestaat er een mogelijkheid voor een deel van het ik uit te treden. U kent dat waarschijnlijk wel.

Bij een uittrekking wordt het bewustzijn geprojecteerd, hetzij naar een andere plaats op aarde, hetzij naar een tussenwereld, een astrale wereld bijvoorbeeld, hetzij naar een geestelijke wereld.

Wanneer je nu in je eigen wereld waarneemt dan heb je voldoende associaties, dat wil zeggen de droom, die ontstaat doordat de geest waarnemingsprikkel naar het lichaam brengt, zal nog wel een beeld kunnen ontwerpen, dat enigszins in overeenstemming is met de feiten. Kom je in die tussenwereld, dan zijn er eigenlijk geen vaste vormen. De vormen, die er zijn kun je meestal niet thuis brengen. Het resultaat is, dat je hier analogieën gaat gebruiken. Wanneer je uit die werkelijkheid - want dat is de astrale wereld - impulsen overdraagt, dan ontstaat een droomscene, waarin mijnentwege draken, duivels en engelen een rol spelen. Het geheel blijft altijd een beetje wonderlijk. Het is alsof je figuren uit de mythologie gaat rangschikken om te beantwoorden aan de beleving van uw geest.

Wanneer u uittreedt naar een geestelijke wereld, en het zijn lagere werelden, dan zult u meestal ook wel zoeken naar stoffelijke analogieën. Een lagere wereld kan bijvoorbeeld uitgedrukt worden als een soort achterbuurtwereld, waar men u koopwaar aanbiedt, maar het is allemaal een beetje verrot.

Waar de straat wel geplaveid is, maar vol met gaten. Je kunt er haast niet lopen. Dat soort dingen. Het is natuurlijk niet het feitelijke beeld van die wereld, maar de analogie komt er bij en toont het geheel van verval aan, waarin je je bewogen hebt. Als je naar een Zomerland wereld komt bijvoorbeeld, dan wordt het al moeilijker. Daar zul je over het algemeen associëren met dingen, die je kent. Je ziet bloemen, je kunt ze niet thuis brengen, maar je zegt "het zijn net seringen". Dus vertel je, dat je tijdens je uittreding seringen hebt gezien en dat je ze zo mooi nog nooit bent tegengekomen.

Je ziet een gedachte, die architectonische kwaliteiten heeft, dus een bepaalde ritme in plaats van samenkomst. Dit ritme moet u vertalen. U zegt dan bijvoorbeeld, dat er een ontzettend mooie kathedraal stond of zo'n leuk, mooi huis. Dat is dus niet werkelijk zo, maar het is voor u de methode om het te vertalen.

Wanneer je nog verder gaat, bij uittredingen naar hogere werelden, dan krijg je heel vaak een soort leeg landschap, een weg die door kleuren heen loopt. Hier krijg je dan wel begrip voor hetgeen er gebeurt, maar het is een begrip dat op symbolen is gebaseerd. De kleuren zijn symbolen en uw eigen associatieve waarde voor de kleur, geeft de verhoudingen voor hetgeen u beleefd hebt ongeveer weer.

Wanneer u dit allemaal bij elkaar neemt, zult u het met me eens zijn, dat een mens, die er zich iets van herinnert, altijd terug moet vallen op hetgeen er in zijn hersens gebeurd is. Anders gezegd: het is herleid tot de droom en deze droom is in haar omschrijving en inhoud, maar in sommige gevallen niet in haar oorzaak, van zuiver stoffelijke origine. Dit is te volgen, dacht ik.

Nu bestaat er natuurlijk een gevaar. Wanneer u regelmatig uittreedt naar Zomerland, vertelt u zichzelf een soort vervolgv verhaal. Dat wil zeggen u verwacht daar bepaalde dingen aan te treffen en die treft u daar dus aan, want het begrip van die wereld associeert u met bijvoorbeeld die kathedraal waar ik het over had, die mooie seringen of iets anders. Daarin ontmoet u personen, die kunnen heel dicht bij de werkelijkheid staan. Het kunnen ook dingen zijn, maar het ding zelf blijft een droom. Een mens, die daarmee werkt heeft dus niet de mogelijkheid gevonden om de werkelijke boodschap van de geest zonder die stoffelijke vertaling over te brengen.

Nu even iets afwijkends, maar in dit verband wel interessant. U kent allemaal het verhaal over Maya, de begoocheling waarin wij leven. Wat is de begoocheling? Is het allemaal maar een droom? Natuurlijk niet. De werkelijkheid bevat feiten, die onweerlegbaar en onmiskenbaar zijn. Maar ut neemt ze waar en u bent net als een kind, dat door gekleurde stukjes glas zit te kijken. U zegt: "Dit stukje van de wereld is groen en dat is rood. Dat is lila en dat is gewoon." U kleurt uw ervaring door uw eigen reactie er op. De begoocheling komt niet voort uit het feit, dat de wereld op zich niet echt is (er zijn mensen, die dat verdedigen, maar dat is absoluut niet waar), maar ze komt voort uit het feit, dat u niet in staat bent om ze objectief te beschouwen. Daardoor komt u tot een interpretatie waarbij het uiteindelijke wereldbeeld van de werkelijkheid verschilt. Daar u op het eigen wereldbeeld reageert en niet op de werkelijkheid, ontstaat dan de verwarring, de strijd, die u anders zou kunnen voorkomen. Ook dit is duidelijk, dacht ik.

Wat hebben we dus nodig? We moeten zover komen, dat we objectief kunnen waarnemen, willen we de begoocheling kwijt. Maar het betekent ook, dat we de droom moeten laten voor hetgeen zij is en haar niet meer gebruiken als een mogelijkheid om onze geestelijke belevingen over te brengen.

Wij moeten die geestelijke belevingen eerder zo sterk weten op te laden, dat we ze later in het dagbewustzijn met steeds weer gekorrigeerde associaties over kunnen brengen, zover ze belangrijk zijn. We krijgen dan niet het overbrengen van het beleven, maar van de boodschap, die in dit beleven voor de stof misschien belangrijk is. Dan bereik je dus heel iets anders.

Dromen is altijd weer een goochelen met symbolen. Wanneer ik de betekenis van symbolen ken, wordt de betekenis een geheel andere.

Wanneer ik de werkelijkheid leer kennen, ook wanneer het een geestelijke werkelijkheid is, hoe beperkt hij ook weer in zichzelf moge zijn, en ik kan de waarde van de geestelijke werkelijkheid overbrengen, terwijl niet het droombeeld tussen mij en het besef van beleving staat, dan zijn we eigenlijk ergens gekomen op iets, dat verdacht veel lijkt op het begin van de tien geboden. Ik ben de Heer uw God en gij zult geen vreemde beelden voor mijns aanschijns stellen. God is iets wat beleefd moet worden, maar niet uitgebeeld. Dat is een grote moeilijkheid waarmee de mens te maken heeft. Er zijn geestelijk heel veel dingen, die wel beleefd moeten worden, maar die je niet moogt uitbeelden omdat je door de uitbeelding de beleving zelf verder onmogelijk maakt. Dat is het probleem waarmee we hier te maken hebben.

+ Is dat geen rationaliseren?

- Rationaliseren wil zeggen, dat men de feiten probeert te ontdoen van hun wezenlijke samenhang en probeert in te passen in de menselijke redelijke verklaring, waarbij delen van die samenhang altijd loorgaan. Rationalisatie is dus een benadering, waarbij we bewust of onbewust een deel van het fenomeen onder tafel vegen.

+ Vraag over betekenis van een verhaal.

- De boodschap of betekenis, die er in zit is intens genoeg. Al het andere is associatie. Laat ik het heel eenvoudig nemen. U droomt, dat u op een grote plaats staat. Er is niet en niemand te zien. Er komt iemand met een bezem en begint de tegels schoon te vegen en dan staat er een gestalte. Een heel verhaal. Wat is er in werkelijkheid gezegd, wat betekent het?

Het betekent, dat het gehele beeld zoals u het in de droom beleefd niets anders is dan de erkenning dat u delen van het ik en het bewustzijn hebt achtergelaten - het schoonvegen - en dat de werkelijke boodschap niet ligt in de gestalte, maar in de uiting van de gestalte, die u hebt waargenomen. Al het andere is betekenisloos.

De uiting, dus wanneer iets tot u spreekt, u gewaarmaakt of iets geeft of aanwijst, of toont, die uiting heeft betekenis. Niet de gestalte zelf en ook niet het voorgaande. Dat is alleen maar al het ware het klaarmaken van het toneel, waardoor u de boodschap kunt ontvangen.

+ Het zijn symbolen dus.

- Wanneer iemand u brood geeft, dan is het duidelijk dat brood geen rol speelt. De persoon, die het je geeft dat is ook maar de vraag of het een rol speelt want het ook weer een verklaring ergens voor. Brood is een symbool voor voedsel. Voedsel is weer bron van kracht. Dus zeer waarschijnlijk is het: ik geef u de kracht of datgene wat u nodig hebt. Dan is eigenlijk een boodschap: maak je geen zorgen over feiten of tekorten op dit ogenblik, want wat je nodig heb krijg je.

+ Ik hoor vaak spreken tegen mij in mijn dromen.

- Wat zeggen ze dan. Zijn het niet vaak echo's van hetgeen u tegen uzelf zegt.

+ of gezegd zou moeten hebben.

- Juist. Met andere woorden, wanneer iemand spreekt in uw droomwereld, dan bent u heel vaak met uzelf in debat.

Nu zit er wel iets in. Zelfs wanneer het een droom is - andere beïnvloeding laten we even buiten beschouwing - dan betekent het wel, dat in die dialoog uw onderbewustzijn u wijst op bepaalde feiten. Nu moet u niet zeggen, dat er een beslissing voor u is genomen of dat u een raad hebt ontvangen zondermeer, neen, u bent geweest op bepaalde punten. Gaat u die punten na. Is het een geest die het doet, dat kunt u moeilijk konstateren. Benader het op dezelfde manier. Probeer het te transponeren als een intentie ten aanzien van uw eigen stoffelijk bestaan en kijk eens wat er dan uit de

bus komt. U zult ontdekken, dat het in vele gevallen werkt. Wanneer iemand tot u spreekt namelijk, dan is dat spreken nog steeds gebruik maken van de woorden en de begrippen, die in u leven. De mens is wat dat betreft een wat wonderlijk wezen. U kent de bekende associatieproef. U roept tegen iemand: Water. De ene antwoordt rivier, de ander kraan, de derde brrrrr. Die associatieproef speelt ook een rol bij die woorden. Met andere woorden we zitten weer in hetzelfde schuitje als met die droom. Wat u aan woorden ontvangt is praktisch zeker geen letterlijk juiste boodschap. Het is een interpretatie daarvan.

+ Het kan dus zijn, terugkomend in het bewustzijn, dat dit een oplossing geeft.

- Dat is ongetwijfeld mogelijk. Vergeet één ding niet. Uw onderbewustzijn kent vele feiten, waar u bewust - om welke reden dan ook - niet op reageert.

Het is moeilijk om te zeggen, dat dit dus de geestelijke leiding is, de goeroe, beschermengel, geleidegeest. Je kunt het jezelf wel vertellen. De droom kan een oplossing geven. Hij kan uit het eigen bewustzijn stammen.

+ Het kan ook erg onlogisch zijn. Als je bijvoorbeeld droomt van een leeuw, die je aait. In die droom ben je er niet bang voor.

- Het ligt er aan wat uw eigen achtergrond is.

Als we veronderstellen, dat u zich nogal bezig houdt met astrologie, dan staat leeuw voor een bepaalde figuur in uw omgeving of elders. Dan betekent het geheel dus eigenlijk, dat het nu wel lijkt of er grote spanningen zijn, maar zolang je er niet bang voor bent, gaat dat allemaal in goede vrede verder. Dat kan uit uw eigen onderbewustzijn stammen, dat hoeft weer niet van boven af te komen.

+ Het is zo moeilijk die symbolen te vertalen. Wat zeggen nu bijvoorbeeld twee bollen, een paarse en een blauwe.

- Zolang u blijft bij vormen en eigen acties, dan is het wel bijna zeker, dat uw eigen bewustzijn en voor 90% tussen zit.

Nu komt u weer met iets anders. Het wordt onderde hand droomitleg, maar als u er bezwaar tegen hebt zegt u het maar.

U zegt: bollen. Wat is de bol? De bol is eigenlijk de weergave van de meest perfecte vorm. Het is namelijk de grootste inhoud in het kleinste vlak, als je het zo zou kunnen uitdrukken. Het is gelijktijdig de beste begrenzing voor een evenwichtig krachtveld. Wanneer u twee bollen ziet, zou u daar uit kunnen konkluderen, dat er twee krachten werkzaam zijn. Dan hebben ze een paarse en een blauwe kleur. Dat zijn twee dingen, invloeden, die op u afkomen, waarmee u verbonden bent. De een is blauw. Blauw is het gemeenschappelijk denkbeeld van de mensen voor weten of erkenning; paars is over het algemeen mystiek. Daaruit zou ik dan de konklusie willen trekken, dat u in uzelf - op welke wijze dan ook - een tegenstrijdigheid tussen de mystiek en het redelijk denken ontdekt, maar beide krachten zullen zeer waarschijnlijk in uzelf een evenwicht kunnen vinden. Dat hoeft niet van geestelijke origine te zijn. Het kan geïnduceerd zijn.

Nu stel ik het even anders. Het gaat niet over uw droom. Je hebt te maken met een paar van die bollen. Die komen naar je toe en drijven voorbij. Dan komen er andere bollen van andere kleuren. Dan komt er één bol op je af en ineens lijkt het of die verandert. Je zou het een vormverandering kunnen noemen, vibratie-verandering. Deze juist komt op jou toe. Dan heb je zeer waarschijnlijk te maken met een droom met een geestelijke achtergrond. Je hebt namelijk in een bepaalde sfeer een aantal kontakten aangeoord, maar die ene waar je een botsing mee hebt, is een kracht, die jou gaat beïnvloeden. Wat was de kleur, die je zag voor de botsing, dan moet je ook weten welke kracht op dit moment voor jou de meest belangrijke is en op welk gebied u de meeste invloed van geestelijke zijde uit kunt verwachten. Zo gaat dat.

+ De voorspellende droom. Je droomt bijvoorbeeld over een bruidspaar en dan komt er een sterfgeval.

Op het moment, dat ik begreep, dat dromen hierover een sterfgeval voor-
spelde, hield het op.

- Dus had u het niet meer nodig. Het was niet meer nodig u er op te wijzen,
dat een sterfgeval een bepaalde betekenis heeft.

+ Komt dit uit jezelf?

- Dit kan uit eigen psyche voortkomen. Het kan ook voortkomen uit bijvoor-
beeld entiteiten uit een geestelijke wereld.

Het kan zelfs nog ergens een produkt zijn van een uitstraling van mensen
uit je naaste omgeving, mensen waarmee je te maken hebt. Een uitstraling,
die je onbewust afleest, maar die je niet kunt verwerken en die je daarom
omtovert tot een feest, omdat je de werkelijke konsekwentie van de uit-
straling wilt vermijden. Dan zie je hoe de droom een verschuiving van
waarden inhoudt.

+ In verband met dromen ben ik geïnteresseerd in uw mening omtrent de uit-
werking van hallucinogenen.

- Hallucinogenen hebben over het algemeen, tenzij onder zeer bijzondere om-
standigheden gebruikt - ik maak er dus een voorbehoud bij - eerder een
invloed op jezelf, dan op de werkelijkheid buiten je. Er ontstaat een
werkelijkheidsvervreemding waardoor een enorme nadruk komt te liggen op
je eigen innerlijk. Hierbij wordt je afwisselend gekonfronteerd met die
delen van het ik, die je normalerwijze niet afzonderlijk beseft, doch
zelfs geheel terzijde schuift. Een groot gedeelte van de trips is dus
in feite een trip in het ego. De beste trip, die je dan kunt krijgen is
die van de kosmische harmonie, waarbij de mens de kern van zichzelf
bereikende, ervaart dat hij verbonden is met alle dingen. Maar het is
nog steeds een deel van zijn eigen wezen.

+ U hebt meerdere keren verteld hoe je bewuster kunt dromen....

- Ja, dat is het mutatie-systeem.

+ Als je nu nooit droomt, hoe kun je dat dan bewuster maken.

- Rustig doorslapen en hoogstens aan een ander vragen, als je teveel snurkt,
om je wakker te maken.

Laten we het nu eens nuchter en praktisch bekijken en een heel klein
beetje teruggaan in de richting van het eerste probleem.

Wanneer we die dromen hebben, dan hebben we altijd nog te maken met
interpretaties, vertalingen. Stel nu, dat ik die behoefte niet heb om
deze dingen door te laten dringen tot mijn waakbewustzijn. Dat ik ze
als het ware terzijde laat. Dan slaap ik droomloos volgens mijn eigen
idee. De droom is er wel, maar ze beïnvloedt mij niet zodanig, dat ze tot
wekdroom wordt of een herinnering nalaat. Wat betekent dit? Het betekent,
dat het grootste gedeelte van mijn ik zich rustig bezig kan houden met
andere zaken.

De droom lijkt misschien er begeerlijk, als je er zo over praat, maar in
feite is het maar een vervangingsmiddel voor de werkelijke beleving.

De enige vraag, die dan blijft bestaan is, wanneer u niet droomt, hebt
u dan geen inspiraties, doet u dingen dan niet intuïtief of doet u dingen
toch heel anders dan u zich de dag tevoren had voorgenomen. Wanneer dat
namelijk het geval is, dan zult u bijna zeker in de droom contacten leggen
met een andere wereld. Denkt u dan eens aan alles wat ik gezegd heb.

Van uw eigen wereld af tot in de hogere toe; de lagere niet uitgesloten. Uit
die sferen haalt u gegevens, maar u hebt niet de behoefte ze te vertalen.

U brengt ze gewoon over als een boodschap, een konditionerende boodschap
zegt men dan. Men zou het ook kunnen vergelijken met een post-hypnotisch
bevel waardoor u dus juist reageert volgens geestelijke waarden zonder
dit stoffelijke zelf allemaal te moeten verklaren. Kunt u nu met die impulsieve
veranderingen leven, dan blijkt dat u in uw leven over het algemeen ook
materiëel betere mogelijkheden hebt. U beleeft meer. U heeft meer mogelijk-
heden tot vergelijken en al die dingen meer. U wordt er niet door gekweld.

U hoeft het niet voor uzelf weg te verklaren, het is voor u zo. Het betekent
dus, dat in uw leven de bewustwordingswaarde, geestelijk gezien, groter zal
zijn dan bij iemand, die voortdurend de behoefte heeft om via droom en
droominterpretatie weg te lopen voor hetgeen er in zijn innerlijk ontstaat.
Let wel, ik zeg niet, dat het bij u zo is en bij een ander niet. Anders

krijgen we dadelijk iemand, die het stoere mannetje uit gaat hangen. Ik wil alleen maar zeggen, dat je er geen zorgen over moet maken, want de droom is iets waaruit we weg moeten vluchten op den duur. Maar de droom is ook eigenlijk het merendeel van uw bestaan op aarde. Maar dat is het merendeel van uw voorstelling ten aanzien van het hiernamaals. Maar daar achter ligt een werkelijkheid. En het ontwaken uit die droom is een proces, dat je als mens meestal niet mee maakt. Een enkeling kan het misschien, maar het komt zo zelden voor.

+ Hoe bedoelt u dit?

- Wanneer je ontwaakt uit de droom, dan ken je je eigen mogelijkheden, je eigen wezen, je eigen noodlot, de eigen bestemming. Dan kun je niet meer ontrouw zijn aan jezelf, en je kunt ook niet de daden, die je stelt op de één of andere manier weg verklaren. Zelfs niet met de wil Gods, want dat lukt ook niet meer, want je weet wat in je wezen ligt en wat niet in je wezen ligt. Dat zou voor sommige mensen erg vervelend zijn. Je bent dan bewust. Je kunt dan niet anders meer handelen, omdat je - kennende de werkelijkheid en jezelf - weet hoe onontkoombaar iets is. Je kunt er wel tegen zijn en tegen protesteren, maar het haalt niets uit. Je moet het toch doorzetten. Je moet dus de kosmische feiten verwerken en je kunt je niet meer bezighouden met de materiële en geestelijke evaties, die uiteindelijk resulteren in een herhaling van dezelfde procedure totdat je toch hebt waargemaakt wat onontkoombaar is. Dat is dus het typerende van het wakker worden. Wanneer je wakker wordt dring je eerst door tot de kern van je eigen wezen. De kern van uw wezen is een deel van de eeuwigheid. De eeuwigheid is allesomvattend, maar ook onveranderlijk. De eeuwigheid is geen eindeloze tijd, maar een toestand waarin al datgene wat in tijd ooit uitdrukbaar is geweest of zal zijn, is samengevoegd tot één geheel. Daardoor kent u uzelve en u weet dus wat u bent, maar ook wat u ten aanzien van het andere moet zijn. Dat betekent, dat u in elke situatie, in elke toestand juist gaat reageren. Niet omdat u zo wijs of zo verstandig bent, maar omdat u weet wat u bent en daardoor ook beseft wat daaruit voortvloeit. Het ontwaken uit de droom is eigenlijk het ontkomen aan de neiging te vluchten voor wat je zelf bent.

+ Zou je dat kunnen vergelijken met het ontwaken van Jezus in Gethsemané?

- Ja, je zou dit misschien kunnen zeggen, maar nooit met zekerheid omdat wij gekonfronteerd worden met verhalen, die in zich onkontroleerbaar zijn. U zegt Gethsemané en Jezus. Ik vind het heel mooi, maar u moet nog eens luisteren. We horen, dat maar drie leerlingen bij hem zijn. Die drie leerlingen vallen in slaap. Jezus gaat alleen afgezonderd en daar horen we letterlijk wat hij tegen de Vader heeft gezegd. Hoe komen we er achter? Ja, dat is de Geest Gods, die heeft het verteld of misschien een goede schrijver, die dacht dat dit de spanning op zou voeren.

Het is zo ontzettend moeilijk om met die dingen te gaan werken. Met al die oude beelden. Met verhalen. Alle verhalen, die je ooit gehoord hebt, alle mytheleogien hebben wel betekenis. Die betekenis is altijd verwrongen, omdat de mensen proberen het verhaal aan te passen aan hun filosofie. Het is niet zo, dat de menselijke filosofie zich baseert op een onveranderlijke waarheid, neen, zij poneert, dat een waarheid onveranderlijk is en probeert haar vervolgens zo te interpreteren, dat ze de eigen filosofie bevestigt en daarmee aan deze een gelijksoortige waardigheid verlenen. Dat gaat niet tegen Jezus of tegen iets anders, het is alleen maar om duidelijk te maken, dat het erg moeilijk is om daar met zekerheid iets over te zeggen. Ik neem aan - dat is wat anders - dat Jezus inderdaad dit alles geweten heeft. Dat neem ik niet aan op grond van het verhaal in Gethsemané, maar wel op grond van datgene, wat Jezus' leerlingen die er bij zijn geweest waarschijnlijk, hebben overgeleverd. Dat is dan uiteindelijk in de Evangelien terechtgekomen. Dat is dat Jezus vanaf het ogenblik, dat hij zich voor het eerst terugtrekt in de eenzaamheid, een veranderd mens is. Vanaf dat ogenblik doet hij pas wonderen en tekenen. Voor die tijd geloven we alleen maar, dat hij ontzettend verstandig is. Daarmee horen we opeens, dat hij wonderen doet en tekenen, dat hij gaat prediken. Kortom, dat hij breekt met alle gewoonten en ineens begint iets waar te maken, dat voor hemzelf geen vreugde

is. In vele gevallen is dit een zware belasting. Gelijkijdig put hij uit het feit, dat hij is wat hij moet zijn, altijd een mate van vreugdigheid. Gelijkijdig zien we, dat hij meer afstand neemt van normale menselijke emotionaliteiten. Ik ben niet degene, die zal zeggen, dat Jezus met zekerheid tot zijn medekruisgenoot heeft gezegd: nog heden zult gij met mij in het paradijs zijn. Toch impliceert het iets wat mij volledig aanvaardbaar lijkt, namelijk dat de mens Jezus afstand kan doen van het menselijke, dus het werkelijke ik kan zien, waarbij het andere alleen maar een begeleidend omstandigheid is. Dat wijst er volgens mij wel op, dat hij doorgedrongen is tot een innerlijke werkelijkheid en daarvoor pleit volgens mij ook zijn meermalen herhaalde woorden: "niet ik ben het, die tot u spreekt, maar het is de Vader die tot u spreekt door mij", waarbij hij zich middelaar maakt tot een eeuwige kracht of totaliteit en dus als het ware de werkelijkheid naderbij probeert te brengen voor de mensen, die nog in de droom van het stoffelijk leven gevangen zitten.

Er is veel aan te halen om te zeggen, dat het zo geweest is, maar dat kan ik voor een aantal personen op aarde ook wel doen.

Ik dacht niet, dat het zo belangrijk was. Als u honger hebt, maakt het dan verschil uit of een ander biefstuk eet of als u vegetariër bent, worteltjes of zo? Ik zou zeggen van niet. Als je honger hebt moet je zelf eten. Als je bewust wilt worden, zul je zelf bewust moeten worden. Het bewustworden van een ander kan misschien een aansporing zijn, om het eens in een bepaalde richting te proberen. Het eindresultaat, de werkelijkheid, die je vinden moet, als de vertekening, de begoocheling, de dromen enz. als het ware opzij wilt schuiven om meer concreet en bewust jezelf te zijn als deel van een werkelijkheid, dat zul je zelf moeten doen.

+ Vraag over iemand, die altijd nachtmerries heeft.

- Ik zou in de eerste plaats zo iemand vragen of die nachtmerries ook voorkomen als hij werkelijk lichamelijk voldoende vermoeid is. In vele gevallen blijkt dat namelijk niet het geval te zijn, maar is het juist bij een lichtere slaap, dat dergelijke droomherinneringen een hele grote rol spelen. In de tweede plaats zou ik zo iemand zeggen, dat het kennelijk beelden zijn, die hij in zichzelf opgesloten houdt. Beschrijf ze eens allemaal. Vertel het, gooi het er eens uit. Maak er een boek van. Tekeningen desnoods. Op deze manier kan iemand het kringloop-idee waar dergelijke nachtmerries vaak uit voortkomen, doorbreken. Op het ogenblik, dat iets buiten je plotseling een feit wordt, is het binnen niet meer een zich steeds herhalend geheel. Het kan nog wel terugkomen, maar alleen incidenteel en in afwisseling met andere dingen. Dus dat is ook een simpele oplossing. Het is gewoon een beetje psychologie. Dan is er natuurlijk ook nog iets wat je kunt doen, maar dat is dan para-normaal. Je kunt proberen zo iemand een bepaald denkbeeld toe te sturen. Dat denkbeeld moet heel eenvoudig zijn. Voor zo iemand moet het een idee hebben van rust en vrede. De één geniet van de opgaande zon, de ander van duiven of eendjes voeren. Weer een ander geniet als hij in een vliegtuig zit en de wolken beneden zich ziet. Probeer een beetje uit te vissen wat zo iemand het mooiste vindt. Probeer zo'n beeld op de persoon in kwestie af te sturen. Dat doe je dan elke nacht voor je slapen gaat. De kans is groot, dat door telepathische impulsen eveneens het mechanisme van voortdurende herhaling langzaam ontregeld wordt. De schoonheid sluipt in, wordt sterker en maakt daardoor het dematische hanteerbaar. Zodra het hanteerbaar is kan de persoon het zelf overwinnen. Het is een monomanie, waarbij je de kringloop moet doorbreken over het algemeen.

U ziet het, raad in duistere zaken.

+ Hoe zit het met voorspellende dromen, die bijvoorbeeld op een gevaar wijzen.

- U moet eens opletten hoe die voorspellende dromen ongeveer verlopen, bijvoorbeeld je droomt, dat je in een auto zit met een chauffeur. Die remmen schieten los, het wordt een ongeluk. Op het moment, dat je verongelukt wordt je wakker. Dat is bijvoorbeeld een waarschuwend droom of: lopende in de stad, wilt u met een bus mee en daar zit die chauffeur. Wat blijkt nu? U hebt dat gevaar-idee vertaald voor uzelf. Het is dus een illusie. U heeft het echter geassocieerd met een bepaald persoon, een bepaalde kleur, een bepaald voertuig, een bepaald opschrift of wat dan ook. Dat ene punt nu, is de werkelijke waarschuwing.

Kijk daar voor uit. Al het andere is alleen maar de droombeleving waarmee u voor uzelf meer nadruk geeft aan de waarschuwing.

+ Verongelukt die bus?

- Die bus hoeft niet te verongelukken. Ze kan verongelukken, maar je gaat er niet in. Wanneer die bus verongelukt, zeg je dat je er goed van af gekomen bent. Misschien - als u er in had gezeten - had die wagen ineens sterk moeten remmen en u had u niet vastgehouden op dat ogenblik, dan had u zo een ongeluk kunnen krijgen, dat had er ook nog in kunnen zitten. De droom is persoonlijk. De waarschuwing is in feite ook persoonlijk. Als alles wat er over kosmische rampen gedroomd is de laatste tijd - alleen al, nu ja mensen..... welkom bij ons hoor. Laten we het gezellig maken! Wanneer ik dat zo zeg heb ik er een bedoeling mee. De mensen dromen van een kosmische ramp, natuurlijk. Doe kosmische ramp is in feite een erkenning van de situaties waarmee ze zelf te maken hebben, die voor henzelf het wereldbeeld zouden kunnen vernietigen of veranderen. Daar worden ze mee gekonfronteerd. Als we daarvoor geen oorzaken in het verleden kunnen vinden is het bijna zeker, dat we te maken hebben met zuiver persoonlijke situaties in de toekomst. Je kunt dromen, dat de wereld ondergaat. Uiteindelijke betekent dat alleen dat je je mee laat slepen door je gevoelens wanneer je lievelingshond wordt doodgereden door een auto. Dat begrijpen ze niet. Dan denken ze, dat de wereld vergaat. Dat is niet nodig, maar een deel van jouw wereld zal vergaan. Dat is de waarschuwing en het betekent, dat je je moet heroriënteren. Vestig je aandacht niet te zeer op één punt in je leven of in het gebeuren. Op die manier kun je dus ook vanzelf weer verder. Er zijn natuurlijk ook wel, wat we noemen de tijdreisjes. Het is mogelijk, dat je je met een deel van het ik verplaatst langs de tijdslijn en daarbij dus ogenblikken waarneemt in de toekomst, die een feit worden. Dan is het echter altijd zo, dat u er zelf direkt mee verbonden moet zijn. Als het een scene is waarover u alleen een brief ontvangt, dan kunt u er zeker van zijn, dat uw droom slaat op de inhoud van de brief en niet op het feitelijk gebeuren. Zo erg is dat zelfs. Het is altijd met uzelf te associëren. Het zijn uw eigen relaties of verhoudingen, die daarmee te maken hebben. De beelden zijn een aanduiding van hetgeen u in relatie tot uzelf verder op de tijdslijn hebt gekonstateerd, waarna u het op een reeks beelden heeft teruggegoten, die op het heden zijn gebaseerd en op uw huidige herseninhoud en reactie- en associatiemogelijkheid. Daaruit erkent u meestal de waarschuwing wel, maar wat ze betekent weet u pas wanneer het te laat is. Neem me niet kwalijk, dat ik het zo zeg, maar anders gaat u 's avonds slapen met de gedachte welke voorspellende droom u nu weer kunt dromen.

+ Vraag over toekomst en voorspellende droom.

- Voor zover je er zelf bij betrokken bent. U weet omtrent uzelf, uw mogelijkheden en ook de waarschijnlijkheden van de toekomst veel meer dan u ooit beseft. Dit wil zeggen, dat u soms wel enkele jaren in de toekomst bij een volledig bewustzijn zal weten wat u van het leven te verwachten heeft. Wat er kan gebeuren. De droom nu, oriënteert u volgens de mogelijkheden, die in uzelf bestaan in het geheel van het mogelijke. Van uw standpunt uit gezien, verder op de tijdslijn. Wat u interpreteert is voor uzelf waar, maar wanneer de voorspellende droom gecontroleerd wordt, blijkt, dat details die anderen betreffen, afwijken.

Daarmee is duidelijk gemaakt, dat de toekomst niet volledig vastligt, maar dat er grote waarschijnlijkheden zijn en dat er ^{een} beperkt aantal keuzemogelijkheden in de toekomst bestaat. Het is zelfs zo, dat wanneer we over het volgende ogenblik spreken dan zijn die mogelijkheden zeer beperkt. Het zijn er misschien twee tot vier. Wanneer we spreken over vijf minuten dan ligt het al tussen de 7 en 63. Daarmee kunt u rustig gaan machtsverheffen, elke paar minuten verder. De mogelijkheid, die echter hier in het midden ligt, is de grootste waarschijnlijkheid. Dat betekent, dat u in die waaier van mogelijkheden één lijn hebt, die met grote waarschijnlijkheid voor u juist is. Dat betekent, dat uw beeld (maar dat is weer de Maya, de droom, de begoocheling) iets voor u als beleving waarmaakt, zelfs wanneer de feiten voor anderen er totaal anders uit kunnen zien. Ik weet niet of dit te volgen is.

+ Men kan toch ook voorspellingen doen, die niet persoonlijk zijn?

- De astrologie doet ook geen voorspellingen, die niet persoonlijk zijn, hoe vreemd dit ook moge klinken. De astrologie scheidt een systeem, waarbinnen de grootste waarschijnlijkheid van invloeden kan worden gekonstateerd op het toekomstig tijdstip en waarbij men op grond van hetgeen men meent te weten omtrent een persoon, natie, voorwerp aan de hand van het ontstaansmoment kiest tussen de verschillende mogelijkheden om te komen tot de grootste waarschijnlijkheid van inwerking, van de krachten die u als waarschijnlijk hebt berekend. Dan komt er ook nog bij, dat een goede astroloog niet alleen een astroloog is, maar ook iemand die intuïtief zeer begaafd is, zodat hij intuïtief nog weer correcties aanbrengt op de berekende rechte lijn. Daardoor geeft hij een interpretatie, die - astrologisch gezien - niet volledig juist is, maar die dichter bij de feiten ligt dan een zuivere astrologische ooit zou zijn. Daarmee is al weer aangetoond, dacht ik, dat de astrologie niet de werkelijke toekomst berekent, alleen de mogelijkheden. Hierbij geeft het aanvoelingsvermogen de juiste interpretatie. Zodra ik een berekening moet gaan interpreteren, dan is al duidelijk, dat ze in zichzelf geen onveranderlijke waarheid is.
- + Een vraag over hypnose. Als iemand gehypnotiseerd wordt en hij krijgt het bevel zich zijn geboortete herinneren, dan zegt hij bijvoorbeeld, dat het donker en warm was. Wie zegt dat dan?
- Het bewustzijn. Bij een dergelijke vorm van hypnose, vroeger noemde men het naar Mesmaire, het is een vorm van trance, dus absolute werkelijkheidsverschuiving, dan wordt de persoon gekonfronteerd met het totaal van de onbewuste herseninhouden. Door de suggestie, hypnose is in feite een verdoorgevoerde suggestie, waaraan men zich heeft prijsgegeven, worden de zwakkere signalen door de uitsluiting van de andere afleesbaar. Dit betekent, dat je niet alleen terug kunt gaan tot die prenatale periode, maar dat je zelfs terug kunt gaan voor die tijd. Dat je zelfs een aantal levens terug kunt gaan. Dat is allemaal mogelijk. De nauwkeurigheid van een omschrijving neemt af naarmate de afstand in tijd verder terug ligt, dat wel.
- + Men doet dit om psychologische redenen om iemand gezond te maken. Kan het schadelijk zijn?
- Ik neem aan, dat wanneer iemand dermate goed onder hypnose is, dat een herinnering tot voor de geboorte mogelijk is, dat de invloed van de hypnotiseur dermate sterk is op die persoonlijkheid, dat men ook het bevel: vergeten, zich welgevoelen kan geven op een zodanige wijze, dat zelfs hetgeen aan herinnering naar voren is gekomen, zo nodig geblokkeerd wordt. Dit betekent, dat het dan niet schadelijk is.
- + Opmerking over tv-uitzending over deze soort hypnose. Er zou een positieve aanwijzing zijn, dat dit nut heeft.
- Dat heb ik ook gezegd.
Die herinneringen liggen in de geest. Voor de geboorte zijn ze praktisch in hun geheel overgebracht naar het lichaam. Het denken begint al voor de geest volledig één is geworden met de vrucht. Wanneer we het theoretisch willen uitspinnen zou je kunnen zeggen, dat de vrucht na ongeveer 20 dagen al de eerste denkprocessen heeft. Het heeft nog geen persoonlijkheid, maar de meeste denkprocessen beginnen al. Dat impliceert, dat in die periode de geest haar herinneringen aan de stof kan overdragen. Door de schok van de geboorte wordt een nieuwe werkelijkheid zo overweldigend gemanifesteerd, dat daardoor het gehele bewustzijn wordt gedomineerd. Bovendien is er een verschuiving van mogelijkheden en behoeften.
Dit betekent, dat al die impulsen terug worden gedrongen in het onderbewustzijn, maar daar voor een groot deel aanwezig blijven.
Ze zullen later in de vorm van fantasiën bij kinderen weer kenbaar worden. U moet maar eens opletten hoeveel kinderen er zijn, die ongeveer tussen de twee en de vier jaar, met allerlei gekke denkbeelden komen aandragen, in de termen natuurlijk, die zij nu geleerd hebben, maar die verwijzen naar een vroegere periode op aarde. Bepaalde landen of geloofsvormen. Een kind, dat aldoor alleen maar zeeroversdromen heeft, ik wil niet zeggen, dat het een zeerover is geweest, maar hij zal er in een vroegere incarnatie toch wel mee te maken hebben gehad.

Op die manier dus.

- + Als een kind een paar dagen oud is dan kan het zich dit herinneren. Het kan zich alleen niet uiten. Wel telepathisch.
  - Inderdaad, het is mogelijk, dat bepaalde beelden worden overgebracht. Nu veronderstellen we een ongewone situatie. Dan bovendien een ontvanger, die dergelijke impulsen als werkelijkheid hanteert en het niet ziet als een fantasie, die toevallig is opgekomen. Dat is de grote moeilijkheid. Je mag de zekerheid voor jezelf hebben, maar de bewijsbaarheid is ver weg. Het is wel te bewijzen door later die persoon, als hij 24, 25 jaar is geworden, op deze manier tot total recall te brengen - van die prenatale periode en die periode daarvoor, dan kun je weten of je gelijk hebt of niet. Het kan dus wel, maar het is erg moeilijk.
  - + Nog iets over de voorspellende droom. Niet zozeer de voorspelling, maar het volgende. Als iemand na herkenning van de waarschuwing de bus uitspringt, waarom gaat er dan iemand op zijn plaats dood.
  - Dat kun je niet met zekerheid zeggen. Die plaats had leeg kunnen blijven. Het had kunnen zijn, dat hij op een andere plek terecht was gekomen. Dat hij uitgestapt was voor het ongeluk. Er zijn zoveel mogelijkheden. Waar het hier om gaat is het volgende. Er is een symbool: Magere Hein, een associatie met een bepaalde gebeurtenis, die in de zeer nabije toekomst lag, als ik het goed begrijp, waarbij het aanvoelen een zeer grote mate van zekerheid brengt en de emotionele schok veroorzaakt een reactie. Dan zegt die reactie niets ten aanzien van het lot van die andere. Dat zou je stuk voor stuk na moeten gaan op welke wijze zijn ze zo gekomen, waarom, hoe. Dat is een enorme uitzoekerij, daar kom je nooit achter. Het enige wat je dus kunt konstateren is niet; nu is die andere in zijn plaats dood, dat weet u helemaal niet. Die was misschien toch wel op een andere plaats doodgegaan. Het enige wat u kunt zeggen is, dat deze mens een mogelijkheid in de toekomst heeft voorvoeld. Hij heeft een andere keuze gemaakt en is daardoor in leven, terwijl hij, normaal gesproken, anders dood had moeten zijn. Dat is het enige wat je kunt zeggen.
- Tussen twee haakjes, voor onze andere vriend daar, het feit, dat de reactie op de droom de feiten verandert waarvan je gedroomd hebt, bewijst dat de toekomst variabel is. Dat wou ik er nog even bij zeggen.
- + Vraag over toekomst, heden en verleden.
  - Ik geef een heel eenvoudig voorbeeld, anders wordt het te ingewikkeld. De toekomst is een grote doos bonbons. U kunt er maar één uitnemen. De ene, die u eet, proeft u. De andere horen bij uw toekomst. Er zijn dus in de werkelijkheid de eeuwige waarden. Dat wil zeggen, alle mogelijkheden voor uw persoonlijkheid. Niet alleen de mogelijkheden, die u realiseren zult, maar alle mogelijkheden zijn aanwezig. Dat is een samenvallen van het verleden, alles wat voor u geweest is; alles wat er nu voor u is, zit er ook nog in. Die toekomst wat er zal kunnen worden, zit er in. Maar het is dus niet alleen de feitelijke lijn, het is de lijn der mogelijkheden. Daardoor is die waarschijnlijkheidslijn zo belangrijk, omdat ze duidelijk maakt, dat wij te midden van een - misschien beperkte - maar toch een groot aantal mogelijkheden zullen kiezen voor één bepaalde mogelijkheid. Dromen we van die mogelijkheid, dan kunnen we er één stap van afwijken en er ontstaat een andere mogelijkheid. Dat is hetgeen waar u aan voorbij kijkt. U denkt, dat het gefixeerd is, dus dat het noodlot gefixeerd is. Als ik u in een doolhof zeten ik laat u daar lopen, dan is dat doolhof gefixeerd, maar de manier waarop u er doorheen zult komen, de tijd, die u er over doet, dat is uw beslissing. U heeft wel een bepaald kader waarbinnen u zich moet bewegen. Er zijn een bepaald aantal mogelijkheden en keuzemogelijkheden op elk punt. Dat is nu hetgene wat het ik-beleven betreft. Daarmee dus toekomst, die niet gefixeerd is. Het kader als geheel, het totaal der mogelijkheden is gefixeerd, omdat uw persoonlijkheid als deel van de totaliteit slechts een bepaald aantal uitingen of erkenningen van die totaliteit in zich hoeft te bevatten om aan die plaats in die totaliteit te beantwoorden. Ik hoop, dat het voldoende is. Ik heb geprobeerd het eenvoudig te houden.

Ik ga nu mijn bijdrage beëindigen. Het is een verdroomd vraaguurtje geworden, maar ik hoop toch, dat u hier en daar een paar punten hebt kunnen vinden, die voor u belangrijk zijn. Om te besluiten zou ik nog graag dit willen zeggen: Zo lang als je droomt is het niet erg wanneer je weet, dat je droomt. Op het ogenblik, dat je de droom en de werkelijkheid verwisselt, is het niet alleen gevaarlijk, maar is het bovendien voor je bewustwording fataal. Probeer te voorkomen, dat je de droom in de plaats zet van de werkelijkheid. Droom rustig, maar weet, dat je droomt. Weet, dat je leeft en dat in het leven de interpretatie van het leven niet juist is, dat is het enige wat ik van u vraag. Dan zult u later misschien leren wat de juiste interpretatie is. Alleen het beseft, dat uw interpretatie van het bestaan en het bestaande niet de enige juiste is, dat zal u wel helpen om u juister te oriënteren. Dat draagt bij, niet alleen tot uw bewustwording, maar ook tot een grote geestelijke en wellicht materiële bewegingsvrijheid. Die gun ik u van harte.
Daarmee besluit ik ook mijn bijdrage van deze avond.
Goedenavond.

HET SCHONE WOORD

Vakantie, droom, keuze

Voor de vakantiedromen komt de keuze van de verwerkelijking.

Vakantie, vrij en ongebonden zijn, vrij en anders leven
anders denken, anders streven.
Met de sleur gebroken hebbend, verdergaan in een bestaan
waarin je voor een ogenblik de waan van zelfzijn kunt vergeten.
Een keuze soms, tussen de mogelijkheden
zal ik gaan leren, zal ik spelen, zal ik rusten.
Wat zal ik doen? Mijzelf beseffen of toegeven
aan alle lusten, die mij omringen.
Het is altijd weer het zoekend zingen van het oude vakantielied.
Maar wat je werkelijk bent, dat zeg je toch jezelf niet.

Dank voor uw aandacht. Ik wens u allen verder een goedenavond en een zeer aangename zomertijd totdat we elkaar in dit gezelschap weer mogen ontmoeten.